Strategija razvoja Grada Zlatara

2014. – 2020. godine

IMPRESSUM

Izdavač:

Grad Zlatar

Glavni urednik:

Stanko Majdak

Uredništvo:

Autori tekstova: Stanko Majdak, Nataša Hlaban, Helena Matuša, Matija Čičko, Tomislav Klobučar, Alen Hutinović

Izrazi koji se koriste u ovoj Strategiji, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski spol.

SADRŽAJ

SADRŽAJ III
POPIS GRAFIKONA V
POPIS TABELA VI
POPIS SLIKA VI
1. UVODNA RIJEČ GRADONAČELNIKA 1
2. SAŽETAK 2
3. GEOGRAFSKO KOMUNIKACIJSKE KARAKTERISTIKE I PRIRODNI RESURSI 8
1.1 Geografski smještaj i položaj Grada Zlatara 8
1.2 Prirodna i društvena geografska obilježja 9
1.3 Komunikacijska povezanost 10
1.4 Prirodni resursi i kulturna dobra 10
1.5 Kulturna baština 11
4. POVIJESNI RAZVOJ GRADA ZLATARA 14
5. DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE I KRETANJA 15
5.1. Ukupno i opće kretanje stanovništva 15
5.2. Razmještaj stanovništva 16
5.3. Dobno-spolna struktura stanovništva 17
6 TRŽIŠTE RADA 19
5.4. Nezaposlenost 19
5.5. Zaposlenost 23
5.6. Korisnici mirovina 25
6. DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA 27
7.1. Obrazovna struktura stanovništva 27
7.2. Predškolsko i osnovnoškolsko obrazovanje 28
7.3. Srednjoškolsko i visoko obrazovanje 30
7.4. Zdravstvo 32
7.5. Kultura 33
7.6. Sport 34
7.7. Organizacije civilnog društva 34
7.8. Marginalizirane skupine i socijalna politika 35
8. KOMUNALNA I PROMETNA INFRASTRUKTURA 37

8.1. Prometna infrastruktura 37
8.2. Telekomunikacije 38
8.3. Opskrba energijom, vodoopskrba i odvodnja 38
8.4. Gospodarenje otpadom 40
9. LOKALNO GOSPODARSTVO 41
9.1. Poduzetništvo i obrti 41
9.2. Lokacijski kvocijent 44
9.3. Poslovna zona 45
9.4. Turizam 46
9.5. Poljoprivreda 46
10. STANJE OKOLIŠA 48
11. DRUGA PODRUČJA RELEVANTNA ZA RAZVOJ 49
11.1. Međuregionalna i međunarodna suradnja 55
12. ANALIZA KAPACITETA LOKALNE SAMOUPRAVE 56
12.1. INSTITUCIONALNI OKVIR 58
12. SWOT ANALIZA 59
13. CILJEVI I PRIORITETI RAZVOJA 66
14. USKLAĐENOST CILJEVA RAZVOJA S EUROPSKIM, NACIONALNIM I REGIONALNIM STARTEŠKIM DOKUMENTIMA 77
Prilog I – Partnersko vijeće za izradu Strategije razvoja Grada Zlatara 98
Prilog II – Akcijski plan 100
Prilog III – Prijedlog obrasca za prikupljanje projekata 101
PRILOG IV - Minimalni sadržaj Baze projekta 105
PRILOG V – FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ O PROVEDBI 106

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1 Dobno-spolna piramida Grada Zlatara 2011. godine 18
Grafikon 2 Nezaposlenost muškaraca i žena te ukupni broj nezaposlenih osoba na području Grada Zlatara, 2010.-2013. 19
Grafikon 3 Stopa nezaposlenosti na području Zlatara i ostalih gradova u Krapinsko zagorskoj županiji 20
Grafikon 4 Nazaposlene osobe Grada Zlatara obzirom na dob i spol 21
Grafikon 5 Nazaposlene osobe Krapinsko-zagorske županije obzirom na dob i spol 21
Grafikon 6 Nezaposlene osobe s obzirom na obrazovanje od 2010. do 2013. godine 22
Grafikon 7 Kretanje broja zaposlenih na području Grada Zlatara i ostalih gradova u Krapinsko zagorskoj županiji, 2010.-2013. 24
Grafikon 8 Struktura zaposlenih s područja Grada Zlatara, 2010.-2013. 25
Grafikon 9 Obrazovna struktura Grada Zlatara 27
Grafikon 10 Struktura izdataka Grada Zlatara namijenjenih predškolskom obrazovanju, 2009.-2013. .. 29
Grafikon 11 Broj upisanih učenika prema vrsti srednje škole 31
Grafikon 12 Izdaci za socijalnu skrb Grada Zlatara, 2009.-2013. 36
Grafikon 13 Broj obrtnika po djelatnostima na području Grada Zlatara, 2010.-2013. 41
Grafikon 14 Broj obrtnika u udruženjima obrtnika Krapinsko zagorske županije, 2013. godina 42
Grafikon 15 Broj poduzeća prema djelatnostima na području Grada Zlatara tijekom 2012. i 2013. godine 44
Grafikon 16 Lokacijski kvocijent za djelatnosti Grada Zlatara u odnosu na KZŽ i RH, 2014. godina 45
Grafikon 17 Poljoprivredno zemljište na području Grada Zlatara prema namjeni, 2003. godina 47
Grafikon 18 Kretanje prihoda, rashoda i proračunskog suficita/deficita Grada Zlatara, 2009.-2013. 56
Grafikon 19 Struktura proračunskih prihoda Grada Zlatara, 2009.-2013. 57

POPIS TABELA

Tabela 1 Kulturna dobra na području Grada Zlatara 11
Tabela 2 Naselja Grada Zlatara prema Popisu stanovništva 2011. godine 17
Tabela 3 Korisnici mirovina, prosječni radni staž i prosječni iznos mirovina na području Grada Zlatara, 2010.-2013. 26
Tabela 4 Obrazovna struktura stanovništva Grada Zlatara 28
Tabela 5 Broj studenata sa područja Grada Zlatara, 2011. godine 32
Tabela 6 Državne ceste na području Grada Zlatara 37
Tabela 7 Županijske ceste na području Grada Zlatara 37
Tabela 8 Lokalne ceste na području Grada Zlatara 37
Tabela 9 Poslovni rezultati poduzetnika s područja Grada Zlatara tijekom 2012. i 2013. godine 43
Tabela 10 Projektni prijedlozi s područja Grada Zlatara, 2011.-2014 51

POPIS SLIKA

Slika 1 Administrativna podjela Grada Zlatara 8

1. UVODNA RIJEČ GRADONAČELNIKA

Pitomi brežuljci smješteni podno Ivanščice i plodna dolina dviju zlatarskih rijeka bili su tisućama godina dom i inspiracija ovdašnjem stanovništvu. Društvene vrijednosti koje su pritom nastale i one koje još uvijek nastaju, uz prirodne ljepote, osnova su razvoja ovog kraja. Samo djelovanje zlatarskog čovjeka može se vidjeti kroz gradnju karakterističnih seoskih naselja, ali i urbane strukture, naročito vidljive u Zlataru te brojnim vrijednim kulturno-povijesnim spomenicima od kojih se svojom raskošnom unutrašnjošću posebno ističe crkva sv. Marije Snježne u Belcu kao kulturni spomenik nulte kategorije zaštite. Naravno, i drugi spomenici, naša bogata kulturna baština i tradicija imaju veliku vrijednost koju je potrebno sačuvati i iskoristiti u promociju i budući razvoj Grada Zlatara.

Društvene promjene nastale krajem 20. stoljeća, ubrzane Domovinskim ratom, uzrokovale su stagnaciju razvoja, počelo je razdoblje nekontrolirane privatizacije, stečaja i gašenja važnijih gospodarskih pogona te propadanja državne imovine. Kada se u to uključi i višegodišnje loše upravljanje Gradom i depopulacija stanovništva, vidljiv je izostanak razvoja.

Svjestan ovakve situacije, preuzeo sam odgovornost upravljanja našim Gradom te sam od početka svog mandata bio usmjeren na razvoj Grada. Oduvijek sam razmišljao o budućnosti kao posljedici sadašnjih aktivnosti i smatram da je Strategija razvoja Grada Zlatara za razdoblje 2014. – 2020. godine, koja je sada pred Vama, dobar temelj i usmjerenje za budući napredak ovog prostora te kvalitetna podloga za pripremu razvojnih projekata i apliciranje na županijske i nacionalne, a posebno europske natječaje.

Ovom Strategijom, za sljedećih šest godina, dane su smjernice razvoja kojima će se vjerujem, pomiriti tradicija i suvremeni procesi, postići njihova ravnoteža te da ćemo ih svi zajedno u duhu održivog razvitka najbolje iskoristiti za razvoj ovog prostora.

Naposljetku zahvaljujem svima koji su na bilo koji način sudjelovali u izradi Strategije te osobno doprinijeli početku stvaranja novog, suvremenog Grada Zlatara poželjnog za život svakog čovjeka.

Gradonačelnik

Stanko Majdak

2. SAŽETAK

Postojeći zakonski okvir (Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12), Zakon o proračunu (87/08, 15/15) jedinicama lokalne samouprave jamči važnu ulogu u upravljanju, organizaciji i izravnom pružanju javnih usluga građanima. Gradovi i Općine u upravnom sustavu zauzimaju ključnu ulogu u unaprjeđenju života ljudi te uspostavi prosperitetnih zajednica. Premda se organizacija lokalne samouprave značajno razlikuje od organizacije trgovačkog društva, ona mora biti jednako učinkovita kako bi postigla svoje ciljeve. Okolina u kojoj djeluju dionici lokalnog razvoja zahtijeva od njih fleksibilnost i spremnost na promjene kako bi što učinkovitije upravljali sredstvima u korist svojih građana. S obzirom na raspoloživa sredstva u EU i drugim fondovima, koja će biti moguće „povući" isključivo temeljem kvalitetnih strateških planova i projekata, apsolutna je nužnost podizati kapacitete lokalne zajednice za proaktivno i poduzetničko djelovanje. Stoga je važno kreiranje relevantne strategije razvoja lokalnog područja koja će doprinijeti osnaživanju i modernizaciji Grada Zlatara.

Potreba za izradom Strategije proizašla je iz osnovnih premisa učinkovitog planiranja lokalnog proračuna. Temeljem Zakona o proračunu iz 2009. godine (NN 87/08) gradovi i općine obvezni su prilikom izrade proračuna, osim općeg i posebnog dijela, izraditi i plan razvojnih programa. Ovaj plan razvojnih programa predstavlja planirane investicijske rashode za naredne tri godine. Ujedno, ovi planovi predstavljali su samo jedan dio proračuna, odnosno jedan isječak financijskog plana. Izmjenama i dopunama Zakona o proračunu iz 2012. godine (NN 136/12) mijenja se i sadržaj i srž planova razvojnih programa. Naime, jedinice lokalne samouprave obvezne su izrađivati planove prema novoj metodologiji i to na način da on sadrži ciljeve i prioritete razvoja lokalne samouprave, a ti ciljevi povezani su s programskom i organizacijskom klasifikacijom proračuna. Tako ova Strategija predstavlja osnovni strateško planski dokument koji pretpostavlja povezivanje svih strateških aktivnosti s proračunskim planiranjem.

Osim kao poveznica sa proračunskim planiranjem, Strategija je važna i u kontekstu pripreme Grada i svih dionika za korištenje sredstava iz fondova Europske unije. Naime, programi i projekti koji će se financirati putem fondova moraju imati jasnu vezu sa strateškim ciljevima i prioritetima na lokalnoj razini, a poštujući vertikalnu usklađenost s ciljevima razvoja, mora postojati i jasno uporište u regionalnim i nacionalnim ciljevima razvoja.

Proces izrade Strategije Grada Zlatara započeo je krajem rujna 2014. godine te se temeljio na osnovnim načelima strateškog planiranja:

→ Uključio je glavne dionike na lokalnoj razini;
→ Temeljen je na realnoj procjeni resursa;
→ Počiva na definiranoj viziji i misiji razvoja;
→ Kreirao je ciljeve razvoja poštujući SMART princip – ciljevi su specifični, mjerljivi, dosežni, realni i vremenski ograničeni;

→ Uspostavio je održiv sustav procjene učinkovitosti provedenih mjera i prioriteta unutar pojedinih ciljeva razvoja što omogućuje kontinuirano praćenje i izvještavanje o postignutim rezultatima temeljem objektivno postavljenih indikatora.

Strategija se izrađuje za razdoblje 2014. – 2020. godine. To razdoblje predstavlja programsko (proračunsko) razdoblje na razini Europske unije te je, poštujući pristup *odozdo prema gore,* usklađeno s razdobljem / periodom unutar kojeg se planiraju i razvojni planovi nižih razina – nacionalni, regionalni i lokalni.

U procesu strateškog planiranja u Gradu Zlataru sudjelovali su članovi *Lokalnog partnerskog vijeća* (popis članova dan je u PRILOGU 1) s kojima su održane 3 radionice, provedene ankete vezane za SWOT analizu, identifikaciju snaga i slabosti, ispitivano je mišljenje o glavnim razvojnim pravcima te je osmišljena vizija razvoja. U procesu je sudjelovala i šira javnost popunjavanjem upitnika o slabostima i snagama područja Grada Zlatara. Prikupljeni komentari i sugestije Lokalnog partnerskog vijeća te lokalne zajednice ugrađeni su u Strategiju razvoja Grada Zlatara.

Metodologija korištena u izradi Strategije preuzeta je od strane Europske unije te počiva na CLLD pristupu – smjernicama za lokalni razvoj pod vodstvom zajednice namijenjene lokalnim sudionicima. Ovaj pristup omogućava da se posebna pitanja područja ili problemi specifični za lokalnu zajednicu rješavaju u lokalnom kontekstu i da se mobiliziraju sve relevantne politike i resursi. CLLD pristup potiče redefiniranje postojećeg sustava u kojem je prisutan konvencionalan pristup lokalnom razvoju – *odozgo prema dolje* i pretpostavlja da planiranje lokalnog razvoja započinje s vizijom gdje lokalna zajednica želi biti u budućnosti. Na taj je način definirana i vizija razvoja Grada Zlatara, a to je:

VIZIJA

Grad zadovoljnih ljudi, biser baroka, kulturno, upravno i obrazovno središte **istočnog dijela Krapinsko**-zagorske županije

MISIJA

> Grad Zlatar prostor je bogate kulturno-povijesne baštine. Održivim upravljanjem prirodnim i kulturno-povijesnim resursima te znanjem i **sposobnošću svih stanovnika, Grad Zlatar postat će mjesto koje nudi** kvalitetan standard življenja.

> Sinergijom poduzetništva i selektivnih oblika turizma Grad Zlatar **omogućiti će prosperitetan životni** standard. Ovaj moderan i prirodno **očuvan prostor partnerskim pristupom** osigurava jednak pristup i jednake **mogućnosti svima.**

> Grad pruža priliku mladima, novim idejama i inovacijama.

Definirani ciljevi razvoja proizlaze iz predložene vizije i predstavljaju operacionalizaciju misije. U procesu strateškog planiranja razvoja u obzir su uzeti ciljevi razvoja na višim razinama (regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini) te su jasno identificirane poveznice između sektora i sudionika na način koji ima multiplicirajući efekt na lokalni razvoj i središnje programe. Strategija predstavlja alat za poboljšanje nacionalnih i regionalnih programa razvoja – urbanih i ruralnih te djeluje kao integrirano teritorijalno ulaganje. Kako bi Strategija mobilizirala sve raspoložive resurse potrebne za dostizanje zadanih ciljeva, ona predlaže suradnju između:

→ Lokalne, regionalne i nacionalne uprave;

→ Javnih i privatnih organizacija i organizacija civilnog društva;

→ Lokalnih institucija i institucija na višim razinama;

→ Područja koja predstavljaju problem i područja koja nude prilike.

Definirani ciljevi razvoja su:

CILJ 1 – RAZVOJ LJUDSKIH RESURSA I POBOLJŠANJE KVALITETE ŽIVOTA

Prioritet 1.1. Socijalna kohezija i razvoj civilnog društva

Prioritet 1.2. Uloga povijesno-kulturne baštine u cilju društvenog razvitka

Prioritet 1.3. Učinkovito korištenje dostupnih obrazovnih resursa te njena implementacija u razvojnu ulogu cjelokupnog društva

Prioritet 1.4. Kontinuirano ulaganje u edukaciju i razvoj institucionalnih kapaciteta javne uprave

Prioritet 1.5. Poticanje zdravih stilova života i prirodno očuvanje zdravlja

CILJ 2 – IZGRADNJA I MODERNIZACIJA KOMUNALNE I PROMETNE INFRASTRUKTURE

Prioritet 2.1. Održiv prostorno-funkcionalni razvoj Grada Zlatara

Prioritet 2.2. Modernizacija i uređenje gradske prometne mreže

Prioritet 2.3. Izgradnja i modernizacija komunalnog sustava

CILJ 3 - STVARANJE POTICAJNOG OKRUŽENJA ZA RAZVOJ MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA, EKOLOŠKE POLJOPRIVREDE I RURALNOG TURIZMA

Prioritet 3.1. Dugoročna zaštita prostora i održivo upravljanje ekosustavom

Prioritet 3.2. Poboljšanje komercijalnih vrijednosti prirodnih resursa, povijesno-kulturne baštine u cilju razvoja selektivnih oblika turizma

Prioritet 3.3. Revitalizacija i poticanje razvoja malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva

Struktura Strategije razvoja Grada Zlatara poštuje metodologiju izrade strategija temeljem *CLLD* pristupa koji se primjenjuje u planiranju lokalnog razvoja na europskoj razini – *Community-Led Local Development.* Osnovni dijelovi strategije su:

1. *Osnovna analiza* koja na sažet i objektivan način prikazuje trenutni razvojni položaj Grada Zlatara te identificira razvojne potrebe i prilike;
2. *SWOT analiza* koja prikazuje razvojne snage, slabosti, prilike i prijetnje;
3. *Vizija i misija* razvoja;
4. Strateški *razvojni ciljevi i prioriteti* s definiranim aktivnostima;
5. ***Usklađenost*** s relevantnim regionalnim, nacionalnim i europskim strateškim dokumentima koji definiraju prioritete razvoja;
6. *Institucionalni okvir* koji definira organizacijski sustav provedbe na dvije razine – razine lokalne samouprave i razine lokalnih dionika razvoja;

7. Dodaci:

a. Model za ***praćenje i izvješćivanje*** o provedenim aktivnostima javne uprave, civilnog i privatnog sektora;

b. *Financijski okvi*r koji prikazuje potrebna (udružena) financijska sredstva za provedbu Strategije i predviđenih aktivnosti;

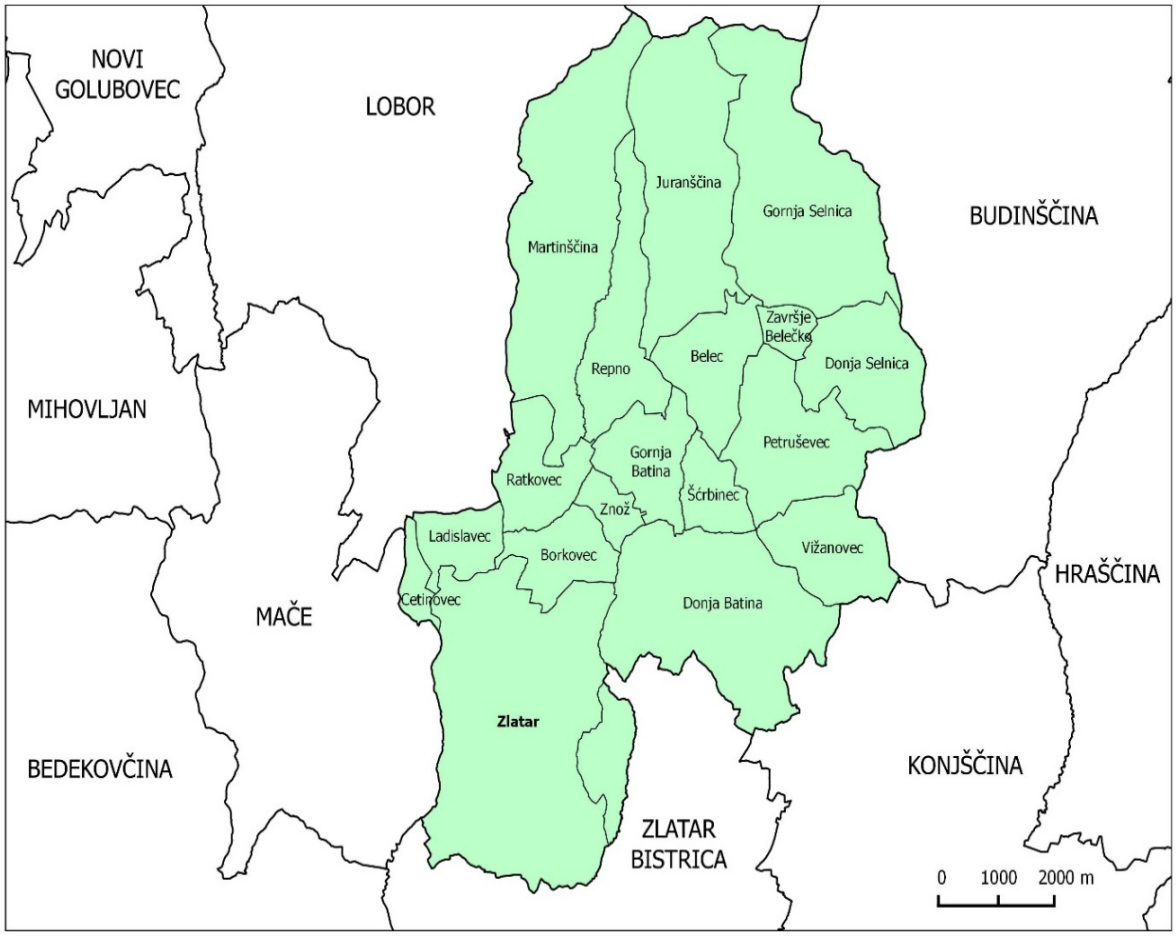
c. *Komunikacijska strategija* koja služi kao okvir za uključivanje lokalne zajednice u provedbu Strategije.

3. GEOGRAFSKO KOMUNIKACIJSKE KARAKTERISTIKE I PRIRODNI RESURSI

1.1 Geografski smještaj i položaj Grada Zlatara

Grad Zlatar je jedinica lokalne samouprave osnovana i prostorno utemeljenja Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 86/06). Nalazi se u sjeveroistočnom dijelu Krapinsko-zagorske županije. Graniči s pet općina u Krapinsko-zagorskoj županiji (Budinščina, Konjščina, Lobor, Mače i Zlatar-Bistrica) i s Gradom Ivancom u Varaždinskoj županiji. Grad Zlatar prostire se na području od 75,78 km^2 te u svojem sastavu ima 19 naselja: Belec, Borkovec, Cetinovec, Donja Batina, Donja Selnica, Ervenik Zlatarski, Gornja Batina, Gornja Selnica, Juranščina, Ladislavec, Martinščina, Petruševec, Ratkovec, Repno, Šćrbinec, Vižanovec, Završje Belečko, Zlatar, Znož (Sl. 1).

Slika 1 Administrativna podjela Grada Zlatara

Izvor: Zavod za prostorno uređenje Krapinsko-zagorske županije

Područje Grada Zlatara nalazi se na sjeveroistoku Krapinsko-zagorske županije. Ono se proteže između dijela masiva Ivanščice na sjeveru te prostrane doline rijeke Krapine na jugu, obuhvaćajući desnu obalu rijeke Krapine.

Zauzeo je središnji položaj između dvaju velikih središta, Zagreba i Varaždina. Takav položaj i relativna blizina spomenutim gradovima može se smatrati njegovom prednošću, ali i nedostatkom jer se upravo zbog navedenih razloga nije uspio razviti u veće urbano središte. Također, zbog geomorfoloških značajki i povijesno-geografskog razvoja, područje Grada Zlatara zaobilaze važnije prometnice (autoceste A2 i A4), osim državne ceste D29 koja spaja istočni dio Zagreba s jugozapadnim dijelom Varaždinske županije. Zaobilazi ga i željeznička pruga Zagreb-Varaždin koja prolazi teritorijem triju susjednih općina (Zlatar Bistrica, Konjščina, Budinščina) (,,Zlati bregi i ljudi sa snježne strane Ivanščice,,).

1.2 Prirodna i društvena geografska obilježja

Prirodna i društvena geografska obilježja Grada Zlatara djelomično su uvjetovana njegovim smještajem i položajem. Smještaj u prigorju Ivanščice, podno njenih južnih obronaka, morfološki je determinirao njegov prostor. Brežuljkasti predio karakterističan za Hrvatsko zagorje zauzima više od polovice njegove površine dok mali najsjeverniji dio zauzima gorsko područje Ivanščice s najvišim istoimenim vrhom (1 061 m), a dio dolina rijeka Zlatarščice i Reke (182 m) te nekoliko dolina lokalnih potoka. Za površinom relativno malo područje, ima prilično razvijenu hidrografsku mrežu. Četiri su glavna vodotoka: Selnica, Batina, Zlatarščica i Reka koji se spajaju u jedan vodotok 2 km nizvodno od naselja Zlatar. Svi su vodotoci desni pritoci rijeke Krapine i zajedno pripadaju porječju Save i crnomorskom slivu.

S obzirom na reljefna obilježja područje se može podijeliti u tri prostorne cjeline: masiv Ivanščice, prigorje Ivanščice i aluvijalnu ravan pritoka rijeke Krapine – potoka Zlatarščice i Reke. Geološku građu masiva Ivanščice čine vapnenci, dolomiti, lapori i pješčenjaci. Navedeni elementi su dijelom u građi prigorja. Doline su građene od taloženih nanosa nastalih erozivnim procesima/erozijom pleistocenskih pijesaka i šljunka. Geološka građa uvjetovala je i raznolikost tla. U riječnim i potočnim dolinama prevladavaju aluvijalna, močvarna i mineralno karbonatna tla. Na obroncima brežuljaka prevladavaju pseudoglejna tla, a na vapnencima i dolomitima rendzine i smeđa tla (,,Zlati bregi i ljudi sa snježne strane Ivanščice,,).

Od autohtone vegetacije prevladavaju šume i livade dok su ostale površine kultivirane. Šume zauzimaju oko 36% površine Grada Zlatara. Reljefna razvedenost i raznolikost tla uvjetovali su bogatstvo flore i zastupljenost različitih šumskih zajednica. Brežuljkasto brdovita prigorja prekrivena su zajednicama hrasta kitnjaka i običnog graba. Na višim vrhovima Ivanščice nalaze se šume bukve, a na rijetkim površinama šume jele. Ispod samog vrha javlja se šuma gorskog javora i običnog jasena. Manje površine na južnim ekspozicijama na plitkoj rendzini prekrivene su zajednicama hrasta medunca i crnog graba. Od botaničkih zanimljivosti valja izdvojiti zaštićene biljne vrste poput likovca, veprine, božikovine, tise i ljiljana. Velike površine brdskih područja i dolina su prekrivene livadama. Dvije najzastupljenije livadne zajednice su pahovka (na povišenim područjima) i krestac na plavljenim područjima uz vodotoke. Na pojedinim nizinskim područjima uz veće vodotoke prisutni su elementi močvarne vegetacije.

Na području čitave Krapinsko-zagorske županije, pa tako i Grada Zlatara, prevladava umjereno topla vlažna klima s toplim ljetom (Cfb). Ovaj tip klime karakteriziraju umjereno topla i kišovita ljeta te umjereno hladne zime.

Prosječne temperature kreću se od oko -1 °C u siječnju do oko 21 °C u srpnju (1931. - 1960. godine). Na Ivanščici su temperature nešto niže pa, primjerice, prosječna temperatura u srpnju iznosi oko 16 °C. Prosječna godišnja temperatura kreće se između 11 i 12 °C. Padalina ima kroz cijelu godinu, a nešto više od mjesečnog prosjeka imaju ljetni mjeseci. Ukupna količina padalina godišnje obično se kreće između 800 i 900 mm u naseljima te između 1 100 i 1 300 mm u gorskom predjelu. Reljef na području Grada Zlatara ima utjecaj na smjer i jačinu vjetra. Najučestaliji su zapadni vjetrovi (45% tijekom godine) i istočni vjetrovi (29% tijekom godine). Najjači vjetrovi bilježe se u periodu od kasne jeseni sve do početka proljeća. Mogućnost za pojavu magle prisutna je tijekom cijele godine, pri čemu se tijekom ljeta najčešće javlja ujutro i navečer dok se tijekom zime može zadržati čitavi dan. Zahvaljujući reljefnim karakteristikama prigorsko područje ima povoljnu insolaciju koja pogoduje vinogradarstvu. Godišnje se prosječno javlja 66 vedrih dana uz srednje godišnje trajanje sunčanih razdoblja u iznosu od 1.800 do 1.900 sati.

1.3 Komunikacijska povezanost

Generalno govoreći, područje Grada Zlatara ima relativno nepovoljan prometni položaj. Kroz naselje Zlatar prolazi državna cesta D29 koja povezuje istočni dio Krapinsko-zagorske županije s istočnim dijelom Zagreba i njegovom istočnom industrijskom zonom. Ista cesta, preko Novog Golubovca, povezuje istočni dio Krapinsko-zagorske županije sa sjedištem županije, Krapinom, te jugozapadnim dijelom Varaždinske županije. U smjeru istok–zapad prolazi županijska cesta Ž2169 koja povezuje sjeveroistočni dio županije s Novim Marofom u Varaždinskoj županiji. Može se reći kako područje Grada Zlatara prometno gravitira Zagrebu. Željeznička pruga ne prolazi područjem Grada Zlatara. Najbliža željeznička postaja je u Zlatar Bistrici koja je udaljena oko 5 kilometara od samog naselja Zlatar. Područjem Grada Zlatara prometuju autobusne linije koje povezuju ovo područje kako s matičnom Županijom tako i sa susjednim županijama (prvenstveno Grad Zagreb), a gustoća linija je veća u vrijeme školske godine.

1.4 Prirodni resursi i kulturna dobra

Područje Grada Zlatara ima uglavnom očuvani prirodni krajolik. Očuvane livade i šume s ruralnim naseljima čine skladnu krajobraznu cjelinu. Zbog prisutne deagrarizacije zadnjih 30-ak godina pojavljuje se ugar i odumiranje/smanjenje livadnih zajednica. Suvremena gradnja obiteljskih kuća uglavnom ne poštuje tradicijski izgled niti uporabu tradicionalnih građevinskih materijala. Valja spomenuti kako je šuma poprilično zapuštena te gospodarenje njome nije zadovoljavajuće. Poseban pečat i identitet ovom području daje masiv Ivanščice. To je područje sa sačuvanim vegetacijskim pokrovom i faunom te naglašenim ekološkim, estetskim, turističkim i rekreativnim vrijednostima. Na području Zlatara nalaze se potočne doline potoka Zlatarščice, Reke, Batine, Selnice i Lopateka sa sačuvanim prirodnim karakteristikama obogaćenim postojećom graditeljskom baštinom.

Navedene doline potoka posjeduju prirodne, kulturne i povijesne elemente zbog kojih ih treba staviti pod posebnu zaštitu. Valja spomenuti kako navedeni vodotoci predstavljaju i opasnost od poplava.

Zakon o zaštiti prirode Republike Hrvatske (NN 80/13) definira ekološku mrežu kao sustav međusobno povezanih ili prostorno bliskih ekološki značajnih područja, koja uravnoteženim biogeografskim rasporedom značajno pridonose očuvanju prirodne ravnoteže i biološke raznolikosti. Ekološka mreža Natura 2000 jedan je od osnovnih mehanizama zaštite prirode u EU. Ona predstavlja europsku mrežu područja važnih za očuvanje europski ugroženih vrsta i stanišnih tipova. Ekološka mreža se proglašava u svrhu očuvanja i ostvarivanja povoljnog stanja divljih vrsta ptica i njihovih staništa, drugih divljih vrsta životinja i biljaka te njihovih staništa, kao i stanišnih tipova od osobitog značaja za Europsku uniju i Republiku Hrvatsku. Na području Grada Zlatara u okviru mreže Natura 2000 zaštićen je vršni dio Ivanščice. Od divljih vrsta zaštićeni su gorski potočar, danja medonjica, Grundov šumski leptir, kiseličin vatreni plavac, velikouhi šišmiš, modra sasa te alpinska strizibuba. Među staništima posebno su zaštićeni suhi kontinentalni travnjaci te šume velikih nagiba i klanaca.

1.5 Kulturna baština

Osim vrijedne prirodne baštine, na području Grada Zlatara nalazi se i bogata kulturna baština. Popis kulturnih dobara koja se nalaze na zlatarskom području i koja su evidentirana u Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske dan je u Tabeli 1.

Tabela 1 Kulturna dobra na području Grada Zlatara

Naziv kulturnog dobra	Oznaka	Vrsta
Crkva sv. Jurja	Z-2083	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Crkva sv. Marije Snježne	Z-4324	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Glavni oltar i slika sv. Jurja	P-4564	Pokretno kulturno dobro - pojedinačno
Župni dvor	Z-2766	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Kurija Borkovec	Z-2366	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Crkva sv. Jakova	Z-2223	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Orgulje u crkvi sv. Jakova	Z-3309	Pokretno kulturno dobro - pojedinačno
Crkva sv. Martina	Z-2224	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Kurija Ratkovec	Z-1903	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Kurija Šćrbinec	Z-5007	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije	Z-2220	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Kulturno povijesna cjelina Grada Zlatara	Z-6130	Nepokretno kulturno dobro - kulturno povijesna cjelina
Kurija Keglević	Z-1783	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Kurija župnog dvora	Z-4104	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Orgulje u crkvi Uznesenja Marijina	Z-5440	Pokretno kulturno dobro - pojedinačno
Sakralni inventar u crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije	Z-5556	Pokretno kulturno dobro - zbirka
Sokolski dom	Z - 1784	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno

Izvor: Ministarstvo kulture, Registar kulturnih dobara, 2014. godina

Jednobrodna crkva sv. Jurja nalazi se na uzdignutom platou u zaseoku sjeverno od naselja Belec – Juranšćina. Pravilne je orijentacije te je primjer sukcesivne graditeljske djelatnosti na jednom objektu i prilagođavanja prostora zahtjevima vremena. Najstariji, romanički dio očuvan je u tornju, gotički u lađi i svetištu, a sakristija je barokna. Crkva se ubraja među rijetke spomenike u kontinentalnoj Hrvatskoj kod kojih je je barem djelomično očuvan romanički sloj, a usto predstavlja i nezaobilazan primjer razvoja srednjovjekovne sakralne arhitekture kontinentalne Hrvatske. Glavni oltar u crkvi sv. Jurja nastao je oko 1690. godine. Jedini je sačuvani oltar od nekadašnjih četiriju baroknih oltara koji su se nalazili u kapeli. Karakteriziraju ga dva tordirana stupa ukrašena vinovom lozom koji odjeljuju središnju polukružnu nišu i dva kipa. S lijeve strane nalazi se kip sv. Ivana evanđelista dok je s desne strane kip sv. Marka evanđelista. Slika sv. Jurja, koja je danas samostojeća, nekoć je stajala u središnjoj niši oltara. Nastala je oko 1740. godine i njezin autor je Ivan Ranger.

Župna crkva sv. Marije Snježne jedna je od najljepših baroknih ambijenata u Hrvatskoj te je ujedno i zaštitnica Krapinsko-zagorske županije. Nalazi se na povišenom platou u naselju Belec. Ona je u svojim temeljima gotička jednobrodna građevina s užim poligonalnim svetištem. U drugoj polovici 18. stoljeća izvršena je kompletna rekonstrukcija i opremanje crkve nakon čega je uslijedila izgradnja okolnog cinktora s ugaonim četvrtastim tornjićima i arkadno rastvorenim unutrašnjim trijemom. Iluzionističke zidne slike Ivana Rangera i raskošni oltari crkvi daju izgled potpuno zasićenog baroknog prostora iz sredine 18. stoljeća.

Jednokatna kurija župnog dvora smještena je neposredno uz kapelu sv. Jurja u Belcu. Izgrađena je sredinom 18. stoljeća i pravokutnog je tlocrta. Unatoč svojoj skromnoj i jednostavnoj vanjštini, predstavlja vrijedan primjerak barokne kurijalne arhitekture.

Kurija Borkovec izgrađena je 1795. godine na povišenom položaju sjeveroistočno od Zlatara. O godini izgradnje svjedoči lučno oblikovan nadvratnik glavnog portala. Sama građevina je jednostavnog tlocrta, jednokatnica, zaključena dvostrešnim krovištem. Prostorno je simetrično koncipirana s predvorjem u sredini koje seže do začelnog perimetralnog zida dok su s obje strane po dvije prostorije. Glavno pročelje je artikulirano rasterom plitkih traka koje formiraju dva niza pravokutnih polja različitih dimenzija.

Crkva sv. Jakova nalazi se na brežuljku pored groblja u naselju Donja Batina. Radi se o srednjovjekovnoj barokiziranoj jednobrodnoj crkvi. Ispred glavnog, trokutno zaključenog pročelja nalazi se masivno tijelo zvonika, koje je djelomično uzidano u pročelni zid.

Pozitiv orgulja u crkvi sv. Jakova djelo je varaždinskog graditelja Gottharda Steiningera. Premda je instrument u lošem stanju, crvotočnih drvenih svirala, sačuvala se njegova probodna mehanika. Budući da se radi o jednom od posljednjih autorovih djela, potrebno je uložiti dodatne napore kako bi se ove orgulje očuvale i obnovile.

Crkva sv. Martina nalazi se u naselju Martinščina. Tlocrt joj čini jedan brod, pravokutno svetište sa sakristijom i zvonik smješten na glavnom pročelju. Vanjsko oplošje oblikovano je jednostavno, s plitkim rizalitnim istakom s glavnim portalom. Unutrašnjost crkve oslikana je iznimno vrijednim fresko ciklusom, podijeljenim u tri zone, gotičkih stilskih karakteristika.

Obitelj Jelačić je krajem 18. i početkom 19. stoljeća na svom imanju izgradila kuriju Ratkovec. Ova jednokatna kompaktna građevina ima tlocrt u obliku zbijenog slova L s nesimetričnim rasporedom prostorija prizemlja i kata.

Kurija se ističe svojim skladnim volumenom, barokno artikuliranim pročeljima te očuvanim izvornim prostornim konceptom i elementima konstrukcije.

Kurija Šćrbinec zidana je jednokatnica pravokutnog tlocrta, koja je tijekom vremena doživjela mnogostruke preinake. Posjed Šćrbinec spominje se dosta rano kao posjed raznih plemića i to prvi put 1582. godine. Neki gotički elementi (kameno zavojito stubište i dovratnik) i strijelnice daju joj obilježje jednog od najstarijih dvoraca Hrvatskog zagorja. Kurija je često bila pregrađivana, a potkraj 19. stoljeća kurija je prošla neogotičku obnovu. Zahvaljujući brizi vlasnika, obitelji pl. Kiš-Šaulovečki, ova kurija u iznimno je dobrom stanju te je u njoj očuvan vrijedan inventar (uglavnom ampirski i bidermajerski). Premda kurija spada u skromnije feudalne građevine, ona ima vrlo važno mjesto u Zagorju pa i šire jer je jedina kurija čiji su se dijelovi sačuvali do danas još iz srednjeg vijeka.

Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije u Zlataru je rezultat dviju dogradnji starije crkve iz 17. stoljeća. Prva dogradnja bila je u prvoj polovici 18. stoljeća kada je dogradnjom tornja, broda, sakristije i dviju bočnih kapela crkva dobila oblik grčkog križa što predstavlja njezinu posebnost. Druga dogradnja bila je tijekom 19. stoljeća pod vodstvom Hermana Bollea kada je srušena stara sakristija s južne te izgrađena nova na sjeveru i kada su dograđene prostorije sa svake strane ulaza u crkvu. Inventar je iz 18. i 19. stoljeća od čega je najvrjedniji zrelobarokni glavni oltar J. Holzingera koji ide u red najistaknutijih dijela baroknog kiparstva Hrvatskog zagorja.

Orgulje u crkvi Uznesenja Marijina sastoje se od 9 registara, 1 manuala i pedala. One su djelo Ferdinanda Heferera iz 1889. godine te predstavljaju vrijedno ostvarenje lijepa i nosiva zvuka u prostoru crkve.

Izuzetan značaj crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije daje oprema unutrašnjeg prostora. Između bogatog namještaja, liturgijskog posuđa, orgulja, velikih vitraja koji osvjetljavaju prostrani prostor, bočnog oltara sv. Fabijana i Sebastijana i dijelova nekadašnjeg oltara sv. Križa, ističe se glavni oltar Uznesenja Marijina kao remek djelo oltarne umjetnosti zrelog baroka.

Sam Zlatar je naselje gradskih obilježja koje u svojem povijesnom središtu uz baroknu župnu crkvu i kuriju Keglević ima očuvanu građevnu strukturu s kraja 19. i prve polovice 20. stoljeća. Kulturno povijesnu cjelinu Grada Zlatara čini niz malogradskih kuća podignutih uz glavnu ulicu te reprezentativne zgrade župnog dvora i Sokolane.

Kurija Keglević je jednokatnica pravokutnog tlocrta s četveroslivnim krovom. Građena je krajem 18. stoljeća te predstavlja značajan primjer baroknog jednokrilnog dvorca koji donosi određene promjene u, do tada ustaljenu, shemu oblikovanja dvoraca ove tipološke skupine.

Slobodnostojeća katnica župnog dvora u Zlataru smještena je na brežuljku sjeverozapadno od župne crkve. Gabaritima i dekoracijom predstavlja primjer stambene arhitekture 19. stoljeća koja se postupno razvila iz tipa kasnobarokne kurije. Unutrašnjost kurije opremljena je historicističkim namještajem.

Sokolski dom u Zlataru izgrađen je 1910. godine zahvaljujući donaciji dr. Jurja Žerjavića, marijabističkog župnika. Radi se o prizemnoj građevini, pravokutne osnove zaključene dvostrešnim krovištem. Pročelja s ikonografskom plastikom, sokolskim simbolima te freske na zidovima dvorane daju ovom objektu dodatnu kiparsku i slikarsku vrijednost.

4. POVIJESNI RAZVOJ GRADA ZLATARA

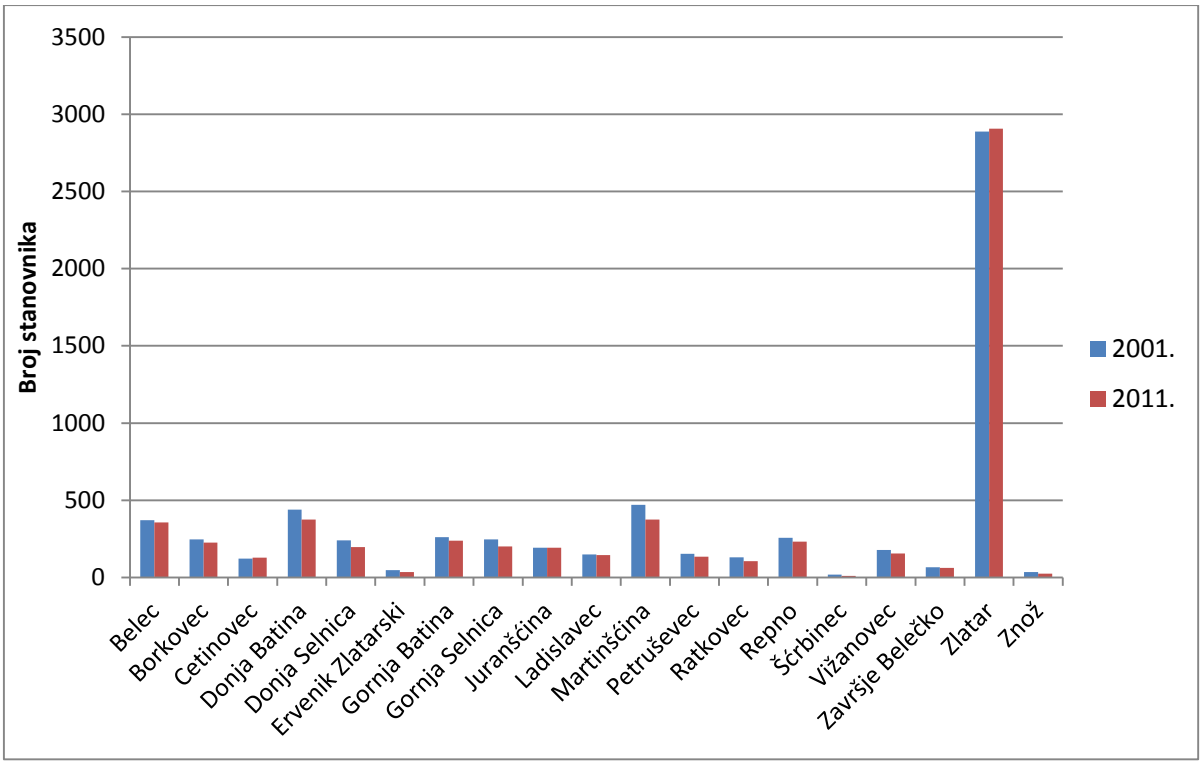
Do sada najstariji poznati podatak s imenom mjesta je posjed Zlatharia s kraja 13. stoljeća. Sredinom 16. stoljeća ”possessio Zlatar” pripada obitelji Arayassy i ovdje se ime Zlatar spominje u svojem današnjem obliku. Od 10. do 14. stoljeća vlada velika nesigurnost pa se zbog toga grade utvrđeni gradovi s debelim zidinama na teško pristupačnim uzvisinama. Na obroncima Ivanščice poredali su se: Stari Lobor, Oštrc (Grad Zlatar), Belec (Grad Zlatar), Melem i Greben, a pod njima na podnožju i najstarije crkvene župe u Loboru, Martinščini, Belcu i Zajezdi. Župa Belec po prvi put se spominje 1242. godine; župe Hrašćina, Mihovljan, Lobor i Oštrc (sa sjedištem u Martinščini) 1334. godine, a župa Zajezda 1336. godine. Tek krajem 17. i u 18. stoljeću prestaje opasnost turskih upada za stanovništvo koje živi na ravnicama pa posljedično dolazi do porasta važnosti zlatarskog posjeda. Dokaz tome je pravo za održavanje sajmova koje je 25. lipnja 1659. godine kralj Leopold dodijelio Zlataru na molbu grofa Petra Keglevića. Godine 1699. dolazi do preseljenja središta crkvene župe iz Martinščine u Zlatar gdje je 1762. godine izgrađena nova župna crkva. U tom razdoblju feudalci počinju graditi nove, udobne stambene zgrade pa se pojavljuje nekoliko kurija u samom Zlataru i njegovoj okolici poput Lobora (danas Dom za odrasle), Borkovca (Mihanović) i Ladislavca (Neudorfer). Tijekom 19. stoljeća Zlatar se afirmirao kao upravno, političko, gospodarsko i kulturno središte cijelog zlatarskog kraja. Osnovna škola je osnovana 1842. godine, a 1862. godine izgrađena je nova škola. U to vrijeme radilo se o najljepšoj školi u Hrvatskom zagorju, a danas je u njoj smještena Gradska knjižnica Zlatar. Za vrijeme banovanja Ivana Mažuranića Zlatar postaje općinsko i kotarsko sjedište, a svoj najveći značaj doživljava 1875. godine kada postaje središte podžupanije. 1873. godine u Zlataru je osnovana prva čitaonica koja je brojala sedamdesetak članova. Osim toga, osnovana su mnoga društva i udruge poput podružnice Hrvatskog Sokola, biciklističkog kluba Lastavica te pjevačkog i tamburaškog sastava. U Novoj Jugoslaviji dolazi do brojnih promjena na zlatarskom području. Zlatar se povezuje sa slovenskom hidrocentralom i dobiva mnogo kvalitetniju električnu energiju. Također se osnivaju i brojne zadruge poput poljoprivredne zadruge (1947. godine), postolarske zadruge, električarske zanatske zadruge i krojačke zadruge. U okviru gradnje Zagorskog vodovoda Zlatar dobiva priključak na njega 1960. godine dok je 1962. godine izgrađena i mjesna mreža. Demokratskim promjenama u Hrvatskoj 1992. godine, Zlataru se vraća status općinskog sjedišta te dobiva status Grada. Za potrebe Županijskog suda Krapinsko-zagorske županije 2000. godine se gradi Palača pravde.

5. DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE I KRETANJA

5.1. **Ukupno i opće kretanje stanovništva**

Na temelju podataka dobivenih iz popisa stanovništva provedenog 2011. godine, u 19 naselja koja čine Grad Zlatar živi ukupno 6.096 stanovnika. Ovo predstavlja nastavak trenda smanjenja broja stanovnika budući da je prema podacima iz prijašnjeg popisa stanovništva iz 2001. godine na području Grada Zlatara živjelo 6.506 stanovnika. Sličan trend smanjenja broja stanovnika uočljiv je na županijskoj i državnoj razini. Gledajući kretanje broja stanovnika po naseljima koja su u sastavu Grada Zlatara, također je primjetno smanjenje broja stanovnika u većini naselja (Grafikon 1). Izuzetak od tog trenda su jedino naselja Cetinovec, Juranšćina i Zlatar. Do najvećeg smanjenja broja stanovnika došlo je u naseljima Donja Batina (sa 439 stanovnika u 2001. godini na 374 stanovnika u 2011. godini), Donja Selnica (sa 241 stanovnika u 2001. godini na 196 stanovnika u 2011. godini), Gornja Selnica (sa 246 stanovnika u 2001. godini na 201 stanovnika u 2011. godini) te u Martinšćini (sa 471 stanovnika u 2001. godini na 375 stanovnika u 2011. godini).

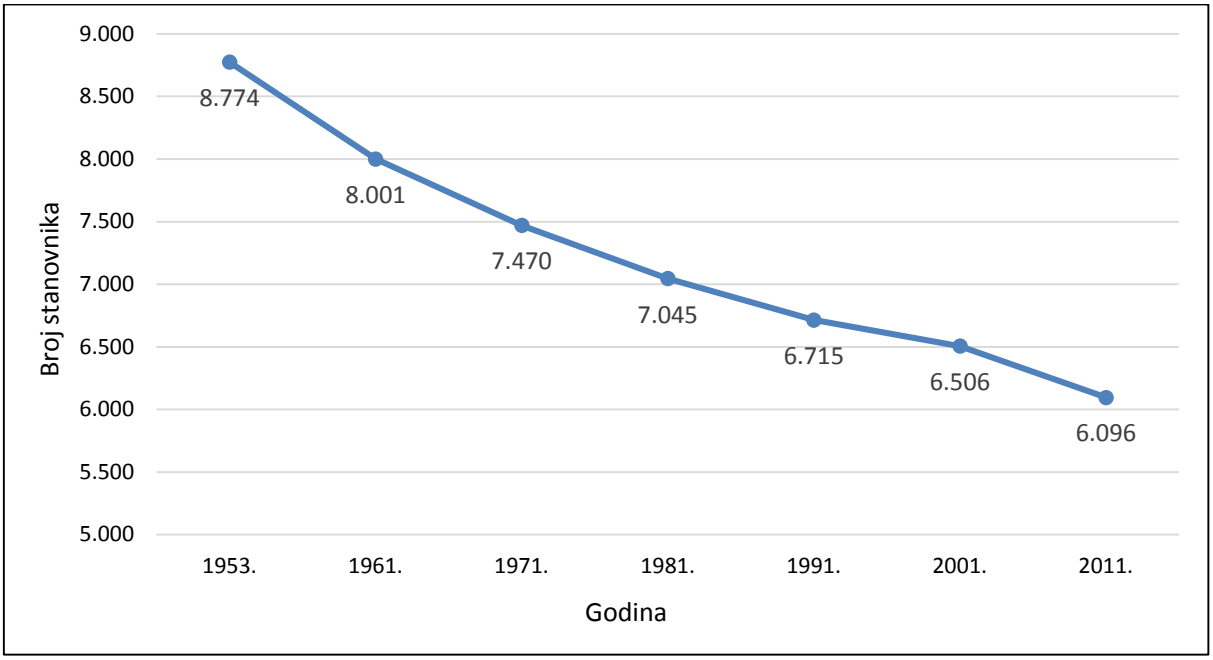
Grafikon 1 Kretanje broja stanovnika u naseljima u sastavu Grada Zlatara

Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Procesi deagrarizacije i deruralizacije uzeli su maha od druge polovice 20. stoljeća, a najintenzivniji su bili u popisnom razdoblju između 1971. i 1981. godine te između 1991. i 2011. godine kada je osim emigracije, djelomično na intenzivan pad ukupnog broja stanovnika utjecalo i izrazito negativno prirodno kretanje (Grafikon 2).

Grafikon 2 Kretanje broja stanovnika na području Grada Zlatara, 1953.-2011.

Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Popisom stanovništva 2011. godine ustanovljen je blagi porast stanovnika Zlatara u odnosu na popis 2001. godine, a trend intenzivnog opadanja broja stanovnika ostalih naselja, sada već znatno ostarjelog, nastavljen je te je bio veći od rasta broja stanovnika Zlatara pa je i ukupno kretanje broja stanovnika Zlatara bilo negativno, a broj stanovnika Zlatara i ostalih naselja, koji je od prvog popisa (1857. godine) bio uvijek veći, gotovo se izjednačio.

5.2. Razmještaj stanovništva

Prostorni razmještaj stanovništva i gustoća naseljenosti Grada Zlatara u suvremenom razdoblju izravna je posljedica historijsko-geografskog razvoja, teritorijalnog oblika i novijih društvenih procesa. Popisom iz 2011. godine utvrđeno je kako je prosječna gustoća naseljenosti Grada Zlatara iznosila 80,15 st/km^2, što je manje od prosječne gustoće naseljenosti Krapinsko-zagorske županije (108,55 st/km^2) i nešto više od prosječne gustoće naseljenosti Republike Hrvatske (75,51 st/km^2). Spuštanjem na razinu naselja primijećena je neravnomjerna naseljenost kao rezultat povijesno-geografskog razvoja i suvremenih prostornih procesa. Izražena je polarizacija naseljenosti, odnosno izrazita koncentracija stanovništva u upravnom središtu. Naime, naselje s najmanjim brojem stanovnika jest Šćrbinec (11 stanovnika, 2011. godine) koji čini svega 0,18% stanovništva Grada Zlatara, a naselje s najvećim brojem, ujedno i gradsko središte, jest Zlatar (2.906 stanovnika, 2011. godine) koji čini čak 47,67% stanovništva Grada Zlatara. Uspoređujući Zlatar s drugim najvećim naseljem (Martinščina) raspon varijacije broja stanovnika je značajan te iznosi čak 2.531 stanovnik (Tab. 2).

Tabela 2 Naselja Grada Zlatara prema Popisu stanovništva 2011. godine

Broj stanovnika	Naselja		Stanovništvo	
	Broj	Udio (%)	Broj	Udio (%)
0 - 100	4	21,05	132	2,17
100 - 200	7	36,84	1.058	17,36
200 - 300	4	21,05	895	14,68
300 - 400	3	15,79	1.105	18,13
> 400	1	5,27	2.906	47,66
UKUPNO	19	100,00	6096	100,00

Izvor: ,,Zlati bregi i ljudi sa snježne strane Ivanščice,, ; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Razmještaj stanovništva posljedica je jačanja centralnih funkcija Zlatara kao općinskog središta od 1970-ih čime je privučen dio stanovništva okolnih naselja i pojačana emigracija stanovništva perifernih naselja, ponajprije u Zagreb. Neravnomjerna naseljenost sve je izraženija nakon 1953. godine. Također, ovakav razmještaj djelomično je uvjetovan položajem važnijih prometnih pravaca. Polarizacija naseljenosti započeta nakon Drugoga svjetskog rata, uzrokovana procesima deagrarizacije, deruralizacije, industrijalizacije i urbanizacije. Razvoj Zagreba i (manje) Varaždina, najviše kao središta funkcije rada, uvjetovao je emigraciju lokalnog stanovništva, a proces odlaska stanovništva bio je intenzivniji zbog njihove relativne blizine i prometne dostupnosti. Nakon 1953. godine rastao je jedino broj stanovnika Zlatara kao upravnog središta, dok su ostala naselja zahvaćena depopulacijom te se broj stanovnika u njima više od pola stoljeća konstantno smanjuje, s tim da je proces iz godine u godinu sve intenzivniji te je 2011. godine polarizacija najočitija (,,Zlati bregi i ljudi sa snježne strane Ivanščice,,).

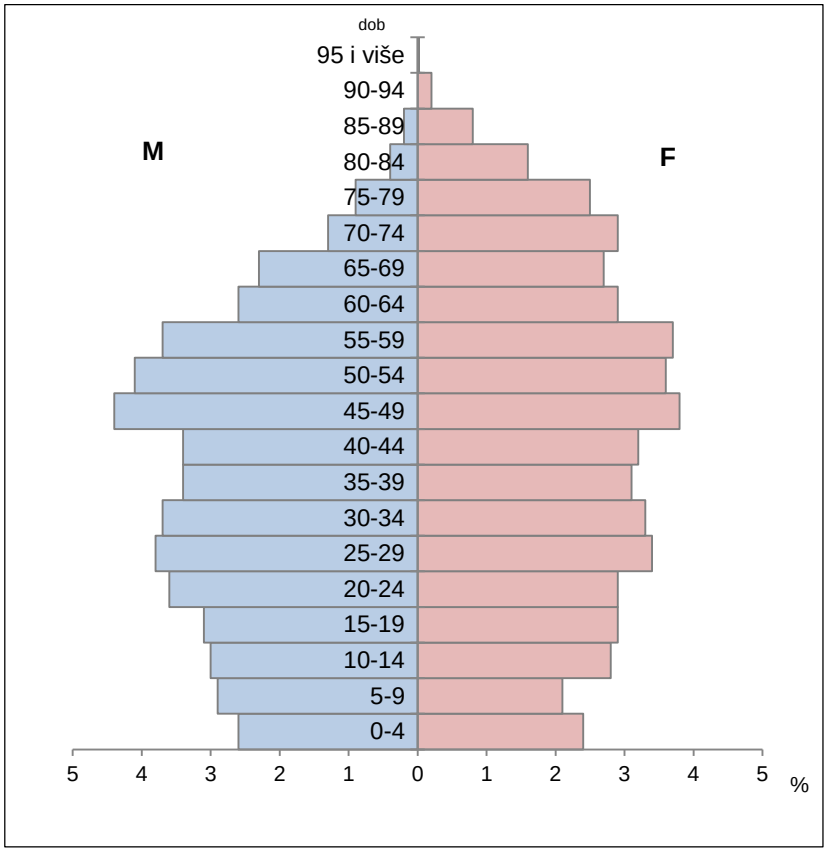
5.3. Dobno-spolna struktura stanovništva

Smanjenje broja stanovnika može se pripisati starenju stanovništva i iseljavanju mlađe populacije u urbane sredine radi posla i boljih životnih uvjeta. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku tijekom 2013. godine na području Grada Zlatara rođeno je 58 djece, a umrlo 88 osoba što predstavlja prirodni pad od -30. Vitalni indeks predstavlja broj živorođenih na 100 umrlih osoba. Podaci iz ovog izvora također govore kako vrijednost ovog pokazatelja za Grad Zlatar iznosi 65,9. Vrijednost ovoga pokazatelja je veća od vrijednosti za Krapinsko-zagorsku županiju (61,2) ali je manja od prosječne vrijednosti za gradove u sastavu Krapinsko- zagorske županije (72,4). Niži vitalni indeks od Grada Zlatara imaju samo Pregrada (50) i Klanjec (59). S druge strane, Gradovi Krapina (72,9), Oroslavje (75,3), Zabok (90,3) i Donja Stubica (100) imaju veće vrijednosti vitalnog indeksa u odnosu na Zlatar.

Promatrajući sastav stanovništva s obzirom na spol vidljivo je kako je udio muškaraca i žena na području Grada Zlatara podjednak (50,75% žena prema Popisu stanovništva 2011. godine). Analizom dobne strukture stanovništva uočeno je kako većina muškaraca pripada dobnoj skupini 45 do 49 godina (4,43% od ukupnog stanovništva), isto kao i većina žena (3,82% od ukupnog stanovništva). Dobno-spolna struktura stanovništva

Grada Zlatara grafički je prikazana na Grafikonu 3 pomoću dobno-spolne piramide. Gledajući oblik dobno-spolne piramide može se uočiti da je ono regresivnog (kontraktivnog) tipa što znači da u sastavu stanovništva prevladava stanovništvo zrele dobi dok će u budućnosti zbog malog broja rođenih i starenja stanovništva prevladavati staro stanovništvo. To će u budućnosti samo još više pojačati proces depopulacije i dovesti do daljnjeg smanjenja stanovništva.

Grafikon 3 Dobno-spolna struktura Grada Zlatara 2011. godine

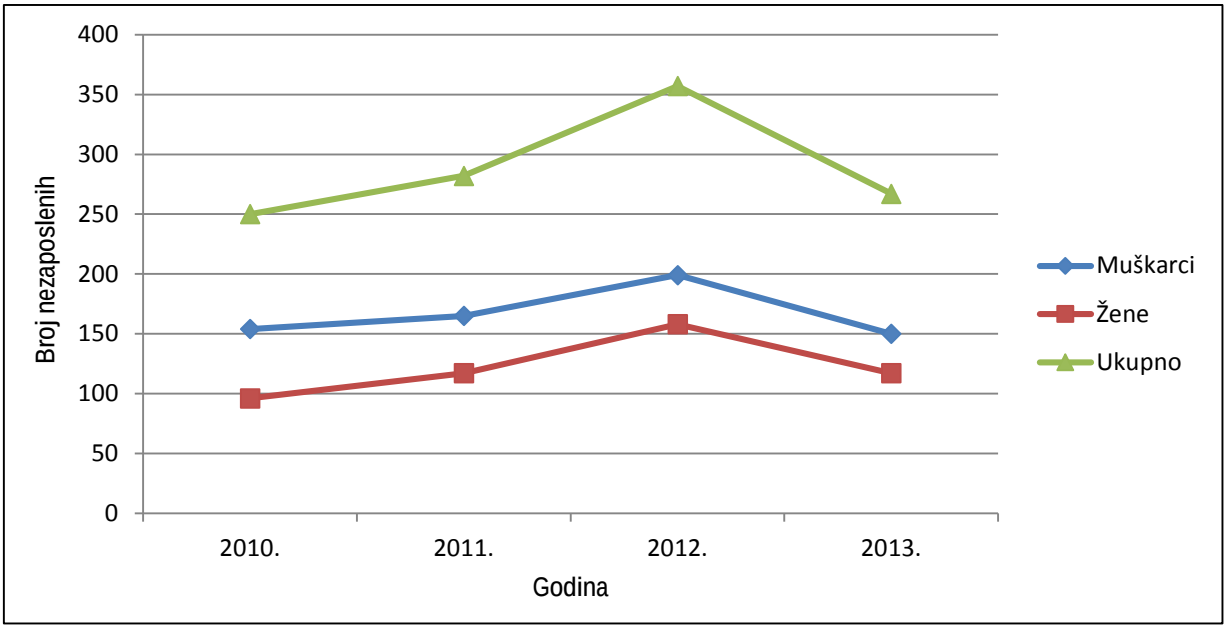
Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

6 TRŽIŠTE RADA

5.4. Nezaposlenost

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje tijekom 2013. godine na prostoru Grada Zlatara evidentirano je 267 nezaposlenih osoba. Ovo predstavlja smanjenje u odnosu na 2012. godinu (357 nezaposlenih osoba) te prekid trenda porasta broja nezaposlenih osoba prisutnog od 2010. godine. Isti trend je također prisutan na razini Krapinsko-zagorske županije gdje je od 2010. godine iz godine u godinu rastao broj nezaposlenih. Izuzetak predstavlja 2013. godina kada je u odnosu na godinu ranije smanjen broj nezaposlenih osoba (tijekom 2012. godine evidentirano je 8.960 nezaposlenih osoba u Krapinsko-zagorskoj županiji dok je tijekom 2013. godine evidentirano 8.615 nezaposlenih osoba). Gledajući nezaposlene osobe s područja Grada Zlatara tokom zadnje četiri godine primjetno je kako većinu nezaposlenih čine muškarci (prosječno oko 55% od ukupnog broja nezaposlenih osoba). Broj nezaposlenih muškaraca i žena rastao je od 2010. do 2012. godine, nakon čega je u 2013. godini došlo do prekida ovoga negativnog trenda. Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, u 2013. godini stopa nezaposlenosti među muškarcima iznosila je 21%, među ženama 13,90% dok je ukupna stopa nezaposlenosti na području Grada Zlatara iznosila 17,10%. Grafički prikaz kretanja nezaposlenosti među muškarcima i ženama te ukupnog broja nezaposlenosti na području Grada Zlatara dan je na Grafikonu 4.

Grafikon 4 Nezaposlenost muškaraca i žena te ukupni broj nezaposlenih osoba na području Grada Zlatara, 2010.-2013.

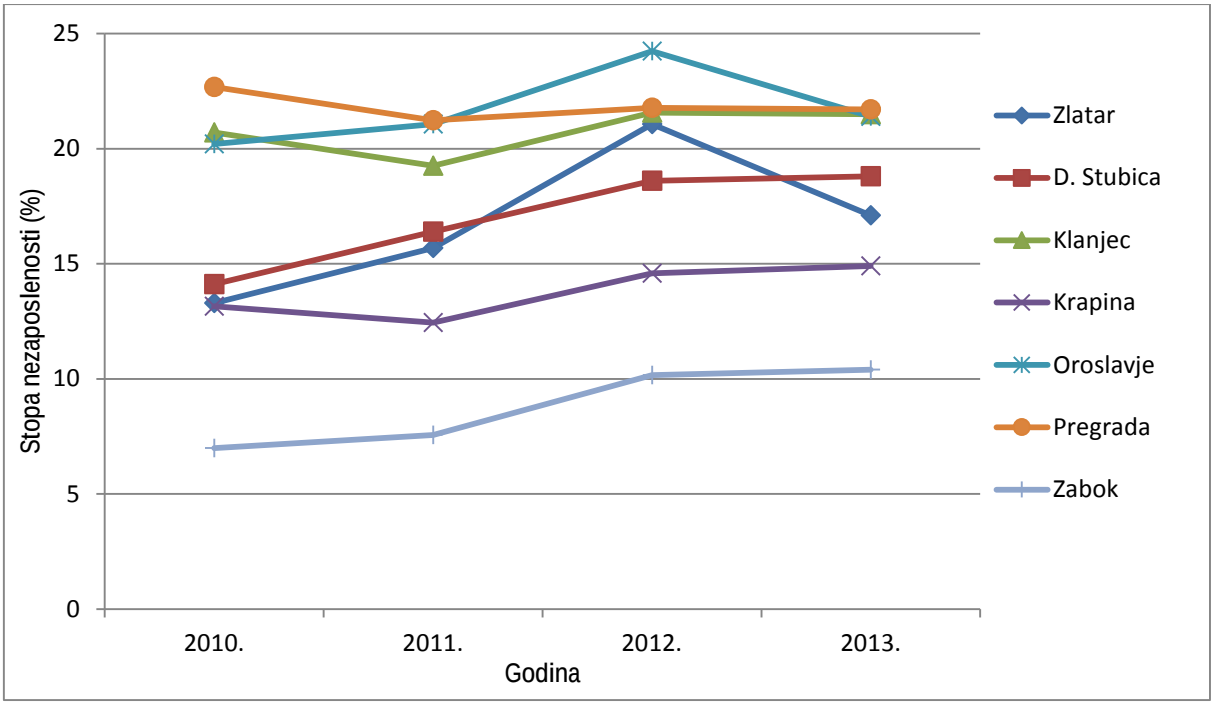

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Od 2010. do 2012. godine primjetan je porast broja nezaposlenih osoba u svim navedenim jedinicama lokalne samouprave, a tijekom 2013. godine došlo je do smanjenja broja nezaposlenih osoba na području promatranih jedinica lokalne samouprave. Uspoređujući broj nezaposlenih osoba tijekom 2010. i 2013. godine, vidljivo je kako

je došlo do porasta broja nezaposlenih u svim jedinicama lokalne samouprave osim u općinama Zlatar Bistrica (125 nezaposlenih tijekom 2010. godine, 107 nezaposlenih tijekom 2013. godine) i Lobor (126 nezaposlenih tijekom 2010. godine, 125 nezaposlenih tijekom 2013. godine). S druge strane, ukoliko se uspoređuje kretanje broja nezaposlenih u Zlataru i drugim gradovima u Krapinsko-zagorskoj županiji, primjetno je kako je u odnosu na 2010. godinu broj nezaposlenih tijekom 2013. godine bio veći. Najgora situacija je u Donjoj Stubici i Zaboku gdje je u vremenskom periodu od 2010. do 2013. godine kontinuirano rastao broj nezaposlenih osoba. Ostale susjedne jedinice lokalne samouprave imaju višu stopu nezaposlenosti od Zlatara, pa je primjerice ona najveća u Maču (35,80%) i Budinšćini (26,20%). Povoljan položaj Zlatara u odnosu na susjedne jedinice lokalne samouprave može se objasniti činjenicom da se radi o većem urbanom središtu sa razvijenom infrastrukturom koja uvelike olakšava poslovanje poduzeća. Uspoređujući stope nezaposlenosti u Zlataru i susjednim jedinicama lokalne samouprave vidljivo je kako nezaposlenost na području Zlatara nije velika. Tijekom 2013. godine stopa nezaposlenosti na području Grada Zlatara iznosila 17,10%, a nižu stopu nezaposlenosti imala je jedino općina Zlatar Bistrica (8,50%). Uspoređujući stopu nezaposlenosti Zlatara i ostalih Gradova u Krapinsko-zagorskoj županiji uočeno je kako niže stope nezaposlenosti imaju jedino Zabok (10,40%) i Krapina (14,90%).

Grafikon 5 Stopa nezaposlenosti na području Zlatara i ostalih Gradova u Krapinsko zagorskoj županiji

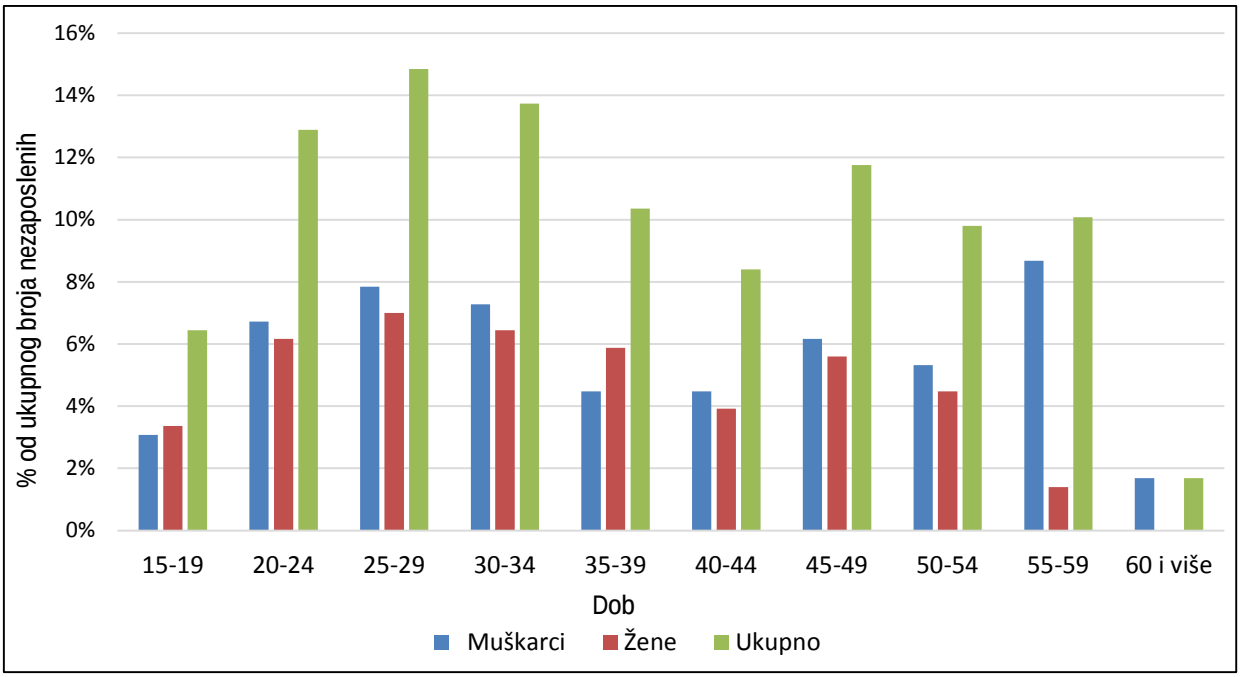
Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Ovo se može objasniti činjenicom kako se radi o dva najveća urbana središta u županiji s razvijenom poslovnom infrastrukturom i povoljnim prometnim položajem.

Analizirajući nezaposlene osobe, evidentirane na području Grada Zlatara tijekom 2012. godine, s obzirom na dob i spol uočeno je kako najviše nezaposlenih muškaraca spada u dobnu skupinu od 55 do 59 godina, dok je najviše nezaposlenih žena u dobnoj skupini od 25 do 29 godina. Veliki problem predstavlja i nezaposlenost među mladim

osobama budući da čak 27,74% nezaposlenih spada u dobnu skupinu od 20 do 29 godina. Nezaposlenost je također velika unutar dobne skupine od 45 do 49 godina budući da ona čini 11,76% nezaposlenih osoba. Slična situacija je i na županijskoj razini budući da mlade osobe u dobnoj skupini od 20 do 29 godina čine 30,33% nezaposlenih osoba (Grafikon 6). Većinom se radi o osobama koje su se tek uključile na tržište rada i koje ne posjeduju dovoljno radnog iskustva kako bi bile zanimljive poslodavcima.

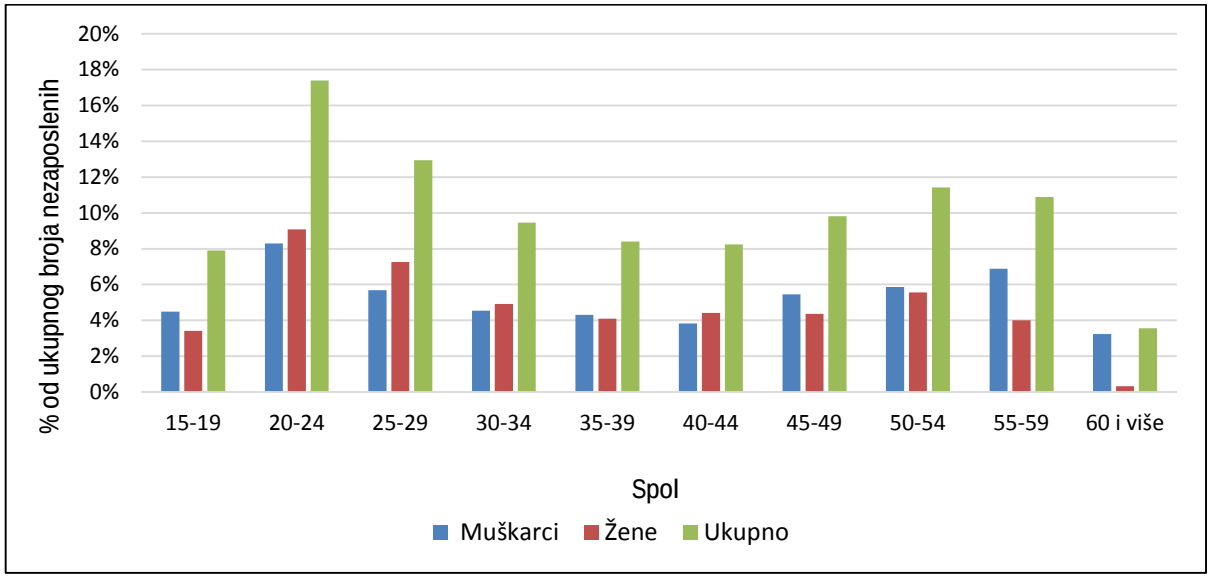
Grafikon 6 Nazaposlene osobe Grada Zlatara obzirom na dob i spol

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Slično kao i kod Zlatara, na županijskoj razini je velika nezaposlenost među dobnom skupinom od 50 do 54 godine u koju spada 11,43% nezaposlenih u županiji (Grafikon 7).

Grafikon 7 Nazaposlene osobe Krapinsko-zagorske županije obzirom na dob i spol

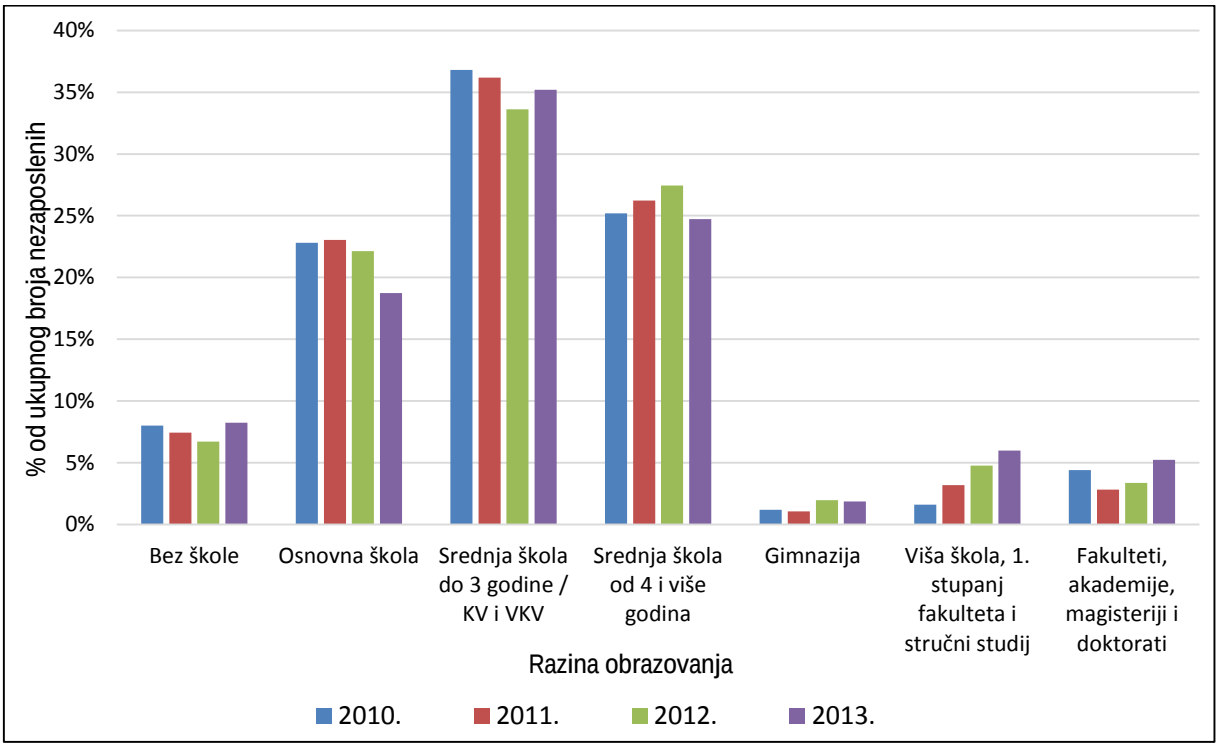

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

U ovu skupinu većinom spadaju osobe koje su izgubile svoje radno mjesto te zbog svojih kvalifikacija i starije dobi više nisu zanimljive poslodavcima. Radi toga je potrebno osmisliti programe na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini koji bi ranjivim dobnim skupinama olakšali pronalaženje posla. Upravo bi nezaposlenost među mladima i zrelom populacijom u budućnosti mogla dovesti do daljnjeg iseljavanja u urbana područja u kojima je lakše pronaći posao.

Gledajući nezaposlene osobe s područja Zlatara s obzirom na obrazovanje, uočeno je kako najviše nezaposlenih ima završene srednje strukovne i obrtničke škole u trajanju od 3 (35,21% nezaposlenih u 2013. godini) i 4 godine (24,72% nezaposlenih u 2013. godini). S druge strane, najmanje je nezaposlenih osoba sa završenom gimnazijom (1,87% nezaposlenih u 2013. godini) i fakultetom (5,24% nezaposlenih u 2013. godini). Pregled broja nezaposlenih osoba obzirom na obrazovanje u periodu od 2010. do 2013. godine dan je u Grafikonu 8.

Grafikon 8 Nezaposlene osobe s obzirom na obrazovanje od 2010. do 2013. godine

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Temeljem spomenutog grafikona može se zaključiti kako porast nezaposlenosti nije uzrokovan poteškoćama u jednom gospodarskom sektoru nego poteškoćama čitavog gospodarskog sustava.

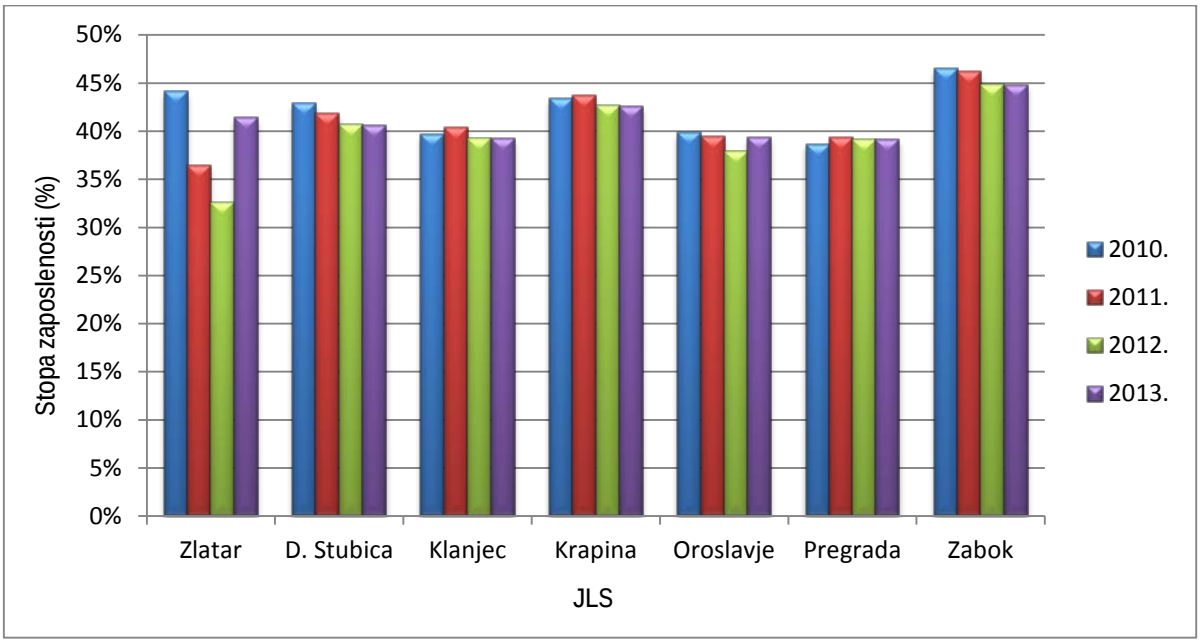
Analizirajući nezaposlene osobe s obzirom na trajanje nezaposlenosti, uočeno je kako je tijekom 2012. godine najviše nezaposlenih osoba bez posla bilo pola godine (44,26% nezaposlenih osoba). Po brojnosti ih slijede osobe koje su bez posla 1 do 2 godine (18,77% nezaposlenih osoba). Uzrok ovako visokoj nezaposlenosti može se povezati s činjenicom da se radi o osobama koje su tek završile svoje obrazovanje te se uključile na tržište rada, što potvrđuje ranije iznesen podatak o visokoj nezaposlenosti među mladima. Slična situacija je i na razini Krapinsko-zagorske županije gdje je 39,84% nezaposlenih bez posla već pola godine. S druge strane, najmanje

nezaposlenih je među osobama koje su dugotrajno nezaposlene. Tako je primjerice 2,8% nezaposlenih sa zlatarskog područja bez posla više od 5 godina, dok na županijskoj razini ova skupina čini 8,63% nezaposlenih osoba.

5.5. Zaposlenost

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje tijekom 2013. godine na području Zlatara evidentirana je 1.291 zaposlena osoba (3,93% zaposlenih na području Krapinsko-zagorske županije). Gledajući osnovu osiguranja, ustanovljeno je kako je najviše osoba zaposleno kod pravnih osoba (976 osoba ili 75,60% osiguranika). Po brojnosti ih slijede osobe zaposlene kod fizičkih osoba (139 osoba ili 10,77% osiguranika) te obrtnika (99 osoba ili 7,67% osiguranika). S druge strane, najmanje osoba zaposleno je kod poljoprivrednika (50 osoba ili 3,87% osiguranika), osoba koje se bave samostalnom profesionalnom djelatnošću (22 osobe ili 1,70% osiguranika) te osiguranika s produženim osiguranjem (5 osoba ili 0,39% osiguranika). U promatranom vremenskom razdoblju od 2010. do 2013. godine došlo je do smanjenja broja zaposlenih osoba na području Grada Zlatara. Broj zaposlenih je padao iz godine u godinu pa je tako tijekom 2010. godine evidentirano 1.879 zaposlenih osoba dok je tijekom 2013. evidentirana 1.291 nezaposlena osoba. Ovakvo veliko smanjenje broja zaposlenih ponajprije je uzrokovano smanjenjem broja zaposlenih kod pravnih osoba (s 1.512 tijekom 2010. godine na 976 tijekom 2013. godine). Smanjenje broja zaposlenih donekle prati trendove na razini Krapinsko-zagorske županije gdje je u istom vremenskom razdoblju također zabilježeno smanjenje broja zaposlenih. Izuzetak predstavlja 2013. godina kada je došlo do prekida negativnog trenda te je u Krapinsko-zagorskoj županiji zabilježeno 32.838 zaposlenih osoba dok ih je tijekom 2012. godine zabilježeno 32.744. Uspoređujući kretanje broja zaposlenih na području Grada Zlatara i susjednih jedinica lokalne samouprave, uočeno je kako je tijekom 2013. godine najviše zaposlenih bilo na području Zlatara (1.291 zaposlena osoba). Po broju zaposlenih slijedi općina Zlatar Bistrica (1.147 zaposlena osoba), a preostale jedinice lokalne samouprave imaju znatno manje zaposlenih osoba. U svim navedenim jedinicama lokalne samouprave, osim općine Zlatar Bistrica, u odnosu na 2010. godinu došlo je do smanjenja broja zaposlenih osoba. Najgora situacija zabilježena je na području Zlatara, Budinščine i Mača gdje se iz godine u godinu smanjivao broj zaposlenih osoba. Ukoliko se usporedi stopa kretanja broja zaposlenih na području Grada Zlatara i ostalih gradova u Krapinsko-zagorskoj županiji može se vidjeti kako su 2013. godine višu stopu imali jedino Ggadovi Zabok i Krapina. Valja napomenuti kako je broja zaposlenih osoba Grada Zlatara drastično pao i to sa 1.879 osoba na samo 1.291 osobu. Manji broj zaposlenih osoba 2013. godine bilo je jedino na području Klanjca (881 zaposlena). Usporedni prikaz stope kretanja broja zaposlenih (osiguranika mirovinskog osiguranja) na području Zlatara i ostalih gradova u Krapinsko-zagorskoj županiji dan je na Grafikonu 9.

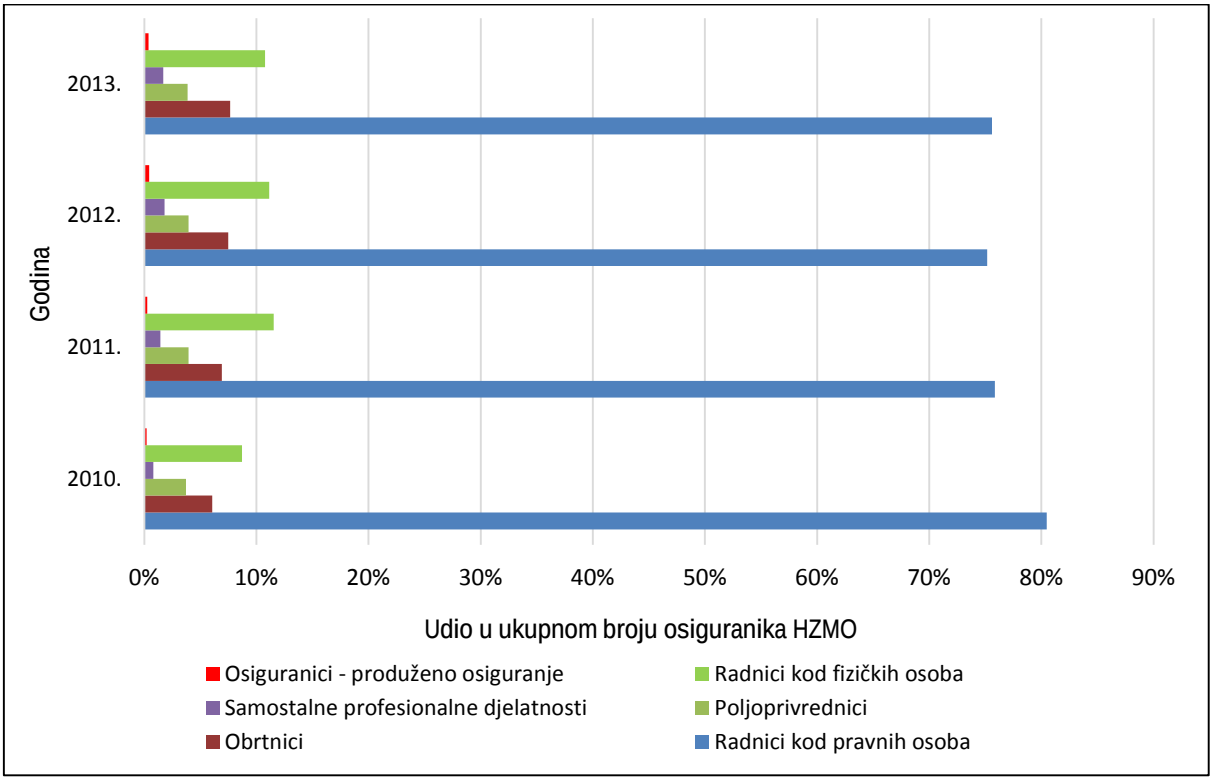
Grafikon 9 Kretanje broja zaposlenih na području grada Zlatara i ostalih gradova u Krapinsko zagorskoj županiji, 2010.-2013.

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Analizom zaposlenih s područja Grada Zlatara, s obzirom na osnovu osiguranja, ustanovljeno je kako je u razdoblju od 2010. do 2013. godine došlo do smanjenja broja zaposlenih u svim skupinama (zaposleni kod pravnih osoba; zaposleni kod fizičkih osoba; obrtnika; poljoprivrednika; osoba koje se bave samostalnom profesionalnom djelatnošću te osiguranika s produženim osiguranjem). Spomenuto je kako su osobe zaposlene kod pravnih osoba najbrojnije i upravo je smanjenje zaposlenih u ovoj skupini dovelo do negativnih trendova na području Zlatara. Sličan trend prisutan je i na županijskoj razini, ali je za razliku od Zlatara tijekom 2013. godine došlo do povećanja broja zaposlenih zbog porasta zaposlenosti kod pravnih osoba. Detaljan prikaz broja zaposlenih s obzirom na osnovu osiguranja na području Grada Zlatara dan je na Grafikonu 10.

Grafikon 10 Struktura zaposlenih s područja Grada Zlatara, 2010.-2013.

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

5.6. Korisnici mirovina

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje krajem 2013. godine na području Krapinsko-zagorske županije evidentirano je 33.373 korisnika mirovina. Na županijskoj razini odnos broja korisnika mirovina i osiguranika iznosio je 1:0,98 što znači da na jednog umirovljenika dolazi manje od jednog osiguranika (zaposlene osobe). Vrijednost ovoga pokazatelja za područje Grada Zlatara iznosi 1:0,90. Vidljivo je kako je vrijednost ovoga pokazatelja za područje Zlatara niža u odnosu na županijski (1:0,98) i nacionalni prosjek (1:1,15 u ožujku 2014. godine). Prema tome, jasno je kako je spomenuti omjer umirovljenika i zaposlenih na području Zlatara nepovoljan te dovodi u pitanje održivost mirovinskog sustava.

Tijekom 2013. godine na području Grada Zlatara evidentirano je ukupno 1.428 korisnika mirovina što predstavlja 4,28% od ukupnog broja korisnika mirovina u Krapinsko-zagorskoj županiji. Od 1.428 korisnika mirovina na području Grada Zlatara većina su žene koje čine 60,50% (864 osobe). Prema podacima za istu godinu, prosječna duljina radnog staža na području Zlatara iznosila je 28 godina, 5 mjeseci i 11 dana što je približno jednako prosječnoj duljini radnog staža na području Krapinsko-zagorske županije (28 godina, 8 mjeseci i 9 dana). Uspoređujući dužinu radnog staža muškaraca i žena s područja Zlatara, uočeno je kako muškarci imaju radni staž koji je za 3 godine duži od ženskog (prosječna dužina muškog radnog staža iznosi 30 godina, 3 mjeseca i 19 dana dok prosječna dužina ženskog radnog staža iznosi 27 godina, 2 mjeseca i 26 dana). Slična situacija je i na županijskoj razini gdje muškarci također imaju radni staž koji je dulji od ženskog (prosječna dužina muškog

radnog staža iznosi 29 godina, 11 mjeseci i 18 dana, a prosječna dužina ženskog radnog staža iznosi 27 godina, 9 mjeseci i 12 dana). Kretanje prosječnog iznosa mirovine, prosječnog staža i broja korisnika mirovina u periodu od 2010. do 2013. godine predočena je u Tabeli 3.

Tabela 3 Korisnici mirovina, prosječni radni staž i prosječni iznos mirovina na području Grada Zlatara, 2010.-2013.

Godina	Broj korisnika			**Prosječni staž (godine, mjeseci, dani)**			**Prosječni iznos mirovine u kunama**		
	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž
2010.	1.431	577	854	27 09 07	29 09 19	26 04 19	1.831,09	1.992,91	1.721,76
2011.	1.448	567	881	28 00 05	30 03 03	26 06 29	1.830,83	2.023,30	1.705,64
2012.	1.427	560	867	28 03 22	30 04 04	27 00 03	1.870,87	2.042,98	1.759,70
2013.	1.428	564	864	28 05 11	30 03 19	27 02 26	1.907,64	2.094,41	1.785,72

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

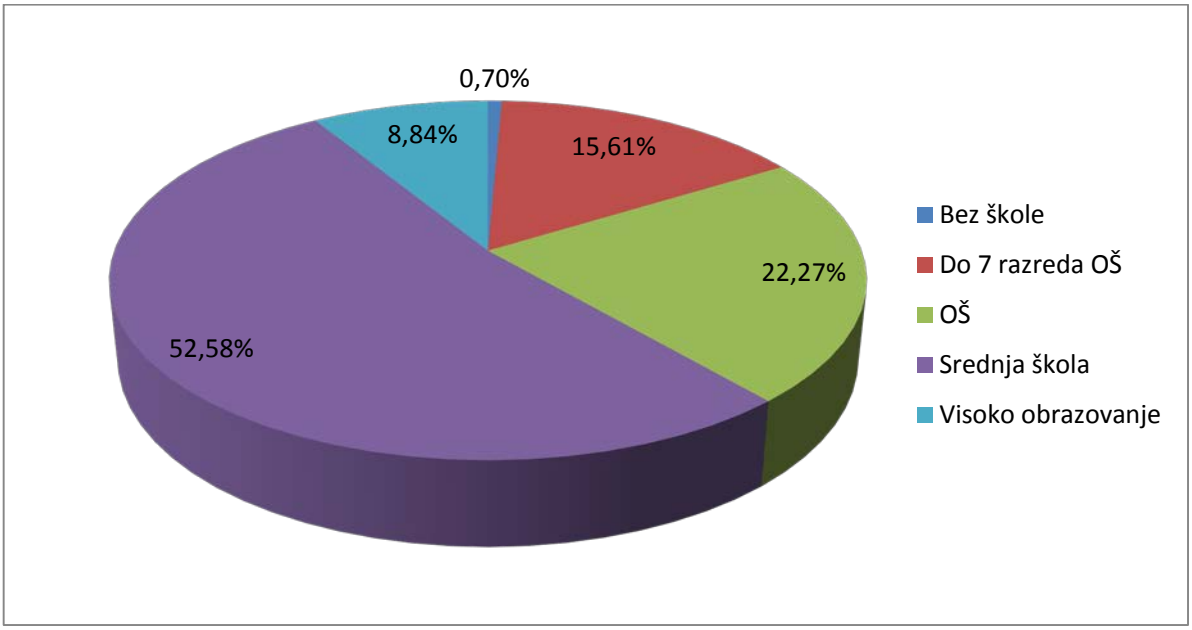
Podaci Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje iz 2012. godine govore kako je većina umirovljenika s područja Zlatara bila u starosnoj ili prijevremenoj starosnoj mirovini (575 korisnika ili 40,29%). Po brojnosti ih slijede korisnici obiteljskih (452 korisnika ili 31,67%) i invalidskih mirovina (400 korisnika ili 28,03%). Ovo donekle odgovara situaciji u Krapinsko- zagorskoj županiji gdje su također najbrojniji umirovljenici u starosnoj ili prijevremenoj starosnoj mirovini (41,55% umirovljenika), ali ih po brojnosti slijede korisnici invalidskih (34,11% umirovljenika) i obiteljskih mirovina (24,34% umirovljenika). Gledajući iznos mirovina, može se uočiti kako se najveće mirovine isplaćuju umirovljenicima u starosnoj ili prijevremenoj starosnoj mirovini (2.169,07 kuna) dok se najmanje mirovine isplaćuju umirovljenicima koji su u obiteljskoj mirovini (1.617,25 kuna). Uspoređujući iznose mirovina na razini Grada Zlatara i Krapinsko-zagorske županije, uočeno je kako su sve vrste mirovina ispod županijskog prosjeka. Prosječna mirovina (zbroj prosječne starosne, prijevremene starosne, invalidske i obiteljske mirovine) koja se isplaćivala na području Grada Zlatara iznosila je 1.870,87 kuna što je manje u odnosu na prosječnu mirovinu u Krapinsko-zagorskoj županiji (1.990,94 kuna). Budući da na području Grada Zlatara 18,80% stanovništva ima samo osnovnoškolsko obrazovanje i da većinom pripada starijoj populaciji koja je u mirovini, lako se može objasniti činjenica da je prosječna mirovina niža u odnosu na onu u županiji.

6. DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA

7.1. Obrazovna struktura stanovništva

Gledajući obrazovnu strukturu stanovništva Grada Zlatara uočljivo je kako je ona relativno povoljna (Grafikon 11). Čak 52,58% stanovništva ima završenu srednju školu dok ih je 8,84% visokoobrazovano. Gledajući stanovništvo sa srednjoškolskim obrazovanjem, vidljivo je kako većinu čine muškarci (30,17% od ukupno obrazovanih) dok kod stanovništva sa visokim obrazovanjem većinu čine žene (4,66% od ukupno obrazovanih). S obzirom na završenu srednju školu, većina stanovništva sa srednjoškolskim obrazovanjem završila je industrijske i obrtničke strukovne škole u trajanju od 1 do 3 godine (30,48% od ukupno obrazovanih), a slijede ih osobe sa završenim tehničkim i srodnim strukovnim školama u trajanju od 4 i više godina (18,99% od ukupno obrazovanih). Udio osoba bez ikakvog obrazovanja je vrlo malen i iznosi svega 0,70% od ukupno obrazovanih. Primjetno je kako je relativno visok udio stanovništva koje je završilo samo osnovnu školu (22,27% od ukupno obrazovanih). Međutim, uglavnom se radi o osobama starije životne dobi koje su već izašle s tržišta rada te se nalaze u mirovini. Detaljan prikaz obrazovne strukture stanovništva sa zlatarskog područja dan je u Tabeli 4.

Grafikon 11 Obrazovna struktura Grada Zlatara

Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Uspoređujući obrazovnu strukturu stanovništva s područja Zlatara i Krapinsko zagorske županije, uočeno je kako na području Zlatara ima manje osoba bez ikakvog obrazovanja (0,70% stanovništva u odnosu na 1,04% na županijskoj razini) te više osoba sa završenom srednjom školom (52,58% stanovništva u odnosu na 42,90% na županijskoj razini). S druge strane, manje osoba je visokoobrazovano u usporedbi sa županijskom razinom

(8,84% stanovništva u odnosu na 9,16% stanovništva županijske razine). Prema tome, može se zaključiti kako je potrebno uložiti više napora kako bi se podigao udio visokoobrazovanih osoba na području Zlatara.

Tabela 4 Obrazovna struktura stanovništva Grada Zlatara

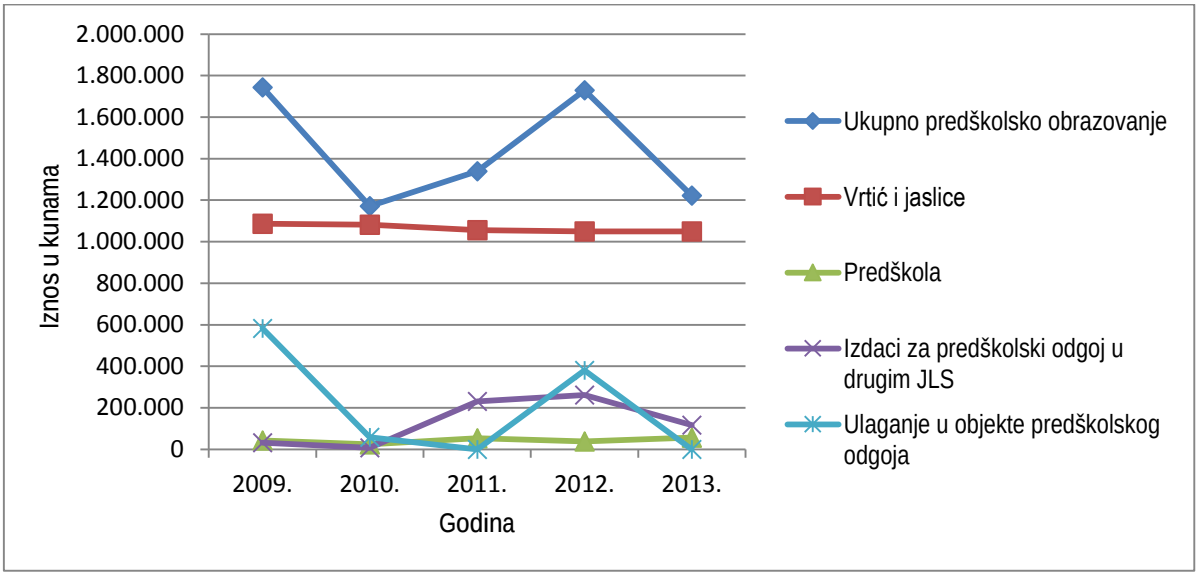
	Bez škole	OŠ	Srednja škola				Visoko obrazovanje				
			Industrijske i obrtničke strukovne škole u trajanju od 1 do 3 godina	Tehničke i srodne strukovne škole u trajanju od 4 i više godina	Gimnazija	UKUPNO	Stručni studij	Sveučilišni studij	Doktorat znanosti	Magisterij	UKUPNO
Ukupno	0,70%	22,27%	30,48%	18,99%	3,11%	52,58%	3,97%	4,71%	0,08%	0,08%	8,84%
Muškarci	0,29%	9,41%	20,23%	9,06%	1,26%	30,55%	1,79%	2,27%	0,06%	0,06%	4,18%
Žene	0,41%	12,87%	10,24%	10,32%	1,85%	22,41%	2,18%	2,44%	0,02%	0,02%	4,66%

Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

7.2. Predškolsko i osnovnoškolsko obrazovanje

Zakon o predškolskom odgoju i naobrazbi (NN10/97) regulira područje predškolskog odgoja koji predstavlja djelatnost od posebnog društvenog interesa. Na temelju Članka 1. Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi (NN 94/13) utvrđeno je kako predškolski odgoj obuhvaća programe odgoja, naobrazbe, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi koja se ostvaruje u dječjim vrtićima. Na području Grada Zlatara djeluje jedna ustanova predškolskog odgoja, dječji vrtić "Uzdanica" čiji je osnivač Grad Zlatar, u sklopu kojeg je organizirana i jaslička grupa. Osim toga, postoji i predškolski program te program ranog učenja stranih jezika. Prema dostupnim podacima za 2014. godinu, dječji vrtić "Uzdanica" pohađalo je 89 korisnika od čega je 16 korisnika pohađalo jasličku grupu. U dječjem vrtiću je zaposleno 13 osoba, pri čemu stručno osoblje čini 9 djelatnika dok 4 djelatnika čine pomoćno osoblje. Za potrebe predškolskog odgoja tijekom 2013. godine iz proračuna Grada Zlatara izdvojeno je ukupno 1.222.742,45 kuna što predstavlja smanjenje u odnosu na godinu ranije kada je izdvojeno 1.728.921,45 kuna. Do smanjenja iznosa došlo je radi činjenice da se tijekom 2012. godine utrošilo 379.494,23 kune za ulaganje u objekte predškolskog odgoja, dok tijekom 2013. godine nisu zabilježeni nikakvi izdaci za ovu stavku. Općenito, u vremenskom razdoblju od 2009. do 2010. godine iznos novčanih sredstava koja su izdvojena za predškolski odgoj je fluktuirao. Tako su se primjerice izdaci namijenjeni za predškolski odgoj tijekom 2010. godine smanjili u odnosu na 2009. godinu. Tijekom iduće dvije godine (2011. i 2012.) zabilježen je porast izdataka za ovu stavku, dok je u 2013. godini došlo do novog smanjenja izdataka namijenjenih predškolskom odgoju. Unutar ukupnih izdataka za predškolski odgoj tijekom 2013. godine, najznačajniju stavku čine izdaci za vrtić i jaslice (1.050.000,00 kuna). Spomenuto je kako je kretanje ukupnih izdataka za predškolski odgoj ponajprije uvjetovano izdacima za ulaganje u objekte predškolskog odgoja te izdacima za predškolski odgoj u drugim jedinicama lokalne samouprave. Prikaz ukupnih izdataka za predškolski odgoj i njihove strukture u periodu od 2009. do 2013. godine dan je na Grafikonu 12.

Grafikon 12 Struktura izdataka Grada Zlatara namijenjenih predškolskom obrazovanju, 2009.-2013.

Izvor: Proračun Grada Zlatara; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Za provođenje osnovnoškolskog obrazovanja na području Grada Zlatara zadužene su Osnovna škola Ante Kovačića Zlatar s pripadajućim područnim školama u Donjoj Batini i Martinščini te Osnovna škola Belec s područnom školom u Petruševcu. Zgrada Osnovne škole Ante Kovačić Zlatar izgrađena je 1972. godine te zauzima ukupnu površinu od 2.558m^2. Godine 2012. obnovljena je zgrada OŠ Ante Kovačića u Zlataru u sklopu čega su izvršeni radovi saniranja fasade i krova te je zamijenjena kompletna stolarija. Tijekom školske godine 2013/2014. školu su pohađala 343 učenika raspoređena u 17 razrednih odjela. Sama nastava izvodi se u dvije smjene. Za prehranu učenika predviđena je kuhinja s blagovaonicom kapaciteta 250 stajaćih mjesta. U sklopu osnovne škole nalazi se knjižnica sa čitaonicom u kojoj se nalazi knjižnični fond od 3.353 primjeraka namijenjenih učenicima. Za izvođenje nastave tjelesnog odgoja predviđena je sportska dvorana ukupne površine 551,95m^2. Područnu školu u Donjoj Batini u školskoj godini 2013/2014. pohađa ukupno 20 učenika u dvije smjene, a područnu školu u Martinščini pohađa ukupno 18 učenika u dvije smjene. Na području Grada Zlatara djeluje i Osnovna škola u Belcu. Škola je osmorazredna i zajedno sa četverorazrednom Područnom školom Petruševec ima školske godine 2013/2014 imala je 113 učenika smještenih u 9 razrednih odjela (8 u matičnoj i jedan u područnoj školi) te zaposlena 33 djelatnika. U sklopu škole nalaze se kuhinja sa blagovaonicom, knjižnica i sportska dvorana. U narednom razdoblju planira se rekonstrukcija dijela zgrade OŠ Belec. Iz proračuna Grada Zlatara za potrebe osnovnoškolskog obrazovanja tijekom 2013. godine izdvojeno je svega 1.400,43 kune. Ovo predstavlja drastično smanjenje u odnosu na 2012. godinu kada je za istu svrhu izdvojeno 40.032,80 kuna. U vremenskom razdoblju od 2009. do 2013. godine fluktuirao je iznos novčanih izdataka za osnovnoškolsko obrazovanje. Tijekom 2010. godine za navedenu stavku izdvojeno je manje sredstava u odnosu na godinu ranije. 2011. godine iznos sredstava koja se izdvajaju za osnovnoškolsko obrazovanje doseže svoj maksimum (121.389,24 kuna), nakon čega u iduće dvije godine dolazi do daljnjeg smanjenja izdataka. Ovo smanjenje izdataka može se povezati sa financijskim poteškoćama u kojima se našao Grad Zlatar. Sredstva namijenjena osnovnoškolskom obrazovanju odnose se na tekuće pomoći osnovnim školama u Zlataru i Belcu. Pored toga,

radi prijevoza učenika osnovnih škola Grad Zlatar je kupio kombi vozilo, a od 2014. godine sufinancira se i njihov prijevoz.

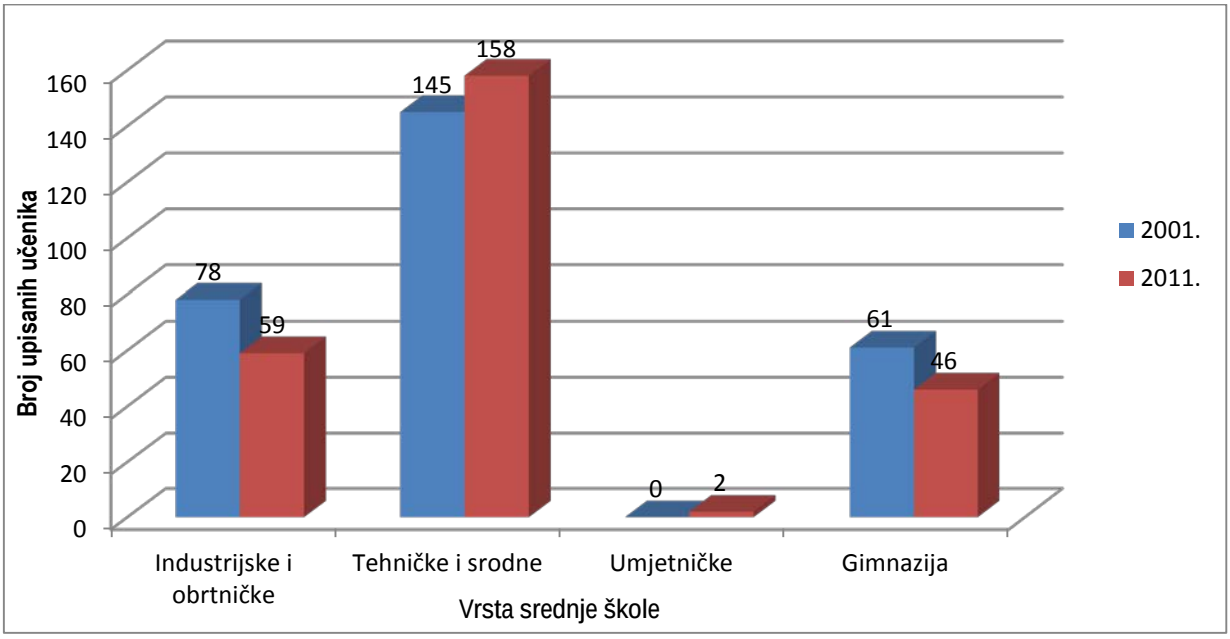
7.3. Srednjoškolsko i visoko obrazovanje

Za provođenje srednjoškolskog obrazovanja na području Zlatara zadužena je Srednja škola Zlatar. Škola učenicima nudi izbor između četiri četverogodišnja nastavna programa: opća gimnazija upravni referenti, tehničari za računalstvo te tehničari za logistiku i špediciju. Škola djeluje u trokatnoj klimatiziranoj zgradi s klasičnim učionicama te specijaliziranim kabinetima i laboratorijima koji se koriste za stjecanje strukovnih kompetencija. Unatrag nekoliko godina u fazama se dograđuje i rekonstruira školski prostor kako bi se moglo raditi u samo jednoj smjeni. Tijekom 2013. godine Grad Zlatar iz svoga proračuna nije izdvojio novčana sredstva za sufinanciranje srednjoškolskog obrazovanja. Ovo predstavlja pogoršanje u odnosu na prijašnje godine budući da je tijekom 2011. godine utrošeno 10.000,00 kuna, a tijekom 2012. godine 15.000,00 kuna.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, prikupljenima popisom stanovništva 2011. godine, evidentirano je kako je s područja Zlatara u sustav srednjoškolskog obrazovanja uključeno 265 učenika. Ovo predstavlja smanjenje u odnosu na 2001. godinu kada je u sustav srednjoškolskog obrazovanja bilo uključeno 284 učenika. Promatrajući spol učenika, uočeno je kako je bilo više učenica (139) nego učenika (126) uključenih u sustav srednjoškolskog obrazovanja.

U vremenskom razdoblju od 2001. do 2011. godine smanjio se broj učenika upisanih u industrijske i obrtničke škole (sa 78 u 2001. godini na 59 u 2011. godini) te gimnazije (sa 61 u 2001. godini na 46 u 2011. godini). Istovremeno, došlo je do povećanja broja učenika koji pohađaju tehničke i srodne škole (sa 145 u 2001. godini na 158 u 2011. godini). Prema tome, vidljivo je kako najviše srednjoškolaca pohađa tehničke i srodne škole (158 ili 59,62%), dok najmanje srednjoškolaca pohađa gimnazije (46 ili 17,36%) i umjetničke škole (2 ili 0,75%). Ista situacija je i na županijskoj razini budući da najviše srednjoškolaca pohađa tehničke i srodne škole (2.940 ili 51,37%), a najmanje učenika pohađa gimnazije (1.129 ili 19,73%) i umjetničke škole (137 ili 2,39%). Grafički prikaz broja učenika sa zlatarskog područja upisanih u pojedinu vrstu srednje škole dan je na Grafikonu 13.

Grafikon 13 Broj upisanih učenika prema vrsti srednje škole

Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Grad Zlatar svake godine iz svoga proračuna izdvaja određeni novčani iznos namijenjen stipendiranju srednjoškolaca. Kako bi učenici mogli dobiti stipendiju moraju biti redoviti učenici srednje škole, u prethodnoj školskoj godini moraju ostvariti prosjek ocjena od najmanje 4,00 te moraju biti državljani Republike Hrvatske s prebivalištem na području Grada Zlatara. Stipendije se dodjeljuju učenicima na temelju uspjeha u učenju, sudjelovanja na natjecanjima, socijalnog statusa te materijalnog položaja njihove obitelji. Ukoliko udovoljavaju navedenim kriterijima učenici primaju stipendije u iznosu od 200 kuna mjesečno. Za stipendiranje srednjoškolaca, Grad Zlatar je tijekom 2013. godine iz svoga proračuna izdvojio 12.200 kuna. Radi iste namjene tijekom 2012. godine izdvojeno je 16.400 kuna, a tijekom 2011. godine 2.000 kuna. Osim toga, Grad Zlatar izdvaja sredstva iz proračuna radi sufinanciranja prijevoza učenika srednjih škola. Sufinanciraju se mjesečne i polumjesečne pretplatne karte za javni autobusni prijevoz u visini od 7% cijene pretplatne karte i za željeznički prijevoz u visini od 12,5% cijene mjesečne učeničke karte. Tijekom 2013. godine za sufinanciranje prijevoza učenika srednjih škola izdvojeno je 66.729,79 kuna što predstavlja porast u odnosu na 2012. godinu kada je izdvojeno 14.516,40 kuna.

Na temelju podataka dobivenih iz popisa stanovništva provedenog 2011. godine evidentirano je kako su s područja Grada Zlatara u sustav visokog obrazovanja uključene 253 osobe. Ovo predstavlja povećanje u odnosu na 2001. godinu kada su u sustav visokog obrazovanja bile uključene 194 osobe. Povećanje broja osoba uključenih u sustav visokog obrazovanja može se pripisati nastojanjima da se na državnoj razini poveća broj visokoobrazovanih osoba. Učinci ove pojave vidjet će se tek u budućnosti, ponajprije kroz veće plaće stanovništva koje će raditi na bolje plaćenim poslovima. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku visoko obrazovanje odvija se u okviru stručnog i sveučilišnog studija. Od 253 osobe s područja Grada Zlatara, koje su 2011. godine bile uključene u sustav visokog obrazovanja, njih 116 pohađalo je stručni studij dok ih je 137 pohađalo sveučilišni studij. Unutar kategorije stručni studij, najviše studenata pohađalo je stručni studij (108

osoba), a u okviru sveučilišnog studija najviše osoba je pohađalo preddiplomski studij (64 osoba). Detaljan prikaz studenata s područja Zlatara tijekom 2011. godine dan je u Tabeli 5.

Tabela 5 Broj studenata sa područja Grada Zlatara, 2011. godine

Stručni studij	Stručni	108
	Specijalistički	8
	UKUPNO	116
Sveučilišni studij	Preddiplomski	64
	Diplomski, integrirani	59
	Poslijediplomski specijalistički, magistarski	9
	Doktorski	5
	UKUPNO	137

Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Radi poticanja visokog obrazovanja Grad Zlatar određenom broju studenata dodjeljuje stipendije. Kako bi student ostvario pravo na stipendiju mora biti redoviti student i državljanin Republike Hrvatske s prebivalištem na području Grada Zlatara. Kriteriji na temelju kojih se dodjeljuju stipendije su uspjeh u učenju, socijalni status te materijalni položaj obitelji. Ukoliko zadovolji navedene kriterije student ostvaruje pravo na stipendiju od 500 kuna mjesečno. Tijekom 2013. godine Grad Zlatar je za stipendiranje studenata izdvojio 15.000 kuna. Za istu namjenu tijekom 2012. godine također je izdvojeno 15.000 kuna, a tijekom 2011. godine 3.000 kuna.

7.4. Zdravstvo

Od zdravstvenih ustanova koje djeluju na području Grada Zlatara valja izdvojiti ambulantu u Zlataru, ambulantu u Belcu, ispostavu Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu, ispostavu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo te ispostavu Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Ambulanta u Zlataru uključuje ordinaciju obiteljske medicine, ordinaciju dentalne medicine, ambulantu za zdravstvenu zaštitu žena, medicinsko biokemijski laboratorij i patronažnu službu. Ambulanta u Belcu obuhvaća ordinaciju obiteljske medicine i patronažnu službu. Od 1. travnja 2012. godine s radom je započela ispostava Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu. Kako bi se obavljala djelatnost hitne medicine ispostava u Zlataru raspolaže s 5 timova TIM1 koji se sastoje od doktora medicine/specijalista hitne medicine, medicinske sestre/tehničara i vozača. Ispostava Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u Zlataru kao osnovnu djelatnost ima prevenciju i provođenje javnozdravstvenih programa. Programi javnozdravstvenih mjera u zaštiti zdravlja stanovništva realiziraju se preko epidemiološke službe, službe za socijalnu medicinu i zdravstvenu statistiku, službe preventivne školske medicine, službe za humanu mikrobiologiju, službe za zdravstvenu ekologiju te službe za zajedničke poslove. U slučaju drugih potreba, stanovnici s područja Zlatara moraju otići u središta sa zdravstvenim ustanovama koje su bolje opremljene. Zbog blizine, većina stanovnika Grada Zlatara odlazi u Zabok koji predstavlja zdravstveno sjedište Krapinsko- zagorske županije. U Zaboku su, između ostaloga smješteni dom zdravlja, opća bolnica, brojne specijalističke ambulante i hitna služba.

7.5. Kultura

Manifestacija Dani kajkavske riječi okosnica je svih kulturnih manifestacija na području Grada Zlatara. U rujnu 2014. godine manifestacija je održana po 45. puta. Znanstveni skupovi o kajkavskom narječju i književnosti, brojne izložbe, promocije, koncerti koji se održavaju u Zlataru i Belcu samo su neka od zbivanja u sklopu ove manifestacije. Tradicionalno se održava i manifestacija Fašnik u Zlataru. U sklopu nje se formira fašnička povorka, predstavljaju maske, održava suđenje fašniku te se dodjeljuju nagrade za najbolje maske. Od ostalih kulturnih manifestacija koje se održavaju na području Zlatara valja izdvojiti Dane Grada Zlatara, Festival dječje kajkavske popevke, Zbor malih pjesnika, Tu v Belcu sme doma, Zlatarsku božićnicu i Vuzmenu prešenciju. Grad Zlatar iz svoga proračuna izdvaja sredstva namijenjena sufinanciranju kulturnih manifestacija. Tijekom 2013. godine iz proračuna je izdvojeno 20.001,88 kuna što predstavlja povećanje u odnosu na 2012. godinu kada je izdvojeno 19.795,76 kuna. Najviše sredstava za ovu namjenu izdvojeno je 2009. godine (135.459,49 kuna), a u godinama nakon toga zbog financijskih poteškoća izdvajano je znatno manje sredstava.

Pučko otvoreno učilište dr. Jurja Žerjavića Zlatar je kulturna, prosvjetna i informacijska javna ustanova. Njegova registrirana djelatnost je organiziranje i promicanje svih oblika kulturno umjetničkog stvaralaštva te organiziranje kazališnih, glazbenih, estradnih, filmskih i drugih kulturno umjetničkih programa. Učilište u Zlataru djeluje od 1964. godine kada je osnovano pod nazivom Narodno sveučilište općine Zlatar Bistrica sa zadatkom razvoja kulture i obrazovanja na širokom području tadašnje općine Zlatar Bistrica. Sveučilište je u početku razvilo obrazovnu djelatnost koja se u potpunosti ugasila do početka osamdesetih godina nakon čega se naglasak stavlja na razne vidove kulturne djelatnosti i informiranja. S vremenom je dio djelatnosti izdvojen iz sastava Učilišta te su osnovane samostalne institucije: Radio Zlatar d.o.o. (1995. godine), Gradska Knjižnica Zlatar (2005. godine) i Galerija izvorne umjetnosti (2007. godine). Danas je djelovanje učilišta usmjereno na promicanje svih oblika kulturno umjetničkog stvaralaštva s ciljem razvoja kulture kao jedne od temeljnih vrijednosti i bitnih sastavnica društvenog života Grada Zlatara. Kako bi se financirao rad Učilišta, tijekom 2013. godine iz proračuna Grada Zlatara izdvojeno je 305.438,28 kuna. Ovo predstavlja smanjenje u odnosu na 2012. godinu kada je izdvojeno 369.918,37 kuna, dok je tijekom 2011. godine izdvojeno 241.786,57 kuna.

Galerija izvorne umjetnosti Zlatar osnovana je 1971. godine u prostoru stare zlatarske barokne kurije. Fundus galerije čini oko 600 djela, slika i skulptura naivnih umjetnika s područja Hrvatske, Slovenije, Srbije i Mađarske. Među autorima se ističu I. Rabuzin, I. Lacković – Croata, M. Skurjeni i M. Generalić. Za rad Galerije, Grad Zlatar je tijekom 2013. godine izdvojio 35.069,04 kuna što predstavlja porast u odnosu na 2012. godinu kada je izdvojeno 28.206,92 kuna.

Gradska knjižnica Zlatar smještena je u samom centru Zlatara u prostoru od 180m^2. To je moderna i dobro opremljena knjižnica koja raspolaže s 26.000 svezaka knjižne građe. U sklopu knjižnice nalazi se čitaonica i igraonica u kojoj se odvijaju razne pedagoško-animatorske aktivnosti (pričanje priča, izložbe, natjecanja, likovne radionice). U knjižnicu se godišnje upiše oko 1.500 članova za koje knjižnica organizira i aktivnosti poput susreta s književnicima, izložbe te predstavljanja knjiga i izdavača. Radi sufinanciranja rada knjižnice, Grad Zlatar je

tijekom 2013. godine iz svoga proračuna izdvojio 319.901,66 kuna. Ovo predstavlja smanjenje u odnosu na 2012. godinu kada je izdvojeno 405.381,51 kuna.

Na području Grada Zlatara nalazi se i mnoštvo spomenika kulture, posebno sakralnih. Oni su već nabrojani u prijašnjim poglavljima, a među njima treba posebno istaknuti crkvu sv. Marije Snježne i kapelu sv. Jurja u Belcu, kapelu sv. Martina u Martinščini, crkvu Uznesenja blažene djevice Marije u Zlataru te kapelu sv. Jakoba u Donjoj Batini.

7.6. Sport

Na zlatarskom području djeluje nekoliko sportskih udruga koje okupljaju ljubitelje sportova kao što su nogomet, tenis, rukomet, biciklizam, ribolov i planinarenje. Nogometni klubovi Oštrc iz Zlatara i Mladost iz Belca jedini su nogometni klubovi na području Grada Zlatara. Zbog nedostatka financijskih sredstava nedovršene klupske prostorije u Belcu počele su propadati te je potrebna nadogradnja i sanacija krovišta. Treniranje se odvija od najmlađih kategorija pa sve do starijih (veterani).

Od planinarskih udruga značajni su HPD Belecgrad i HPD Oštrc. HPD Belecgrad ističe se višegodišnjim aktivnostima kojima populariziraju planinarstvo kao zdrav način življenja, organizacija mnogobrojnih izleta i pohoda kao i briga o zaštiti okoliša i kulturno povijesnih spomenika. Od lovačkih udruga valja spomenuti Lovačko društvo Zajček koje je jendo od najstarijih lovačkih društava u Hrvatskoj. Teniski klub Zlatar djeluje na terenima sportskog kompleksa Osnovne škole Ante Kovačić, na dva zemljana terena, koja su zimi natkrivena. Klub broji 35 odraslih članova i 40 mladih sa zlatarskog područja i susjednih općina. Biciklistički klub Lastavica bavi se prvenstveno brdskim biciklizmom te tako promovira biciklizam u cijeloj Krapinsko-zagorskoj županiji. Ove sportske udruge tokom cijele godine organiziraju sportsko rekreacijske manifestacije poput nogometnih turnira, teniskih turnira, biciklijada i natjecanja u ribolovu. Za razvoj sporta iz proračuna Grada Zlatara tijekom 2013. godine izdvojeno je 24.010,00 kuna što predstavlja smanjenje u odnosu na 2012. godinu kada je za razvoj sporta izdvojeno 72.650,50 kuna i 2011. godine kada je izdvojeno 38.564,00 kuna.

7.7. Organizacije civilnog društva

Ukupno 51 udruga građana, upisanih u Registar udruga, djeluje na području Grada Zlatara. Od udruga građana mogu se izdvojiti: Auto klub Zlatar; Belečke mažoretkinje; Dobrovoljna vatrogasna društva iz Belca, Donje Batine i Zlatara; Društvo Naša djeca Grada Zlatara; Kulturno umjetničko društvo Belec; Matica umirovljenika Grada Zlatara; Udruga hrvatskih vojnih invalida Domovinskog rata Zlatar; Udruga osoba s invaliditetom Krapinsko-zagorske županije. Za financiranje rada udruga, iz proračuna Grada Zlatara tijekom 2013. godine izdvojeno je 46.641,28 kuna (za 6 udruga). Tijekom 2012. godine za rad udruga izdvojeno je 116.069,10 kuna (za 18 udruga) dok je tijekom 2011. godine izdvojeno 87.756,81 kuna (za 12 udruga). Financijska potpora dodjeljuje se programima i projektima udruga koji ispunjavaju opće i posebne kriterije poput unapređenja kvalitete života i

očuvanja okoliša; unapređenja gospodarskog statusa ciljne skupine ili sredine; unapređenja socijalnog statusa ciljne skupine ili sredine; zaštite osoba i skupina s posebnim potrebama i invaliditetom; brojnosti pripadnika ciljanih skupina uključenih u provođenje programa; suradnje s drugim institucijama u provođenju programa; promicanje Grada Zlatara na nacionalnom i međunarodnom nivou.

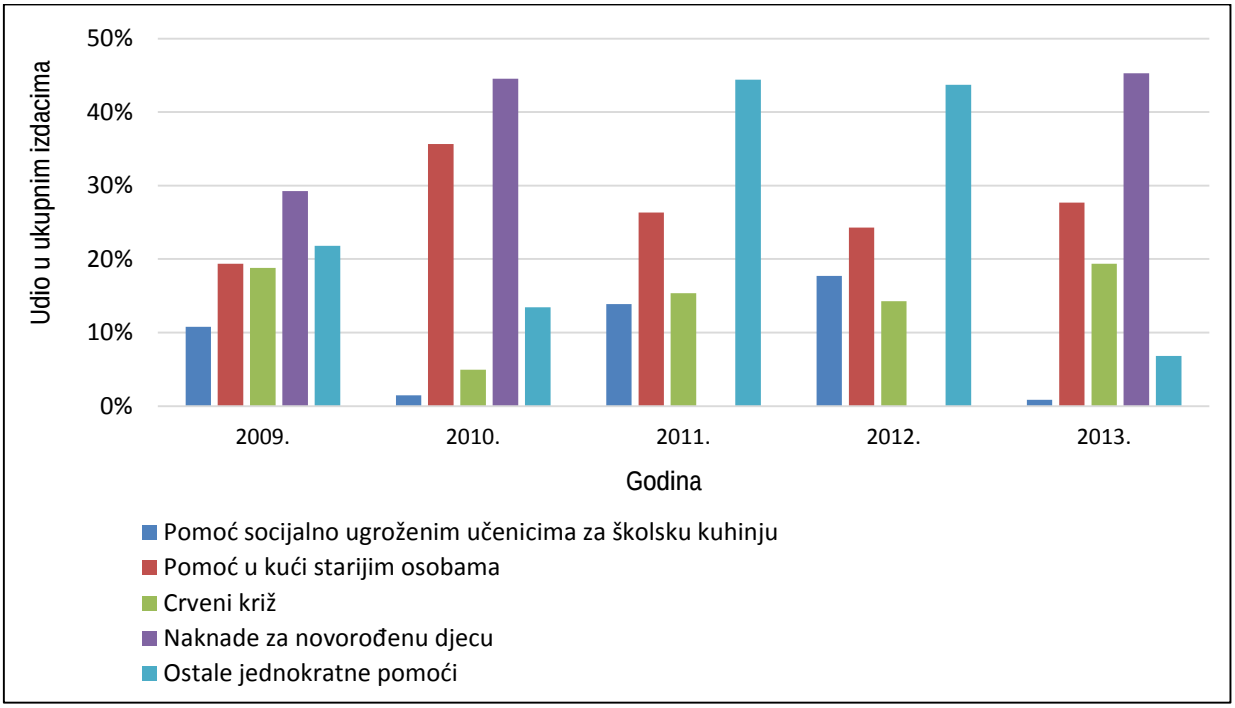
7.8. Marginalizirane skupine i socijalna politika

Kako bi se poboljšao položaj socijalno ranjivih skupina, postoji nekoliko mjera u sklopu socijalne skrbi koje oni mogu ostvariti: pravo na podmirenje troškova stanovanja (plaćanje troškova djelomično ili u cijelosti); pravo na potpuno ili umanjeno plaćanje troškova dječjeg vrtića i jaslica; pravo učenika na besplatnu školsku kuhinju; subvencija troškova za novorođenu djecu (jednokratna pomoć od 1.000 kuna); pravo učenika srednjih škola ili studenata na stipendiju (učenička stipendija od 200 kuna i studentska od 500 kuna); jednokratne novčane pomoći samcu ili obitelji, ako trenutno nije u mogućnosti djelomično ili u cijelosti podmiriti osnovne životne troškove. U svrhu provođenja socijalne skrbi, iz proračuna Grada Zlatara izdvajaju se novčana sredstava za: pomoć socijalno ugroženim učenicima za školsku kuhinju; pomoć u kući starijim osobama; Crveni križ; naknade za novorođenu djecu te ostale jednokratne pomoći.

Tijekom 2013. godine ukupno je izdvojeno 259.857,35 kuna što predstavlja smanjenje u odnosu na 2012. godinu kada je izdvojeno 296.442,48 kuna. Najviše sredstava tijekom 2013. godine izdvojeno je za naknade za novorođenu djecu (117.600 kuna) i pomoć u kući starijim osobama (72.000 kuna). Vidljivo je kako se ovim mjerama želi potaknuti porast nataliteta budući da je već ranije rečeno kako dolazi do starenja i smanjenja broja stanovnika.

Općenito, u vremenskom razdoblju od 2009. do 2013. godine vidljiva je fluktuacija iznosa koji se izdvaja za provođenje socijalne skrbi. Tako je primjerice najviše sredstava izdvojeno 2009. godine (372.130,04 kuna) nakon čega je došlo do smanjenja u idućoj godini. Tijekom 2011. i 2012. godine ponovno je došlo do porasta izdataka za socijalnu skrb, dok je u 2013. godini došlo do novog smanjenja izdataka. Godine 2011. i 2012. nije bilo financijskih naknada za novorođenu djecu. Kretanje izdataka za socijalnu skrb prvenstveno je određeno izdacima za ostale jednokratne pomoći, naknade za novorođenu djecu i pomoć u kući starijim osobama. Prikaz udjela izdataka za socijalnu skrb u vremenskom razdoblju od 2009. do 2013. godine dan je na Grafikonu 14.

Grafikon 14 Izdaci za socijalnu skrb Grada Zlatara, 2009.-2013.

Izvor: Proračun Grada Zlatara; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

8. KOMUNALNA I PROMETNA INFRASTRUKTURA

8.1. Prometna infrastruktura

Područjem Grada Zlatara prolazi jedna državna cesta, četiri županijske ceste i osam lokalnih cesta (Tabela 6, 7 i 8).

Tabela 6 Državne ceste na području Grada Zlatara

DRŽAVNE CESTE Broj ceste	Naziv ceste	KZŽ km	Grad Zlatar km
D 29	N. Golubovec(D35)-Zlatar Bistrica-Marija Bistrica-Soblinec(D3)	36,28	6,06
U K U P N O		36,28	6,06

Izvor: Zavod za prostorno uređenje KZŽ; Obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Tabela 7 Županijske ceste na području Grada Zlatara

ŽUPANIJSKE CESTE Broj ceste	Naziv ceste	KZŽ km	Grad Zlatar km
Ž2128	D29-Lobor-Ladislavec-D29	11,01	1,171
Ž2129	Borkovec(Ž2169)-Martinščina-Gornja Batina(Ž2169)	6,64	6,643
Ž2169	Zlatar(D29)-G. Batina-Budinščina(D24)	16,9	12,729
Ž2170	G.Batina(Ž2169)-D. Batina-Konjščina(D24)	8,34	4,287
U K U P N O		42,89	24,83

Izvor: Zavod za prostorno uređenje KZŽ; Obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Tabela 8 Lokalne ceste na području Grada Zlatara

LOKALNE CESTE Broj ceste	Naziv ceste	KZŽ km	Grad Zlatar km
L22018	Repno-Belec(Ž2169)	1,61	1,607
L22019	Juranšćina-Belec(L22018)	1,51	1,513
L22020	Gornja Selnica-Belec(Ž2169)	2,01	2,013
L22021	Završje Belečko(Ž2169)-Petruševec-Vižanovec-L22022	6,29	5,427
L22051	Zlatar(D29)-Hitreci	0,72	0,716
L22052	Zlatar(Ž2169)-Čubeki-Donja Batina(Ž2170)	4,02	4,024
L22053	Zlatar(D29)-Lovrečan(D24)	4,26	3,332
L22087	Zlatar Bistrica(D24) - Gornji Brestovec - D29	1,28	0,304
U K U P N O		21,7	18,936

Izvor: Zavod za prostorno uređenje KZŽ; Obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Nabrojanu mrežu razvrstanih cesta nadopunjuju nerazvrstane ceste koje povezuju pojedine zaseoke te izdvojena građevinska područja i sadržaje. Ukupna duljina nerazvrstanih cesta na području Zlatara iznosi 182 kilometara pri čemu je neasfaltirano čak 102 kilometara. Najvažniji problemi koji su vežu uz nerazvrstane ceste su potreba za čestim posipavanjem šljunkom neasfaltiranih cesta radi njihovog održavanja, potreba za održavanjem odvodnih kanala te nemogućnost vlasnika zemljišnih površina uz ceste da se dogovore oko održavanja odvodnih kanala. Tijekom zadnje tri godine iz proračuna Grada Zlatara je za održavanje i sanaciju nerazvrstanih cesta izdvojeno 360.412,81 kuna (2011. godina), 610.213,04 kuna (2012. godina) i 431.444,28 kuna (2013. godina). Općenito, većina razvrstanih i nerazvrstanih cesta na području Grada Zlatara ne odgovara svojoj namjeni i ne zadovoljava današnje potrebe. Naime, većinom su preuskog profila, premale nosivosti i bez odvodnje.

8.2. Telekomunikacije

Postojeća telekomunikacijska infrastruktura sastoji se od uređaja za komutaciju (područne centrale), prijenosnog sustava (korisničkih i spojnih vodova) i priključaka (krajnji korisnici). Telekomunikacijska infrastruktura rasprostranjena je od centrale Zlatar u 6 osnovnih pružnih pravaca. Iz osnovnih pružnih pravaca mreža se dalje razgrađuje podzemno i na kraju kabelskom ili zračnom mrežom do krajnjih korisnika. U naselju Zlatar instaliran je udaljeni pretplatnički stupanj (UPS), kao dio telefonske centrale smještene u Zaboku. Centar Zlatara dijelom je pokriven telefonskom kanalizacijom koja se pruža od zgrade UPS-a početnom trasom pružnih pravaca.
U budućnosti se predviđa daljnja dogradnja postojeće telekomunikacijske mreže u smislu priključivanja novih pretplatnika. Potrebno je zamijeniti postojeću zračnu mrežu podzemnom mrežom. Istovremeno, predviđa se povećanje kapaciteta s polaganjem rezervnih cijevi uz trasu podzemnih kablova kao preduvjet za uvođenje kabelske televizije.

8.3. Opskrba energijom, vodoopskrba i odvodnja

Distributer električne energije do krajnjih korisnika je Hrvatska Elektroprivreda DP Elektra Zabok. Potrebe za električnom energijom Grada Zlatara podmiruju se iz distributivnih trafostanica Zlatar Bistrica i Konjščina preko dugačkih vodova od 10/20kV. Distributivne TS 35/10kV nalaze se izvan područja Grada Zlatara, a postojeći 10kV vodovi predstavljaju usko grlo i ne omogućavaju veće povećanje potrošnje električne energije. Mreža vodova od 10kV je relativno stara i velikim dijelom još na drvenim stupovima. Na potezu Zlatar Bistrica – Zlatar izgrađen je magistralni vod od 10/20kV na betonskim stupovima. Kako bi se poboljšala kvaliteta opskrbe električnom energijom potrebno je organizirati mrežu visokog i niskog napona tako da se određenim prespajanjima može lokalizirati kvar. Gotovo čitavi istočni dio Krapinsko-zagorske županije opskrbljuje se plinom preko primopredajne mjerne redukcijske stanice (PMRS) Ina – Naftaplin locirane u Konjščini. Od nje dolazi visokotlačni plinovod od 25 bara preko Zlatar Bistrice i zlatarske doline do Zlatara. U Zlataru je locirana redukcijska stanica Zlatar koja dovodni tlak od 25 bara smanjuje na distributivni tlak od 3 bara. Iz ove redukcijske stanice, osim prostora Zlatara

plinom se opskrbljuju i općine Lobor i Novi Golubovec. Redukcijska stanica Zlatar svojom lokacijom i kapacitetom i u budućnosti omogućuje sigurnu i kvalitetnu opskrbu plinom. Sama plinska mreža na području Zlatara je relativno nova i kvalitetno izvedena. Procjenjuje se da je oko 85% područja Zlatara opskrbljeno plinom dok preostalih 15% područja na sjeveroistočnom dijelu jedinice lokalne samouprave nije opskrbljeno plinom. Radi daljnjeg razvoja plinske mreže, u budućnosti se predviđa proširenje distributivne mreže do naselja koja još nisu opskrbljena plinom te dodatni zahvati vezani uz sigurniju i kvalitetniju opskrbu plinom onih područja koja već imaju distributivnu mrežu. Za distribuciju plina na području Grada Zlatara zaduženo je poduzeće Plin Konjščina d.o.o.

Opskrba vodom na području Zlatara temelji se na distribucijskom sustavu Zagorskog vodovoda i na lokalnim vodovodima. Distribucijski sustav Zagorskog vodovoda vodom se opskrbljuje iz izvorišta Lobor koje ima izvorište kapaciteta 120l/s. Voda iz ovog izvorišta je izuzetne kvalitete, konstantnog kemijskog sastava, odlične ukusnosti, stalne temperature te je dobro mineralizirana s odgovarajućom količinom mikroelemenata važnih za metabolizam. S druge strane, lokalne vodovode karakterizira nestalnost u vodoopskrbi i kakvoći vode za piće. Na području Grada Zlatara nalazi se 9 lokalnih vodovoda: Borkovec – Havoićev Jarek; Repno – Vrelo; Belec – Belečki Martin; Cukovec/Belec – Cukovec 1; Cukovec – Cukovec; Martinščina – Jagnjedovac; Martinščina – Lučica; Martinščina – Luka; Martinščina – Klarići/Mikovići/Stažniki. Za financiranje lokalnih vodovoda ne izdvajaju se nikakva financijska sredstva iz Gradskog proračuna nego mještani sami financiraju održavanje kvalitete lokalnih vodovoda. Prema podacima Zavoda za prostorno uređenje Krapinsko zagorske županije iz 2012. godine, ukupna duljina vodovoda na području Zlatara iznosi 86,51 km pri čemu na magistralni vodovod otpada 23,93 km dok na distributivni vodovod otpada 62,58 km. Kako bi se poboljšala vodoopskrba na području Zlatara potrebno je proširiti vodoopskrbni sustav Zagorskog vodovoda i zadržati u funkciji one lokalne vodovode u kojima je moguće osigurati dovoljno kvalitetne vode za piće.

Zlatarsko područje gravitira prema dva, za ispuštanje otpadnih voda nepovoljna, vodotoka: potok Reka i potok Batina. Potoku Reka gravitira veći dio zlatarskog područja zajedno s naseljem Zlatar, dok potoku Batina gravitira istočni dio Zlatarskog područja s manjom gustoćom naseljenosti. Stanje izgrađenog odvodnog sustava je takvo da postoji organizirani kanalizacijski sustav samo u dijelu naselja Zlatar s parcijalnim ispustom u potok Reku. Za područje Zlatara predviđen je razdjelni sustav odvodnje što znači da će se kućanske sanitarno potrošne vode odvoditi kanalizacijskim sustavom do predviđenog uređaja za pročišćavanje, a relativno čiste oborinske vode cestovnim jarcima do najbližeg vodotoka. Na temelju konfiguracije terena, gustoće naseljenosti i tipa naselja, područje Zlatara podijeljeno je na devet organiziranih i međusobno nezavisnih kanalizacijskih sustava (Zlatar, Gornja Batina, Donja Batina, Martinščina, Belec, Gornja Selnica i tri sustava Donje Selnice). Za najveći kanalizacijski sustav naselja Zlatar predviđen je kombinirani način odvodnje. U njemu će se istim cjevovodima odvoditi oborinske vode i sanitarne otpadne vode iz naselja Zlatar i okolnih naselja (Borkovec, Ladislavec, Cetinovec). Kanalizacijski sustav naselja Zlatar kolektorima je spojen na zajednički uređaj za pročišćavanje Zlatara, Zlatar Bistrice i Marije Bistrice. Preostalih osam kanalizacijskih sustava pročišćavanje otpadnih voda riješit će putem vlastitih uređaja za pročišćavanje ili zajedničkih sabirnih jama. Na područjima koja zbog rijetke naseljenosti i nepovoljne konfiguracije terena nisu obuhvaćena organiziranim sustavom odvodnje, predviđeni su

ispusti preko trodjelnih septičkih jama. Prema dostupnim podacima, ukupna duljina kanalizacijske mreže na području Zlatara iznosi 11 km te je na nju priključeno 490 kućanstva odnosno 1.568 stanovnika.

8.4. Gospodarenje otpadom

Za odvoz i zbrinjavanje komunalnog otpada s područja Zlatara zaduženo je poduzeće Komunalac Konjščina d.o.o. Budući da na zlatarskom području ne postoji odlagalište otpada, sav prikupljeni komunalni otpad odvozi se na odlagalište Tugonica u općini Marija Bistrica. Od rujna 2014. godine, područje Grada Zlatara podijeljeno je u 2 zone odvoza komunalnog otpada. U zoni 1 (uže gradsko područje naselja Zlatar) komunalni otpad se i odvozi jednom tjedno, a papir i korisni otpad jednom mjesečno. U zoni 2 (ostalo područje) komunalni otpad se odvozi svaki drugi tjedan, a papir i korisni otpad se odvoze jednom mjesečno. Trenutno su za korisnike komunalne usluge osigurane besplatne vreće za odvojeno sakupljanje, posebno za papir, posebno za korisni otpad, a u pripremi su čipirane kante. Krupni otpad prikuplja se dva puta godišnje. Na temelju podataka Agencije za zaštitu okoliša tijekom 2011. godine prikupljeno je 1.017,84 tona otpada, odnosno 272 kilograma otpada po stanovniku. Prema podacima iz istog izvora, tijekom 2012. godine prikupljeno je 1.045,43 tona otpada.

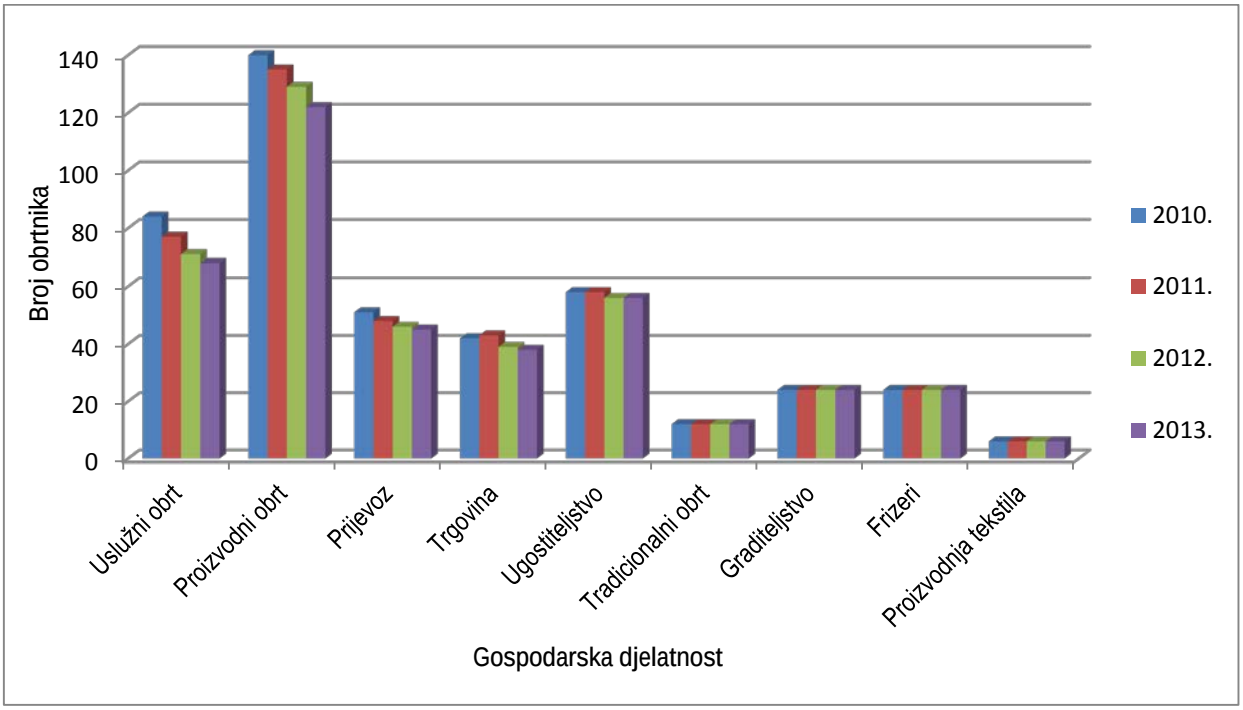
Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) definira obaveze gradova i općina koji su dužni krenuti u odvojeno prikupljanje papira, metala, stakla, plastike, tekstila te problematičnog i glomaznog otpada funkcioniranjem jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno uspostavom mobilne jedinice na svom području i postavljanjem odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno prikupljanje tih vrsta otpada na javnoj površini. Osim same podjele kanti građanima, potrebno je osigurati i vozila koja će prikupljeni razvrstani otpad odvojeno prevesti do mjesta za reciklažu. Također je propisano kako je za postupanje s biootpadom potrebno osigurati kompostanu. Sve navedene mjere Grad Zlatar dužan je precizno navesti u svom Planu gospodarenja otpadom na način da iz njega jasno proizlazi kako će biti u mogućnosti dosegnuti ciljeve u predviđenim rokovima. Trenutno je izrađen Nacrt gospodarenja otpadom koji će uskoro biti uvršten u rad sljedeće sjednice Gradskog vijeća koji bi trebao biti u usvojen čime bi Plan gospodarenja otpadom Grada Zlatara za razdoblje 2014. – 2020. godine postao i službeni akt.

9. LOKALNO GOSPODARSTVO

9.1. Poduzetništvo i obrti

Prema podacima Hrvatske obrtničke komore tijekom 2013. godine na području Grada Zlatara evidentirano je 395 obrtnika. Od toga broja, najviše ih se bavilo proizvodnim obrtom (122 obrtnika), uslužnim obrtom (68 obrtnika) i ugostiteljstvom (56 obrtnika). Ovo donekle odgovara stanju u Krapinsko-zagorskoj županiji gdje je najviše obrtnika koji se bave uslužnim obrtom (665 obrtnika), proizvodnim obrtom (468 obrtnika) i ugostiteljstvom (320 obrtnika). U vremenskom razdoblju od 2010. do 2013. godine kontinuirano se smanjivao broj obrtnika na zlatarskom području. Tako je primjerice 2010. godine evidentiran 441 obrtnik, tijekom 2011. godine 427 obrtnika, a tijekom 2012. godine 407 obrtnika. U navedenom vremenskom razdoblju došlo je do smanjenja broja obrtnika koji se bave uslužnim obrtom, proizvodnim obrtom, prijevozom, trgovinom i ugostiteljstvom. U djelatnostima tradicionalnog obrta, graditeljstva, frizera i proizvodnje tekstila broj obrtnika ostao je isti. Ovo je gotovo identično stanju u Krapinsko-zagorskoj županiji, budući da su zabilježena slična kretanja broja obrtnika u navedenim djelatnostima. Grafički prikaz kretanja broja obrtnika po djelatnostima na području Zlatara u vremenskom razdoblju od 2010. do 2013. godine dan je na Grafikonu 15.

Grafikon 15 Broj obrtnika po djelatnostima na području Grada Zlatara, 2010.-2013.

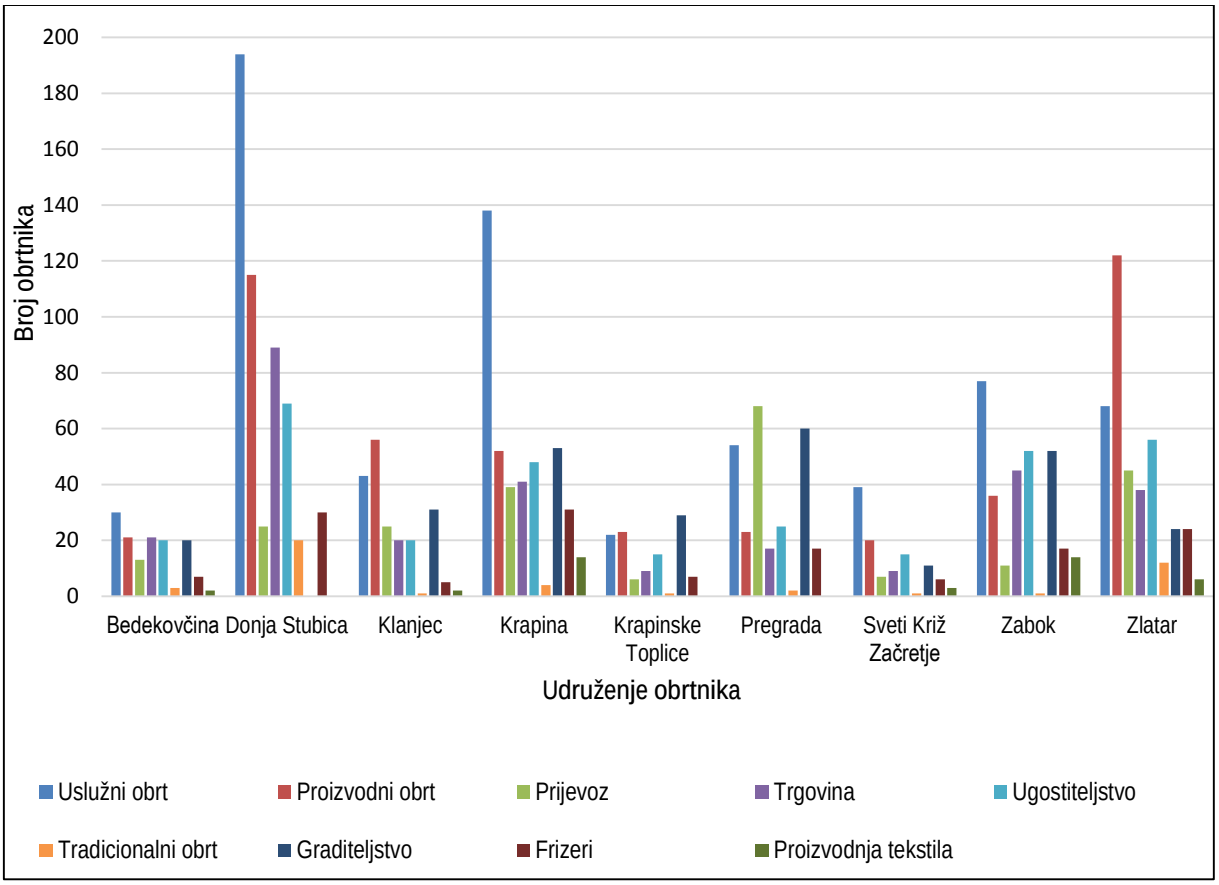

Izvor: Hrvatska obrtnička komora; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

U usporedbi s ostalim udruženjima obrtnika u Krapinsko-zagorskoj županiji (Bedekovčina, Donja Stubica, Klanjec, Krapina, Krapinske Toplice, Pregrada, Sveti Križ Začretje i Zabok) vidljivo je kako je 2013. godine u odnosu na Zlatar veći broj obrtnika zabilježen na području Krapine (420 obrtnika) i Donje Stubice (542 obrtnika). Broj

proizvodnih obrta koji su najmnogobrojniji na području Zlatara ujedno je najveći u Krapinsko-zagorskoj županiji. Zanimljivo je kako Zlatar spada među vodeća središta Krapinsko-zagorske županije s obzirom na broj obrtnika koji se bave prijevozom[1], ugostiteljstvom[2] i tradicionalnim obrtom[3]. Detaljan prikaz broja obrtnika prema djelatnostima u svim udruženjima obrtnika u Krapinsko-zagorskoj županiji dan je na Grafikonu 16.

Grafikon 16 Broj obrtnika u udruženjima obrtnika Krapinsko zagorske županije, 2013. godina

Izvor: Hrvatska obrtnička komora; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Podaci Financijske agencije za 2013. godinu govore kako su na području Grada Zlatara evidentirana 84 poduzetnika što predstavlja porast u odnosu na 2012. godinu kada je evidentiran 81 poduzetnik. Tijekom 2013. godine poduzetnici su zapošljavali 475 osoba i ostvarili ukupne prihode u iznosu od 130.573 kune. Ova pozitivna kretanja odrazila su se i na poboljšanje poslovnih rezultata poduzetnika pa je tako došlo do povećanja neto dobiti sa -9.345 kuna u 2012. godini na -443 kune u 2013. godini. Povećanje neto dobiti poduzetnika ponajprije je rezultat smanjenja gubitaka koje su ostvarili poduzetnici s područja Zlatara. Rangirajući jedinice lokalne samouprave u Hrvatskoj s obzirom na pokazatelje (broj poduzetnika, broj zaposlenih, ukupni prihodi, dobit razdoblja, gubitak razdoblja, neto dobit), od ukupno 556 jedinica lokalnih samouprava, evidentirano je kako je Grad Zlatar u 2013. godini prema broju poduzetnika zauzeo 134. mjesto, prema broju zaposlenih kod

[1] Pregrada ima 68 obrtnika više
[2] Donja Stubica ima 69 obrtnika više
[3] Donja Stubica ima 20 obrtnika više

poduzetnika 159. mjesto, prema prihodima poduzetnika 215. mjesto, prema dobiti razdoblja 263. mjesto, prema gubitku razdoblja 198. mjesto te prema neto dobiti poduzetnika 398. mjesto. Gledajući vrijednosti pokazatelja u jedinicama lokalne samouprave u Krapinsko-zagorskoj županiji od ukupno 32 jedinice lokalne samouprave, uočeno je kako Grad Zlatar prema broju poduzetnika zauzima 5. mjesto, prema broju zaposlenih kod poduzetnika 11. mjesto, prema prihodima poduzetnika 13. mjesto, prema dobiti razdoblja 17. mjesto, prema gubitku razdoblja 12. mjesto i prema neto dobiti poduzetnika 24. mjesto. Detaljan prikaz poslovnih rezultata poduzetnika s područja Zlatara dan je Tabeli 9.

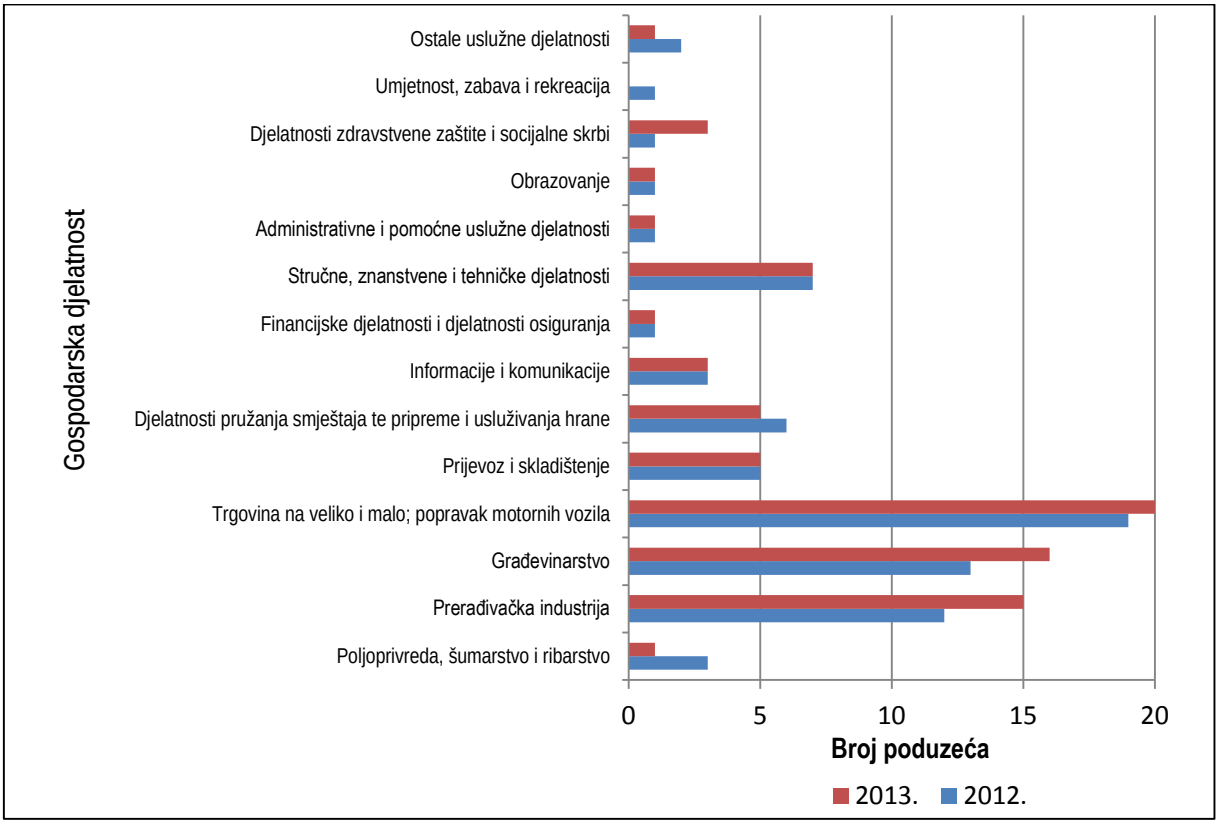
Tabela 9 Poslovni rezultati poduzetnika s područja Grada Zlatara tijekom 2012. i 2013. godine

Pokazatelj 2012.	KZŽ	Grad Zlatar	Rang u RH	Rang u KZŽ
Broj poduzetnika	1.595	81	134	5
Broj zaposlenih	16.446	473	154	11
Ukupan prihod	9.704. 509	151.181	199	13
Dobit razdoblja	456.579	4.977	227	17
Gubitak razdoblja	473.972	14.322	133	9
Neto dobit	-17.392	-9.345	480	25
Pokazatelj 2013.	**KZŽ**	**Grad Zlatar**	**Rang u RH**	**Rang u KZŽ**
Broj poduzetnika	1.670	84	134	5
Broj zaposlenih	16.571	475	159	11
Ukupan prihod	9.968.549	130.573	215	13
Dobit razdoblja	466.378	4.054	263	17
Gubitak razdoblja	207.304	4.497	198	12
Neto dobit	259.074	-443	398	24

Izvor: Financijska agencija; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Prema podacima Hrvatske gospodarske komore tijekom 2013. godine najviše poduzeća na području Zlatara bavilo se trgovinom na veliko i malo (20 poduzeća), građevinarstvom (16 poduzeća) i prerađivačkom industrijom (15 poduzeća). U usporedbi sa 2012. godinom smanjio se broj tvrtki koja se bave poljoprivredom, šumarstvom i ribarstvom (s 3 na 1 poduzeće; djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (s 6 na 5 tvrtki); umjetnošću, zabavom i rekreacijom (s 1 na 0 poduzeća); ostalim uslužnim djelatnostima (s 2 na 1 poduzeće). S druge strane, povećao se broj tvrtki koje se bave prerađivačkom industrijom (s 12 na 15 poduzeća); građevinarstvom (s 13 na 16 poduzeća); trgovinom na veliko i malo (s 19 na 20 poduzeća) te djelatnostima zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (s 1 na 3 poduzeća). Prikaz broja poduzeća koje se bave pojedinom djelatnošću na području Grada Zlatara tijekom 2012. i 2013. godine dan je na Grafikonu 17.

Grafikon 17 Broj poduzeća prema djelatnostima na području Grada Zlatara tijekom 2012. i 2013. godine

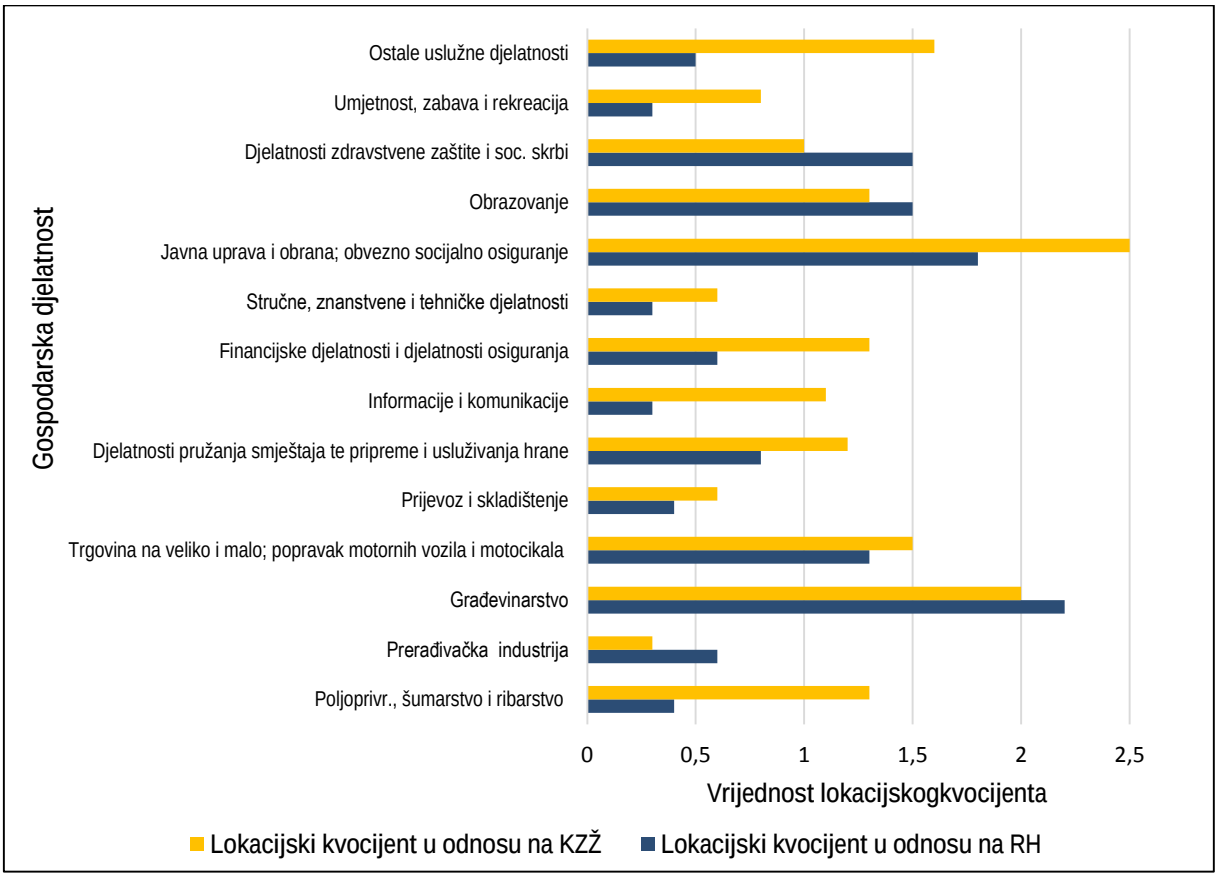
Izvor: Hrvatska gospodarska komora; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Na temelju podataka iz istog izvora, vidljivo je kako su poduzeća s područja Grada Zlatara tijekom 2013. godine ostvarila 105.829.000 kuna prihoda od prodaje roba i usluga u zemlji. Ovo predstavlja smanjenje u odnosu na 2012. godinu kada su od prodaje roba i usluga uprihodovala 108.200.000 kuna. Od prodaje roba i usluga u inozemstvo, poduzeća s područja Zlatara su tijekom 2013. godine ostvarila 11.050.000 kuna prihoda. U usporedbi s godinom ranije, ovo predstavlja povećanje, budući da su poduzeća tada uprihodovala 7.551.000 kuna.

9.2. Lokacijski kvocijent

Lokacijski kvocijent promatra se pri gospodarskim analizama, a prikazuje koncentraciju gospodarskog sektora u lokalnoj ekonomiji u odnosu na referentnu ekonomiju. Izračunava se kao broj zaposlenih u nekom ekonomskom sektoru kao udio ukupnog broja zaposlenih na lokalnoj razini u odnosu na referentnu razinu – u ovom slučaju županijsku. Ova metoda kojom utvrđujemo prostorni razmještaj industrije tj. stupanj koncentracije industrije u nekom prostoru u odnosu na veću prostornu cjelinu, općenito ukazuje da lokacijski kvocijent iznad 1,000 znači razvijeniju industriju od referentnog prosjeka Krapinsko-zagorske županije odnosno Republike Hrvatske. Detaljan prikaz lokacijskog kvocijenata djelatnosti Grada Zlatara prikazan je u Grafikonu 18.

Grafikon 18 Lokacijski kvocijent za djelatnosti Grada Zlatara u odnosu na KZŽ i RH, 2014. godina

Izvor: Izračun: HZZ PU, Krapina, 2014.

S obzirom na vrijednost lokacijskog kvocijenta, iz gornjeg grafikona vidljivo je da je Grad Zlatar građevinarstvom puno konkurentniji u odnosu i na Krapinsko-zagorsku županiju (LQ = 2) i Republiku Hrvatsku (LQ = 2,2). Sektori „Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala", „Javna uprava i obrana", „Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi" i „Obrazovanje" također su konkurentniji u odnosu i na Krapinsko-zagorsku županiju i Republiku Hrvatsku. U djelatnosti „Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi" Grad Zlatar je na istoj razini kao i Županija, ali višoj u odnosu na Republiku Hrvatsku. U djelatnostima navedenim u grafikonu kao što su „Umjetnost, zabava i rekreacija", „Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti", „Prijevoz i skladištenje" i „Prerađivačka industrija" Grad Zlatar je ispod prosjeka Županije i Republike Hrvatske te bi zbog toga spomenute djelatnosti trebalo ojačati. S obzirom na spomenute vrijednosti veće od prosjeka, Grad Zlatar se treba nastaviti i dalje profilirati kao bitan prostor jakog građevinarskog sektora, javne uprave te obrazovnog sektora.

9.3. Poslovna zona

Na području Grada Zlatara ne postoji niti jedna poslovna zona. Prostornim planom uređenja Grada Zlatara definirana je poslovna zona površine od oko 29,24 hektara. Tijekom 2007. godine izrađena je studija

opravdanosti ulaganja u izgradnju poslovne zone. Međutim, nakon toga nije bilo više nikakvih aktivnosti vezanih uz izgradnju poslovne zone. Predlaže se stoga izrada studije/strategije razvoja poslovne zone. Radi poticanja gospodarstva, Grad Zlatar je tijekom 2014. godine za subvencioniranje poduzetnika iz svoga proračuna predvidio ukupno 70.000,00 kuna. Od toga iznosa, 30.000,00 kuna predviđeno je za trgovačka društva u javnom sektoru dok je 40.000,00 kuna predviđeno za trgovačka društva, poljoprivrednike i obrtnike izvan javnog sektora.

9.4. Turizam

Turistička ponuda Zlatara se prije svega temelji na njegovoj bogatoj kulturnoj baštini i prirodnim ljepotama. Od kulturne baštine svakako valja istaknuti župnu crkvu Uznesenja Blažene Djevice Marije u Zlataru, župnu crkvu sv. Marije Snježne u Belcu te Galeriju izvorne umjetnosti u Zlataru s bogatim fundusom umjetničkih djela. Najimpozantnija prirodna atrakcija koja privlači mnoštvo izletnika na prostor Zlatara svakako je planina Ivanščica. Na vrhovima Ivanščice nalaze se ostaci utvrda koji su nekad bili sjedište posjeda. Osim toga, sa vrha Ivanščice pruža se prekrasan pogled na čitavo Hrvatsko zagorje. Upravo zato Ivanščica predstavlja idealno mjesto za odmor i rekreaciju.

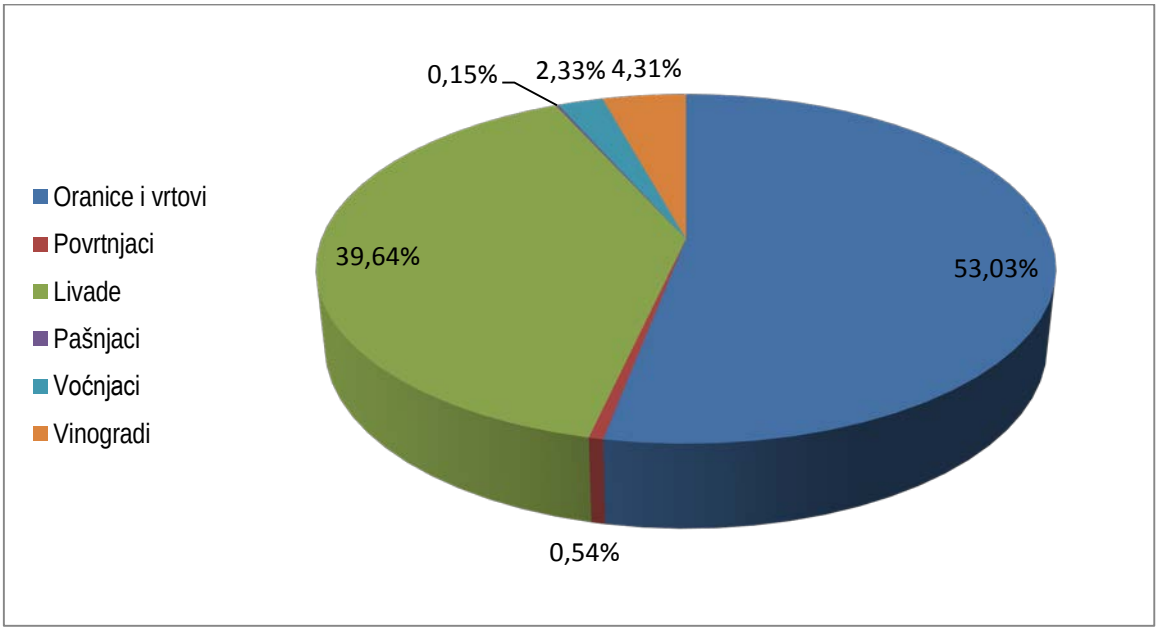
Na zlatarskom području ne postoje objekti s većim smještajnim kapacitetima. Smještaj se uglavnom nudi u sklopu planinarskih kuća (domova). U sklopu smještajnih kapaciteta valja spomenuti planinarske kuće Majer i Belecgrad na Ivanščici. Planinarska kuća Majer opremljena je s 20 kreveta, kuhinjom, blagovaonicom i sanitarnim čvorom. Otvorena je vikendom i praznikom od 1. ožujka do 31. listopada. Planinarska kuća Belecgrad raspolaže s dvije blagovaonice (smještaj za 50 osoba), kuhinjom, podrumom, spremištem, dvije spavaonice s ukupno 25 skupnih ležaja i s 10 skupnih ležaja u potkrovlju, sanitarnim čvorom u prizemlju i na katu. Okoliš oko kuće je uređen, a uz njega su postavljene drvene klupe i stolovi za veći broj planinara i izletnika. Sama kuća je otvorena nedjeljama i državnim praznicima tijekom cijele godine.

Iz svega navedenog, vidljivo je kako Zlatar i njegova okolica posjeduju veliki turistički potencijal koji nažalost još uvijek nije adekvatno iskorišten. U budućnosti bi trebalo osmisliti turističke sadržaje u kojima bi bili objedinjeni bogata kulturna baština i prirodne ljepote zlatarskog kraja. Iako na ovom području djeluje Turistička zajednica Grada Zlatara, iz proračuna Grada Zlatara ne izdvajaju se posebna sredstva za razvoj turizma.

9.5. Poljoprivreda

Prema posljednjim dostupnim podacima dobivenima iz popisa poljoprivrede tijekom 2003. godine, ukupna površina poljoprivrednog zemljišta na području Zlatara iznosila je 637,57 ha. Od tog broja čak 338,08 ha (53,03%) otpadalo je na oranice i vrtove, a po veličini površina ih slijede livade s 252,76 ha (39,64%). S druge strane, najmanje površine zauzimaju povrtnjaci (3,43 ha ili 0,54%) i pašnjaci (0,96 ha ili 0,15%). Detaljan prikaz poljoprivrednog zemljišta prema namjeni na području Zlatara dan je na Grafikonu 19.

Grafikon 19 Poljoprivredno zemljište na području Grada Zlatara prema namjeni, 2003. godina

Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada: Zagorska razvojna agencija

Na području Grada Zlatara bilo je ukupno 2.875 parcela korištenog poljoprivrednog zemljišta i 543 poljoprivrednih kućanstava. Pri tome, najbrojnija su bila kućanstva s oranicama i vrtovima (447 kućanstva), vinogradima (314 kućanstva), livadama (288 kućanstva), voćnjacima (243 kućanstva) te povrtnjacima (209 kućanstva).

Ranije je rečeno kako oranice i vrtovi čine najveće poljoprivredne površine. Od toga, većina oranica i vrtova bila je zasađena žitaricama (303,60 ha ili 89,80%). Po veličini ih slijede površine s krmnim biljem (14 ha ili 4,14%), ugari (11,15 ha ili 3,40%) te površine zasijane krumpirom (7,52 ha ili 2,22%). U voćnjacima prevladavaju stabla jabuka (2.711 stabala), krušaka (1.579 stabala) i šljiva (1.226 stabala). Vidljivo je da se radi o sortama voća koje su uobičajene za područje Hrvatskog zagorja. Na površinama prekrivenim vinogradima (27,47 ha) bilo je zasađeno 105.000 trsova te ovdje postoji znatan potencijal za razvoj vinskih cesta koje bi dodatno obogatile turističku ponudu zlatarskog kraja.

Gledajući uzgoj stoke, uočeno je kako se najviše uzgaja perad (22.380 komada). Po brojnosti ih slijede svinje (1.166 komada), kunići (553 komada) i goveda (345).

Zlatarski kraj, kao i uostalom čitava Krapinsko-zagorska županija, nema preduvjete za intenzivnije bavljenje poljoprivredom. Prvi razlog je tlo i sama konfiguracija terena koja ne pogoduje uzgoju žitarica, nego je u prvom redu pogodna za voćnjake i vinograde. Drugi razlog je taj što su zbog imovinsko pravnih razloga poljoprivredne površine rascjepkane te postoji mnoštvo malenih pojedinačnih poljoprivrednih parcela (2.875 parcela prema popisu poljoprivrede iz 2003. godine). Prema tome, u budućnosti bi trebalo usmjeriti veće napore na uspostavu ekološke proizvodnje voća i povrća. Uz očuvani krajolik i prirodne ljepote time bi se stvorili preduvjeti za razvoj seoskog turizma te razvoj čitavog zlatarskog kraja.

10. STANJE OKOLIŠA

Mjerama zaštite potrebno je obuhvatiti sve prirodne resurse prostora: tlo, vodu, zrak te posebno vrijedne dijelove okoliša. Prema Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske posebnim vrijednostima hrvatskog prostora smatraju se: rezerve pitke vode, prirodne šume (biljne i životinjske zajednice šuma), zaštićena područja prirode, spomenici graditeljske baštine, nezagađeno tlo, termalni izvori te očuvani prirodni i kultivirani krajobraz. Na području Zlatara zastupljena je većina od navedenih resursa, a razlikuju se prema važnosti, kvaliteti, količini i prostornom obuhvatu. Temeljem Zakona o zaštiti prirode u kategoriji [4] spomenik parkovne arhitekture (NN 80/13) zaštićen je park oko dvorca u Selnici. Perivoj se prostire na padini okrenutoj prema zapadu, ispred zapadnog (glavnog) pročelja dvorca. Nema izražene stilske karakteristike romantizma ili historicizma, što bi se moglo očekivati s obzirom na pročelja dvorca i vrijeme nastanka perivoja potkraj 19. stoljeća. Sadnja drveća i grmlja u Selnici više je bila rezultat spontanih i na licu mjesta nastalih, nego osmišljenih parkovnih kompozicija. Egzotične vrste drveća, pretežno pačempresi, tuje i sekvoje, davale su osnovni ton perivoju. U perivoju je bilo vrlo malo arhitektonskih objekata i sadržaja. Od vodenih elemenata to su izvor vode, jezero i potok, a od arhitektonskih elemenata drveni paviljon (sjenica) i klupe.

Od ostalih područja, u budućnosti se pod posebnu zaštitu namjeravaju staviti potočne doline Reke, Batine i Selnice, planinski masiv Ivanščice, manje površine šumske zajednice gorskog javora i običnog jasena na vrhu Ivanščice, sačuvani perivoji u povijesnim cjelinama dvoraca, kurije u Ščrbincu, Završju Belečkom i Donjoj Batini te Park Hrvatske mladeži.

Zakonom o zaštiti zraka (NN 178/04) određene su mjere, način organiziranja i provođenje zaštite te poboljšanja kakvoće zraka u cilju očuvanja zdravlja ljudi, biljnog i životinjskog svijeta te kulturnih i materijalnih vrijednosti. Na području Grada Zlatara ne vodi se evidencija o kakvoći zraka niti postoje uređaji za mjerenje kakvoće zraka. Budući da na području Zlatara ne postoje industrijska postrojenja koja bi znatnije onečistila zrak, može se zaključiti kako je kvaliteta zraka dobra te spada u 1. kategoriju. Ovo znači da je zrak čist ili tek neznatno onečišćen te da nisu prekoračene granične vrijednosti niti za jednu onečišćujuću tvar.

Temeljni propis za provedbu zaštite od buke je Zakon o zaštiti od buke (NN 30/09, 55/13, 153/13). Grad Zlatar nema izrađenu kartu buke, akcijski plan i organizirani sustav mjerenja buke. Zbog odsustva većih izvora buke (industrijski pogoni, intenzivan cestovni promet i sl.) pretpostavlja se da je osnovni fon buke u naseljima unutar granica najvećih dozvoljenih vrijednosti.

[4] Spomenik parkovne arhitekture je umjetno oblikovan prostor (perivoj, botanički vrt, arboretum, gradski park, drvored, skupina ili pojedinačno stablo) koji ima veću estetsku, stilsku, umjetničku, kulturno povijesnu ili znanstvenu vrijednost. Bitna obilježja pojedinog oblika parkovne arhitekture su stilska prepoznatljivost, izvornost kompozicija, ljepota i očuvanost flornih i vrtno arhitektonskih sadržaja.

11. DRUGA PODRUČJA RELEVANTNA ZA RAZVOJ

Pokazatelj indeksa razvijenosti računa se na temelju stope nezaposlenosti, dohotka po stanovniku, proračunskih prihoda jedinice lokalne/regionalne samouprave po stanovniku, općeg kretanja stanovnika te stope obrazovanja. Pri tome, prilikom izračuna indeksa razvijenosti svaki od navedenih pokazatelja ima određeni ponder (udio u ukupnoj vrijednosti indeksa razvijenosti). Stopa nezaposlenosti u indeksu razvijenosti ima udio od 30%, a dohodak po stanovniku udio od 25%. Preostali pokazatelji (proračunski prihodi jedinice lokalne/regionalne samouprave po stanovniku, opće kretanje stanovništva i stopa obrazovanja) imaju udjele u ukupnoj vrijednosti indeksa razvijenosti od 15%. Valja napomenuti kako se vrijednost indeksa razvijenosti računa svake tri godine.

[5]Visina stope nezaposlenosti na području Grada Zlatara u vremenskom razdoblju od 2010. do 2012. godine iznosila je 10,90% što je niže u odnosu na stopu nezaposlenosti u Krapinsko-zagorskoj županiji (12,90%). Uspoređujući trenutnu vrijednost pokazatelja stope nezaposlenosti (10,90%) s prijašnjom vrijednošću od 5,60% (2010. godina), vidljivo je pogoršanje situacije što je u skladu s ranije iznesenim podacima o stanju na tržištu rada.

Pokazatelj dohotka po stanovniku predstavlja omjer ukupnog iznosa dohotka kojeg su tijekom jednog poreznog razdoblja (kalendarske godine) ostvarili porezni obveznici, fizičke osobe s prebivalištem ili uobičajenim boravištem na području jedinice lokalne/regionalne samouprave. Dohodak od samostalne djelatnosti podrazumijeva dohodak umanjen za propisana umanjenja i preneseni gubitak, sukladno Zakonu o porezu na dohodak (NN 119/09, NN 56/10). Za izračun pokazatelja dohodak po stanovniku koriste se podaci Porezne uprave o isplaćenim dohocima i podaci Državnog zavoda za statistiku o broju stanovnika u jedinici lokalne/regionalne samouprave. Vrijednost pokazatelja dohodak po stanovniku za područje Zlatara u vremenskom razdoblju od 2010. do 2012. godine iznosi 23.344 kune što je niže u odnosu na vrijednost ovoga pokazatelja za Krapinsko-zagorsku županiju (25.432 kuna). Uspoređujući trenutnu vrijednost pokazatelja dohotka po stanovniku s prijašnjom vrijednošću od 22.404 kune (2010. godina), vidljivo je poboljšanje situacije.

Pokazatelj proračunskih prihoda jedinice lokalne/regionalne samouprave po stanovniku predstavlja omjer ostvarenih prihoda jedinice lokalne/regionalne samouprave umanjenih za propisane slučajeve te broja stanovnika na području jedinice lokalne/regionalne samouprave. Propisani slučajevi uključuju prihode prikupljene od: domaćih i stranih donacija; posebnih ugovora; ostvarenih na temelju dodatnih udjela u porezu na dohodak i pomoći za izravnavanja za financiranje decentraliziranih funkcija; od prireza porezu na dohodak. Za izračun pokazatelja proračunski prihodi jedinice lokalne/regionalne samouprave po stanovniku koriste se podaci Ministarstva financija o prihodima proračuna jedinice lokalne/regionalne samouprave te podaci Državnog zavoda za statistiku o broju stanovnika na području jedinice lokalne/regionalne samouprave. Prema dostupnim podacima,

[5] Pokazatelj stope nezaposlenosti računa se kao omjer broja nezaposlenih i zbroja svih zaposlenih i nezaposlenih osoba na području pojedine jedinice lokalne/regionalne samouprave. Broj nezaposlenih osoba dobiva se na temelju podataka Hrvatskog zavoda za zapošljavanje o broju registriranih nezaposlenih osoba dok se broj zaposlenih dobiva na temelju podataka Porezne uprave o broju zaposlenih na razini jedinice lokalne/regionalne samouprave tijekom jedne kalendarske godine.

vrijednost proračunskih prihoda po stanovniku za područje Zlatara u vremenskom razdoblju od 2010. do 2012. godine iznosila je 1.269 kuna što je znatno niže u odnosu na Krapinsko- zagorsku županiju gdje je vrijednost ovog pokazatelja 1.772 kune. Uspoređujući trenutnu vrijednost pokazatelja proračunskih prihoda jedinice lokalne/regionalne samouprave sa prijašnjom vrijednošću od 1.268 kuna (2010. godina), vidljivo je kako nije došlo do nikakvih promjena.

Pokazatelj općeg kretanja stanovništva predstavlja omjer usporedivog broja stanovnika jedinice lokalne/regionalne samouprave tijekom zadnja dva popisa stanovništva. Kako bi se izračunao ovaj pokazatelj potrebni su podaci Državnog zavoda za statistiku o broju stanovnika jedinice lokalne/regionalne samouprave dobiveni iz zadnja dva popisa stanovništva. Vrijednost pokazatelja općeg kretanja stanovništva za područje Zlatara u vremenskom razdoblju od 2001. do 2011. godine iznosi 94 što je niže u odnosu na Krapinsko- zagorsku županiju gdje ovaj pokazatelj iznosi 95. Uspoređujući trenutnu vrijednost pokazatelja općeg kretanja stanovništva s prijašnjom vrijednošću od 92,6 vidljivo je blago poboljšanje situacije. U budućnosti se zbog starenja stanovništva može očekivati daljnje negativno kretanje ovoga pokazatelja.

Posljednji pokazatelj, stopa obrazovanja, računa se kao udio stanovništva sa završenom srednjom školom i višim obrazovanjem u stanovništvu jedinice lokalne/regionalne samouprave čija je dob između 16 i 65 godina. Kako bi se izračunao ovaj pokazatelj potrebni su podaci Državnog zavoda za statistiku o obrazovnoj strukturi stanovništva Republike Hrvatske te broja stanovnika u dobi od 16 do 65 godina na području jedinice lokalne/regionalne samouprave. Gledajući vrijednost ovog pokazatelja za područje Zlatara, uočeno je kako ona iznosi 70,63% što je neznatno više u odnosu na vrijednost za Krapinsko- zagorsku županiju (69,67%). Uspoređujući trenutnu vrijednost pokazatelja stope obrazovanja s prijašnjom vrijednošću od 57,10% (2010. godina), vidljivo je poboljšanje situacije. Ovo se može objasniti činjenicom da je osnovnoškolsko obrazovanje obavezno pa su sva djeca uključena u proces obrazovanja, a istovremeno dolazi do smanjenja broja starijeg neobrazovanog stanovništva radi umiranja.

Na temelju vrijednosti svih nabrojanih pokazatelja, izračunato je kako indeks razvijenosti Grada Zlatara iznosi 84,72%. Ova ga vrijednost svrstava u 3. skupinu jedinica lokalne samouprave čiji se indeksi razvijenosti kreću u rasponu od 75% do 100%. Temeljem prijašnjeg izračuna indeksa razvijenosti iz 2010. godine, vidljivo je kako je i tada Grad Zlatar spadao u 3. skupinu jedinica lokalne samouprave budući da je imao indeks razvijenosti od 86,40%. Prema tome, vidljivo je kako je došlo do smanjenja vrijednosti indeksa razvijenosti što je prije svega uzrokovano pogoršanjem pokazatelja stope nezaposlenosti koja se u promatranom vremenskom razdoblju gotovo udvostručila. Na prostoru Krapinsko-zagorske županije, 20 jedinica lokalne samouprave ima nižu vrijednost indeksa razvijenosti u odnosu na Grad Zlatar. Od jedinica lokalne samouprave koje imaju status Grada, niži indeks razvijenosti u odnosu na Zlatar ima samo Pregrada (76,88%).

Grad Zlatar je tijekom zadnjih nekoliko godina pripremio veći broj projekata koji se žele financirati iz europskih fondova. Detaljan prikaz svih projekata pripremljenih na području Grada Zlatara dan je u Tabeli 10.

Tabela 10 Projektni prijedlozi s područja Grada Zlatara, 2011.-2014.

Općina/Grad	Naziv projekta	Predlagatelj	Proračun	Sektor projekta	Status projekta
2011. godina					
Zlatar	Adaptacija staje i stare drvene kuće i uređenje dvorišta	Josip Pavlin	350.000,00	Turizam, poljoprivreda	Prijedlog
Zlatar	Dovršetak adaptacije zgrade SŠ Zlatar	KZŽ; UO za obrazovanje i kulturu	3.500.000,00	Obrazovanje	U tijeku
Zlatar	Uređenje mrtvačnice i groblja u Martinščini	Grad Zlatar	500.000,00	Ostalo - groblja	U tijeku je priprema
Zlatar	Uređenje mrtvačnice i groblja u Zlataru	Grad Zlatar	1.000.000,00	Ostalo - groblja	U tijeku je priprema
Zlatar	Razvoj turizma na Ivanščici	Grad Zlatar	15.000.000,00	Turizam	U tijeku je priprema
Zlatar	Izgradnja dječjeg igrališta uz pastoralni centar	Grad Zlatar	200.000,00	Obrazovanje	U tijeku je priprema
Zlatar	Izgradnja vodoopskrbnog sustava za naselja Martinščina i Ratkovec Zlatarski	Grad Zlatar	7.440.712,80	Komunalna infrastruktura	U tijeku
Zlatar	Izgradnja vodoopskrbnog sustava za naselje Donja Batina	Grad Zlatar	1.045.316,00	Komunalna infrastruktura	U tijeku je priprema
Zlatar	Izgradnja vodoopskrbnog sustava Zlatar sjever	Grad Zlatar	2.500.000,00	Komunalna infrastruktura	U tijeku je priprema
Zlatar	Izgradnja vodoopskrbnog sustava Brezice i Znož	Grad Zlatar	1.800.000,00	Komunalna infrastruktura	U tijeku je priprema
Zlatar	Izgradnja poslovne zone Grada Zlatara	Grad Zlatar	1.800.000,00	Poduzetništvo	Prijedlog
Zlatar	Rekonstrukcija Varaždinske ulice (ŽC2169)	Grad Zlatar	12.500.000,00	Prometna i komunalna infrastruktura	U tijeku je priprema

Zlatar	Izgradnja parkirališta s odvodnjom na Trgu slobode	Grad Zlatar	600.000,00	Prometna i komunalna infrastruktura	U tijeku je priprema
Zlatar	Izgradnja lokalnih nerazvrstanih cesta	Grad Zlatar	3.000.000,00	Prometna i komunalna infrastruktura	U tijeku je priprema
Zlatar	Izgradnja zaobilaznice Grada Zlatara	Grad Zlatar	40.000,00	Prometna infrastruktura	U tijeku je priprema
Zlatar	Izgradnja sjeverne zaobilaznice Grada Zlatara (od D29 do ŽC2169)	Grad Zlatar	8.000.000,00	Prometna infrastruktura	Prijedlog
Zlatar	Izgradnja muzejskog centra	Grad Zlatar	1.500.000,00	Kulturna baština	U tijeku je priprema
Zlatar	Izgradnja istočne zaobilaznice Grada Zlatara (od D29 do ŽC2169) u duljini od 4 km	Grad Zlatar	16.000.000,00	Prometna infrastruktura	Prijedlog
Zlatar	Izgradnja spojne ceste između istočne i sjeverne obilaznice u duljini od 2 km	Grad Zlatar	8.000.000,00	Prometna infrastruktura	Prijedlog
Zlatar	Rekonstrukcija javne rasvjete	Grad Zlatar	2.720.000,00	Zaštita okoliša	U tijeku je priprema
Zlatar	Uređenje Parka hrvatske mladeži	Grad Zlatar	2.000.000,00	Zaštita okoliša	U tijeku je priprema
Zlatar	Rekonstrukcija poslovne zgrade	Grad Zlatar	4.600.000,00	Poduzetništvo	U tijeku je priprema
Zlatar	Prilagodba poslovne zgrade osobama s invaliditetom	Grad Zlatar	500.000,00	Kultura, socijalna infrastruktura	U tijeku je priprema
Zlatar	Popravak i dogradnja Sokolskog doma	Grad Zlatar	6.216.000,00	Kultura, socijalna infrastruktura	U tijeku je priprema
Zlatar	Izgradnja vatrogasnog centra DVD-a Zlatar	Grad Zlatar	10.000.000,00	Socijalna infrastruktura	U tijeku je priprema

Zlatar	Izgradnja sportske dvorane	Grad Zlatar	13.500.000,00	Sport	U tijeku je priprema
Zlatar	Rekonstrukcija dječjeg vrtića	Grad Zlatar	500.000,00	Obrazovanje	U tijeku je priprema
Zlatar	Rekonstrukcija zgrade za udruge	Grad Zlatar	2.500.000,00	Kultura	U tijeku je priprema
Zlatar	Proširenje i uređenje groblja u Donjoj Batini	Grad Zlatar	1.000.000,00	Ostalo - groblja	U tijeku je priprema
Zlatar	Proširenje i uređenje groblja u Belcu	Grad Zlatar	1.000.000,00	Ostalo - groblja	U tijeku je priprema
Zlatar	Izgradnja klaonice za purane i proširenje peradarnika	OPG Branko Škof	400.000,00	Poljoprivreda	Prijedlog
Zlatar	Kurija Ratkovec	Ljubica Vlahek	80.000,00	Kulturna baština	Prijedlog
2013. godina					
Zlatar	Centar za boravak djece i djece sa invaliditetom	Udruga osoba sa invaliditetom Krapinsko zagorske županije	8.000.000,00	Obrazovanje	U tijeku je priprema
Zlatar	Zaronimo ravnopravno	Udruga osoba sa invaliditetom Krapinsko zagorske županije	35.000,00	Turizam	Prijedlog
Zlatar	Rehabilitacijski centar za osobe sa invaliditetom	Udruga osoba sa invaliditetom Krapinsko zagorske županije	600.000,00	Obrazovanje	U tijeku je priprema
Zlatar	Rekonstrukcija i nadogradnja dijela zgrade OŠ Belec	Osnovna škola Belec	3.612.000,00	Obrazovanje	Pripremljen u potpunosti za provedbu, ali nije počeo
Zlatar	Opremanje učionica i edukacija učitelja OŠ Belec	Osnovna škola Belec	2.296.200,00	Obrazovanje	Prijedlog
2014. godina					
Zlatar	Revitalizacija i obnova suhih travnjaka na području Strainjščice Ivanščice	Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima KZŽ	400.000,00	Zaštita okoliša	Prijedlog

Zlatar	Sanacija dotrajale kotlovnice u Matičnoj školi u Zlataru	Osnovna škola Ante Kovačića, Zlatar	227.328.75	Obrazovanje	Prijedlog
Zlatar	Uređenje Trga slobode u Zlataru	Grad Zlatar	7.500.000,00	Prometna i komunalna infrastruktura	Prijedlog
Zlatar	Uređenje poslovne zgrade u Belcu	Grad Zlatar	1.500.000,00	Poduzetništvo	Prijedlog
Zlatar	Uređenje zgrade Gradske uprave Grada Zlatara	Grad Zlatar	2.500.000,00	Infrastruktura	Prijedlog
Zlatar	Prenamjena vojnog objekta na vrhu Ivančice	Grad Zlatar	12.000.000,00	Turizam	Prijedlog
Zlatar	Izgradnja kanalizacijskog sustava Na području Grada Zlatara	Grad Zlatar	30.000.000,00	Prometna i komunalna infrastruktura	Prijedlog
Zlatar	Uvođenje širokopojasne svjetlovodne agregacijske mreže	Grad Zlatar	25.000.000,00	Komunalna infrastruktura	Prijedlog
Zlatar	Uređenje stare gradske jezgre Grada Zlatara	Grad Zlatar	30.000.000,00	Kulturna baština	Prijedlog
Zlatar	Uspostavljanje javnog gradskog prijevoza	Grad Zlatar	12.000.000,00	Socijalna infrastruktura	Prijedlog
Zlatar	Informatizacija gradske uprave	Grad Zlatar	1.500.000,00	Obrazovanje	Prijedlog
Zlatar	Komasacija poljoprivrednog zemljišta	Grad Zlatar	6.000.000,00	Poljoprivreda	Prijedlog
Zlatar	Rekonstrukcija utvrde Belecgrad	Grad Zlatar	60.000.000,00	Kulturna baština	Prijedlog
Zlatar	Ivanščica – Zeleni centar Zagorja i Varaždina	Atmosfera d.o.o.	1.914.000,00	Turizam	Prijedlog

Izvor: Baza projekata Krapinsko-zagorske županije

Prema podacima iz Tabele 10 vidljivo je kako je u vremenskom razdoblju od 2011. do 2013. godine s područja Grada Zlatara prikupljeno 38 projektnih prijedloga. Tijekom 2011. godine prikupljena su 33 projektna prijedloga, dok je tijekom 2013. godine prikupljeno svega 5 projektnih prijedloga. Od ukupno 38 projektnih prijedloga, samo 2 su bila u fazi provedbe dok ih je većina bila tek u fazi pripreme. Gledajući sektore na koje se odnose projektni prijedlozi, uočeno je kako se većina projekata odnosi na prometnu i komunalnu infrastrukturu (12 projekata) te obrazovanje (7 projekata), dok se najmanje projekata odnosilo na sektore poljoprivrede, socijalne infrastrukture i sporta (po 1 projektni prijedlog). Većina projektnih prijedloga (22) bila je vrijedna između 1.000.000,00 i 10.000.000,00 kuna. Vrijednost manju od 1.000.000,00 kuna imalo je 11 projektnih prijedloga, a vrijednost veću od 10.000.000,00 kuna imalo je 5 projektnih prijedloga.

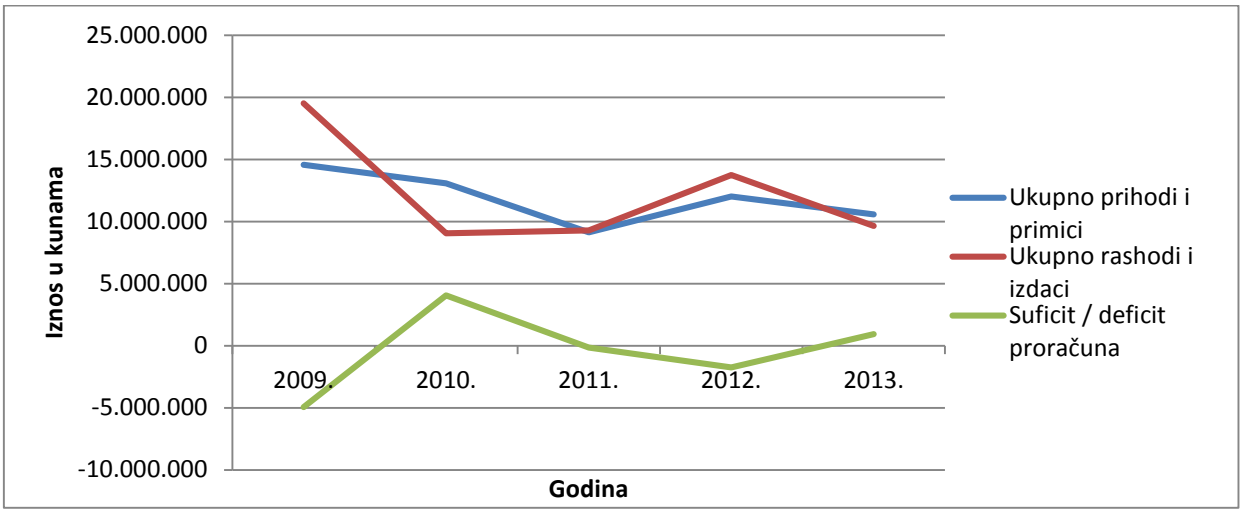
11.1. **Međuregionalna i međunarodna suradnja**

Sam Grad Zlatar nije član međunarodnih organizacija, ali ima iskustvo sudjelovanja na međuregionalnoj i međunarodnoj razini. Naime, tijekom 2013. godine Grad Zlatar sudjelovao je kao partner na projektu „Ivanščica za bolje sutra“. Projekt je prijavila Zlatarska udruga mladih na program Mladi na djelu. Kao projektni partneri sudjelovali su Grad Ivanec i Savjet mladih Grada Ivanca, a vanjski suradnik na projektu bio je Fakultet organizacije i informatike u Varaždinu. Rezultat projekta bilo je potpisivanje Sporazuma o zajedničkom provođenju i nastavku projekta „Ivanščica za bolje sutra“ između Grada Zlatara i Grada Ivanca. Pored ovoga projekta, Zlatarska udruga mladih sudjelovala je još na dva projekta financiranih iz proračuna Europske unije u kojima je projektni partner bila neformalna skupina mladih iz Općine Belvi u Italiji.

12. ANALIZA KAPACITETA LOKALNE SAMOUPRAVE

U vremenskom razdoblju od 2009. do 2013. godine uočena je fluktuacija prihoda i rashoda u proračunu Grada Zlatara. Naime, tijekom 2010. i 2011. godine proračunski prihodi su pali u odnosu na 2009. godinu. Nakon toga, tijekom 2012. godine proračunski prihodi su ponovno porasli na 12.006.982,95 kuna, da bi već tijekom 2013. godine ponovno pali na 10.564.775,39 kuna. U odnosu na 2009. godinu, tijekom 2010. godine došlo je do pada proračunskih rashoda. Međutim, tijekom 2011. i 2012. godine proračunski rashodi ponovno rastu, da bi 2013. godine ponovno pali na 9.635.974,98 kuna. Suficit u proračunu Grada Zlatara ostvaren je tijekom 2010. i 2013. godine dok je u preostalim godinama zabilježen proračunski deficit. Valja napomenuti kako je proračunski suficit bio najveći tijekom 2010. godine (4.040.230,35 kuna) te kako je proračunski deficit bio najveći tijekom 2009. godine (-4.949.479,95 kuna). Kretanje prihoda, rashoda i suficita u proračunu Grada Zlatara od 2009. do 2013. godine prikazano je na Grafikonu 20.

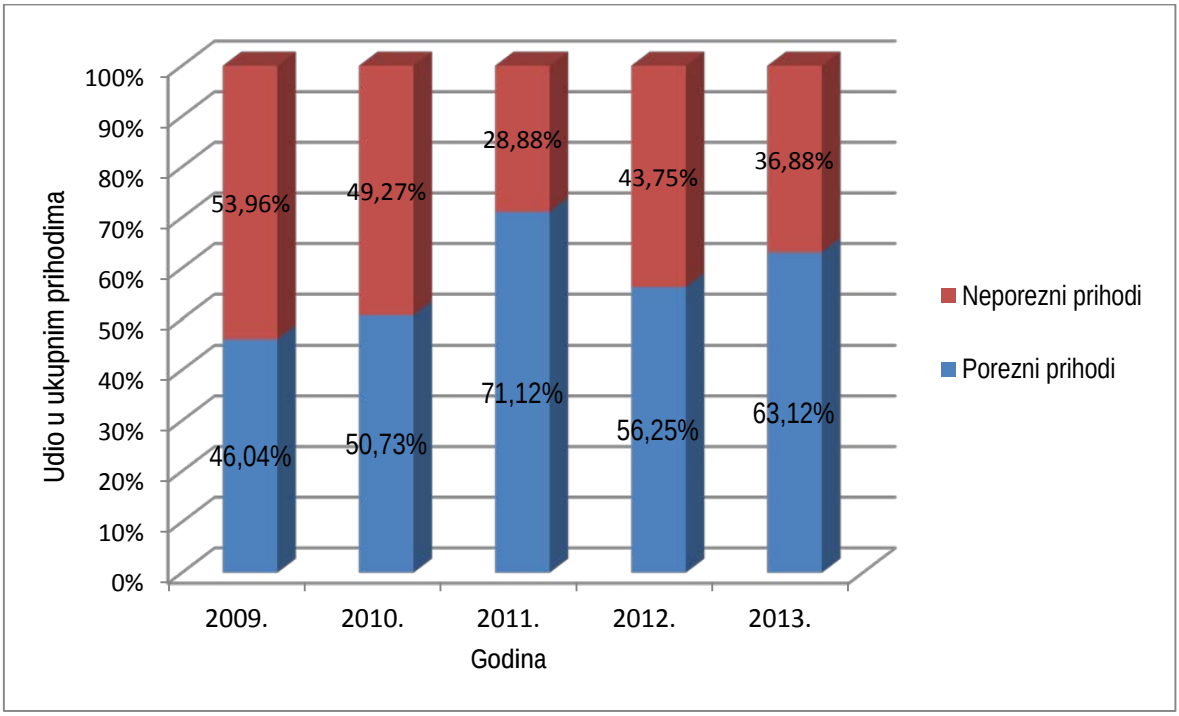
Grafikon 20 Kretanje prihoda, rashoda i proračunskog suficita/deficita Grada Zlatara, 2009.-2013.

Izvor: Proračun Grada Zlatara; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Gledajući strukturu proračunskih prihoda vidljivo je da su tijekom 2009. godine prevladavali neporezni prihodi dok su u preostalim godinama (2010. - 2013. godina) u strukturi proračunskih prihoda prevladavali porezni prihodi. Tako su primjerice tijekom 2013. godine porezni prihodi činili 63,12% proračunskih prihoda. Zanimljivo je kako su porezni prihodi najveći udio u ukupnim prihodima imali tijekom 2011. godine (71,12% od ukupnih prihoda), upravo kada su ukupni prihodi bili najmanji. Do ovoga je došlo prije svega zbog smanjenja sredstava od pomoći iz inozemstva i od subjekata iz Republike Hrvatske (4.545.354,92 kuna tijekom 2010. godine dok su tijekom 2011. godine iznosili 536.669,52 kuna). Porezni prihodi su najmanji udio u ukupnim proračunskim prihodima imali tijekom 2009. godine (46,04% od ukupnih prihoda) zbog velikog iznosa primitaka od financijske imovine i zaduživanja (3.545.129,53 kuna) koji je povećao iznos neporeznih prihoda. Grafički prikaz strukture proračunskih prihoda Grada Zlatara od 2009. do 2013. godine dan je na Grafikonu 21.

Grafikon 21 Struktura proračunskih prihoda Grada Zlatara, 2009.-2013.

Izvor: Proračun Grada Zlatara; obrada: Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Gledajući strukturu proračunskih rashoda vidljivo je kako su tijekom 2013. godine najveći rashodi zabilježeni kod komunalne infrastrukture (2.162.137,00 kuna) te ostalih javnih potreba i izdataka proračuna (1.628.696,53 kuna). Za proračun Grada Zlatara karakterističan je velik iznos sredstava koja su se izdvajala za stavku ostale javne potrebe i izdaci proračuna. Naime, radi se o sredstvima namijenjenima za otplatu glavnice primljenih zajmova. U promatranom vremenskom periodu od 2009. do 2013. godine vidljivo je kako se smanjuje iznos novčanih sredstava koja se izdvajaju za ovu namjenu pa se zato može očekivati da će se iz proračuna Grada Zlatara u budućnosti više sredstava izdvajati za namjene koje će podići kvalitetu života stanovništva.

12.1. INSTITUCIONALNI OKVIR

Gradsko vijeće (predstavničko tijelo koje broji 15 članova) i gradonačelnik (izvršno tijelo, ima jednog zamjenika) čine tijela Grada Zlatara. Jedinstveni upravni odjel zadužen je za obavljanje upravnih, stručnih i ostalih poslova iz samoupravnog djelokruga Grada Zlatara. Spomenuti odjel neposredno nadzire i izvršava provođenje općih akata Gradskog vijeća i Gradskog poglavarstva. U izvršavanju istih, donosi pojedinačne akte kojima rješava o pravima, obvezama te pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba.

Gradsko vijeće je predstavničko tijelo građana i tijelo lokalne samouprave koje donosi akte u okviru samoupravnog djelokruga Grada. Također obavlja djelatnosti i poslove sukladno Zakonu i Statutu Grada. Biranje članova Gradskog vijeća odnosi se na mandate od četiri godine na neposrednim izborima tajnim glasovanjem. Pojedinačni akt kojim se rješava o obvezi razreza lokalnih poreza, doprinosa i naknada koji su prihod Grada donosi se po skraćenom postupku.

U cilju razvoja potrebno je poboljšati transparentnost rada Gradske uprave kao i izgraditi i poboljšati sustav zapošljavanja i nagrađivanja zaposlenika, poboljšati sustav izdavanja dozvola za korištenje gradskih resursa, unaprijediti uveden sustav upravljanja kvalitetom, razviti mehanizme za prevenciju zlouporabe službenog položaja te poboljšati sustav kontrole i upravljanja ulaganjima u infrastrukturu.

Protok informacija i koordinacija unutar ustrojstvenih jedinica je neformalan, što znači da nema standardiziranih pravila. Putem sudjelovanja na seminarima, savjetovanjima i simpozijima provodi se stručno usavršavanje, dok planski razvoj ljudskih resursa još nije utvrđen.

12. SWOT ANALIZA

SNAGE	SLABOSTI
GEOPROMETNI POLOŽAJ, PRIRODNI RESURSI I OKOLIŠ	GEOPROMETNI POLOŽAJ, PRIRODNI RESURSI I OKOLIŠ
• Povoljni klimatski uvjeti bez značajnih vremenskih ekstrema • Povoljan prometni položaj budući da kroz jedinicu lokalne samouprave prolaze ceste koje povezuju istočni dio Krapinsko - zagorske županije sa Zagrebom, Varaždinom i Krapinom • Očuvani krajolik od velikog značenja (Ivanščica) • Kvalitetno tlo za razvoj voćarstva i vinogradarstva • Nezagađeno tlo kao glavni uvjet ekološke poljoprivrede • Kvalitetno tlo pogodno za uzgoj povrtnih kultura • Prirodni uvjeti pogodni za razvoj stočarstva	• Kvaliteta tla nije pogodna za uzgoj oraničkih kultura • Ispuštanje otpadnih voda u lokalne vodotoke • Nedovoljno iskorišten potencijal prirodnih vrijednosti u turističke svrhe (Ivanščica) • Mali udio korištenja obnovljivih izvora energije • Nedovoljna informiranost stanovništva o vrijednostima prirodne baštine te slaba iskorištenost prirodnih vrijednosti u turističke i sportsko-rekreativne svrhe • Nepostojanje osmišljenih programa i mjera namijenjenih zaštiti prirode • Usitnjenost poljoprivrednih čestica stvara velike probleme i ograničenja u organizaciji profitabilne i učinkovite poljoprivredne proizvodnje • Velik broj privatnih šumo posjednika – nekontrolirana sječa – loše gospodarenje šumama
STANOVNIŠTVO I LJUDSKI RESURSI	STANOVNIŠTVO I LJUDSKI RESURSI
• Poticanje visokog obrazovanja kroz dodjelu stipendija • Povećanje broja osoba uključenih u sustav visokog obrazovanja • Kvalitetne ustanove za odgoj i obrazovanje (predškolsko, osnovnoškolsko i srednjoškolsko)	• Kontinuirano smanjenje broja stanovnika na području jedinice lokalne samouprave • Visoka nezaposlenost među mladima te njihovo iseljavanje u veće urbane centre radi obrazovanja i zaposlenja

	• Broj visokoobrazovanih osoba je ispod županijskog prosjeka • Nepovoljan omjer broja zaposlenih i broja umirovljenika • Iznos mirovina je ispod županijskog prosjeka
INFRASTRUKTURA	INFRASTRUKTURA
• Organiziran sustav prikupljanja i zbrinjavanja otpada u svim naseljima • Postojeća prometna mreža povezuje sva naselja unutar jedinice lokalne samouprave • Dobro stanje plinske mreže na području jedinice lokalne samouprave (85% područja opskrbljeno) • Povećanje broja projekata namijenjenih daljnjem razvoju prometne i komunalne infrastrukture	• Loše stanje prometnica koje su preuskog profila, premalene nosivosti i bez sustava odvodnje • Veliki broj nerazvrstanih cesta nije asfaltiran • Loše stanje distributivne mreže električne energije • Nerazvijen sustav odvodnje otpadnih voda s obzirom da organizirani kanalizacijski sustav postoji samo u dijelu naselja Zlatar • Lokalne vodovode karakterizira nestalnost u vodoopskrbi i kakvoći vode za piće • Pojedina kućanstva udaljenija od samog mjesta Zlatar nemaju pristup internetu • Ugrožena sigurnost pješaka zbog nedostatka nogostupa kroz naseljena područja • Nesređenost groblja i registra groblja (Zlatar, Martinščina, Donja Batina, Belec) • Nisu izrađeni urbanistički planovi uređenja za Zlatar i Belec kako je predviđeno Prostornim planom uređenja Grada Zlatara • Potrebna izrada novog prostornog plana budući da je prethodni s nekoliko izmjena i dopuna izrađen 2005. godine • Nema uređenih biciklističkih staza koje bi se povećala sigurnost svih

	sudionika u prometu • Propadanje stambenih objekata i javnih prostora uslijed neobnavljanja istih
GOSPODARSTVO	GOSPODARSTVO
• Veliki broj osoba koji se bave proizvodnim obrtom, prijevozom, ugostiteljstvom i tradicionalnim obrtom • Znatan potencijal za razvoj turizma (vrijedna kulturna baština i prirodne vrijednosti)	• Nepostojanje poslovne zone • Pogoršanje poslovnih rezultata i smanjenje broja obrtnika • Negativna kretanja na tržištu rada (kontinuirano povećanje nezaposlenosti sve do 2012. godine) • Visoka nezaposlenost među mlađim stanovništvom • Propadanje poslovnih pogona i smanjenje broja zaposlenih osoba • Nedovoljno iskorišten turistički potencijal Grada
DRUŠTVENE DJELATNOSTI	DRUŠTVENE DJELATNOSTI
• Vrijedna kulturna baština (crkva sv. Marije Snježne, manifestacija Dani kajkavske riječi) • Izdvajanje znatnih novčanih sredstava za rad Pučkog otvorenog učilišta u Zlataru • Moderna i dobro opremljena Gradska knjižnica • Razvijeni programi socijalne skrbi • Postojanje ustanova za provođenje predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja • Udruge koje se bave očuvanjem etničkog nasljeđa, kulturnih tradicija, očuvanjem starih običaja i tradicijske kulture	• Smanjenje izdataka namijenjenih obrazovanju i kulturi • Nedovoljno korištenje kulturne baštine za razvoj turizma • Zapuštenost materijalne kulturne baštine • Manjak sportsko rekreacijskih i kulturno umjetničkih manifestacija koje bi okupile lokalno stanovništvo • Loša opremljenost obrazovnih institucija u odnosu na propisane pedagoške standarde • Nedostatak prostora za djelovanje i okupljanje (pojedinih) udruga

UPRAVLJANJE RAZVOJEM	UPRAVLJANJE RAZVOJEM
• Izrađen prostorni plan u kojem je utvrđeno područje budućih građevinskih zahvata • Povećana svijest o dostupnosti sredstava iz europskih fondova za pripremu i provedbu razvojnih projekata • Sve veći broj projektnih prijedloga koji se žele financirati iz sredstava koja su dostupna kroz europske fondove	• Težak financijski položaj Grada i nedostatak financijskih sredstava za provedbu svih razvojnih projekata • Manjak educiranosti i iskustva u pripremi i provedbi razvojnih projekata koji se mogu financirati iz europskih fondova • Nedovoljan interes organizacija civilnog društva za pripremu i provođenje razvojnih projekata budući da se glavnina pripremljenih projekata odnosi na uređenje prometne i komunalne infrastrukture • Nedovoljna medijska zastupljenost Grada Zlatara u medijskom prostoru te na gospodarskim, turističkim i drugim sajmovima i drugim javnim okupljanjima
PRILIKE	**PRIJETNJE**
GEOPROMETNI POLOŽAJ, PRIRODNI RESURSI I OKOLIŠ	GEOPROMETNI POLOŽAJ, PRIRODNI RESURSI I OKOLIŠ
• Razvoj turističke ponude koja se temelji na očuvanom okolišu • Zakonska regulativa koja potiče zaštitu okoliša i očuvanje prirodnih vrijednosti • Alternativni izvori financiranja za poticanje razvoja voćarstva i vinogradarstva (Program ruralnog razvoja) • Unapređenje stanja okoliša kroz propisanu izgradnju reciklažnih dvorišta • Razvoj voćarstva i vinogradarstva zbog povoljnih prirodnih uvjeta (klima, tlo) • Razvoj i unaprjeđenje šumarstva odnosno drvnog sektora • Uzgoj ljekovitog bilja i povrtnih kultura • Peradarstvo i stočarstvo otvorenog tipa (ispaše) – uz uvjet okrupnjivanja zemljišta	• Zagađenje lokalnih vodotoka i uništenje prirodnih staništa zbog ispuštanja otpadnih voda • Onečišćenje okoliša u slučaju obnove industrijskih postrojenja • Manjak financijskih sredstava za očuvanje prirodnih resursa i okoliša uslijed smanjenja gradskog proračuna • Udaljenost od glavnih županijskih prometnih pravaca može dovesti do marginaliziranja Grada Zlatara

• Poticanje razvoja malog gospodarstva u sektoru medarstva • Uvođenje sankcija za neodržavanje i zapuštanje poljoprivrednih površina • energetsku učinkovitost u području zaštite okoliša i obnovljivih izvora energije korištenjem europskih sredstava iz područja zaštite okoliša i energetske učinkovitosti	
STANOVNIŠTVO I LJUDSKI RESURSI	STANOVNIŠTVO I LJUDSKIU RESURSI
• Nastavak povećanja broja visokoobrazovanog stanovništva zbog blizine obrazovnih središta (Zagreb, Varaždin, Zabok) i dodjele stipendija • Kvalitetnim sustavom stipendiranja učenika stvarati kvalitetnu i obrazovanu radnu snagu • Promoviranje cjeloživotnog obrazovanja kao mjere za smanjenje nezaposlenosti • Osiguravanje više razine socijalne usluge kroz programe EU i nacionalne programe • Populacijska politika Grada usmjerena na djecu i mlade obitelji	• Nastavak smanjenja broja stanovnika na području jedinice lokalne samouprave • Smanjenje broja radno sposobnog stanovništva zbog sve manjeg broja novorođene djece i starenja stanovništva • Dodatno pogoršanje omjera broja zaposlenih i broja umirovljenika može u potpunosti narušiti postojeći mirovinski sustav • Neusklađenost pronatalitetne politike na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini
INFRASTRUKTURA	INFRASTRUKTURA
• Rekonstrukcija i daljnji razvoj komunalne infrastrukture zbog dostupnosti sredstava iz europskih fondova • Obnova lokalnih cesta kroz alternativne izvore financiranja (LAG; mjere ruralnog razvoja) • Povećanje broja kućanstava i industrijskih postrojenja koja se opskrbljuju obnovljivim izvorima energije kroz osmišljavanje poticajnih programa	• Pojava poteškoća u opskrbi energijom zbog lošeg stanja postojeće distributivne mreže • Propadanje prometne i komunalne infrastrukture u slučaju nedovoljnih ulaganja • Neusklađenost sustava javnog prijevoza sa susjednim županijama

GOSPODARSTVO	GOSPODARSTVO
• Poboljšanje životnog standarda stanovništva uslijed povećanja udjela visokoobrazovanog stanovništva • Razvoj seoskog turizma zahvaljujući očuvanoj prirodnoj baštini i poticanju starinskih tradicionalnih obrta • Razvoj ekološke proizvodnje voća i povrća zahvaljujući sve većoj potražnji na europskom tržištu za takvim proizvodima • Obnova vinograda i sadnja boljih sorta grožđa kao preduvjeta za razvoj vinskih cesta • Ponovno pokretanje veće prerađivačke proizvodnje u postojećim industrijskim pogonima • Udruživanje poduzetnika i obrtnika u klastere radi jačanja njihovog konkurentskog položaja na tržištu • Jačanje poduzetničke i tehnološke infrastrukture zahvaljujući nacionalnim i europskim fondovima • Registracija i stavljanje kuća za odmor u funkciju turističkog smještaja • Oživljavanje sajmišta u funkciji održavanja lokalnog poduzetništva i očuvanju tradicije • Postojanje pogona i potrebne infrastrukture za obnovu industrijske proizvodnje	• Neusklađenost obrazovnog sustava sa potrebama na tržištu rada • Povećanje nezaposlenosti i daljnje propadanje obrtnika i poduzeća u slučaju nastavka nepovoljnih gospodarskih kretanja • Veći broj konkurenata domaćim poslovnim subjektima iz europskih država
DRUŠTVENE DJELATNOSTI	DRUŠTVENE DJELATNOSTI
• Postojanje zakonskog okvira za zaštitu kulturne baštine • Jača promocija bogate kulturne baštine u svrhu privlačenja većeg broja	• Povećanje broja socijalno ugroženih osoba zbog malih mirovina i povećanja nezaposlenosti

turista • Sve veći interes za obnovom i očuvanjem starinskih običaja i kulturne baštine • Mogućnost financiranja rada civilnih udruga kroz europske fondove • Uspostava javnog gradskog prijevoza povezanog s željezničkim linijama u susjednoj općini Zlatar Bistrica u cilju veće mobilnosti stanovništva i prometne povezanosti	• Propadanje starinskih običaja i kulturne baštine u slučaju nedovoljne zainteresiranosti stanovništva • Gašenje civilnih udruga u slučaju neosiguranja financijskih sredstava potrebnih za njihov rad • Ograničeno djelovanje udruga radi smanjenih financijskih i materijalnih resursa
UPRAVLJANJE RAZVOJEM	UPRAVLJANJE RAZVOJEM
• Revitalizacija zlatarskog područja kroz pripremu i provedbu kvalitetnih razvojnih projekata koji se mogu financirati iz europskih fondova • Povećanje sposobnosti za pripremu kvalitetnih razvojnih projekata na lokalnoj razini zahvaljujući provedenim edukacijama • Stvaranje jedinstvenog i prepoznatljivog identiteta cijele jedinice lokalne samouprave • Suradanja sa susjednim JLS, Krapinsko-zagorskom županijom, međunarodna suradnja	• Manjak financijskih sredstva na nacionalnoj, županijskoj razini za provođenje razvojnih projekata • Neprovođenje sustavne decentralizacije kojom bi se osigurala financijska sredstva za provođenje razvojnih projekata u manjim sredinama

13. CILJEVI I PRIORITETI RAZVOJA

Postavljanje strateških ciljeva podrazumijeva njihovo definiranje i kontrolu usklađenosti. Za definiranje ciljeva i prioriteta važne su sljedeće stvari:

► strateški ciljevi proizlaze iz vizije razvoja i definiranih strateških fokusa; oni predstavljaju prvu transformaciju i konkretizaciju vizije i fokusa;

► predstavljaju glavne pravce dostizanja vizije i izražavaju krajnje rezultate koji se namjeravaju postići do kraja planiranog perioda (za programsko razdoblje 2014. – 2020. godina).

Kontrola usklađenosti obuhvaća horizontalnu dimenziju (međusobna, intersektorska usklađenost ciljeva) i vertikalnu dimenziju (usklađenost sa ciljevima i orijentacijama nadređenih strategija i planova). Planiranjem lokalnog ekonomskog razvoja unapređuje se ekonomski kapacitet i konkurentnost Grada Zlatara čime se osigurava ekonomska budućnost i kvaliteta za sve građane.
Uspješno planiranje ekonomskog razvoja i ostvarenje plana podrazumijeva aktivno učešće i suradnju partnera iz javnog, privatnog i nevladinog sektora te vodi stvaranju boljih uvjeta za ekonomski rast i zapošljavanje. Ciljevi i prioriteti razvoja povezani su s programskom i organizacijskom klasifikacijom proračuna Grada Zlatara. Time se povezuju svi strateški dokumenti Grada s proračunskim planiranjem. Ciljevi predstavljaju jasan smjer kretanja i djelovanja Grada Zlatara u 7-godišnjem razdoblju uz poštivanje načela partnerstva i suradnje s ostalim lokalnim dionicima.

Vizija, misija i strateški ciljevi razvoja Grada Zlatara sadrže opis planiranog i održivog sustava sveobuhvatnog budućeg postignuća u razvoju. Strateški ciljevi sadrže konzistentan i sažeti opis namjeravanih ishoda s jasno izraženim i mjerljivim postignućima koja proizlaze iz vizije.

Ciljevi razvoja određeni su na način da su:

• mjerljivi - kako bi se mogla procijeniti njihova ostvarljivost,
• ostvarivi – definiran je minimum prihvatljive razine izvodivosti,
• jasno formulirani – maksimalno su izbjegavane općenite formulacije,
• s određenim rokom ostvarenja,
• međusobno sukladni – ne preklapaju se,
• sveobuhvatni,
• kontinuirani,
• društveno i okolišno prihvatljivi,
• takvi da pridonose razvoju županije i Grada Zlatara,

• sukladni ciljevima Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske, statističke regije Kontinentalne Hrvatske te Krapinsko-zagorske županije.

Prioriteti proizlaze iz vizije i razrađuju strateške ciljeve. Predstavljaju intervencije i aktivnosti u nekom sektoru/području te okvir za pripremu i izradu konkretnih razvojnih projekata. Opis i sadržaj prioriteta uključuje:

• naziv,
• svrhu, cilj i obrazloženje,
• rezultat i razvojni učinak,
• nositelje, korisnike i ciljne skupine,
• mehanizme provedbe – aktivnosti / projekte
• pokazatelje za praćenje rezultata i razvojnih učinaka.

Ciljevi razvoja proizlaze iz definirane vizije i misije razvoja Grada Zlatara. Razvoj Grada Zlatara temelji se na načelima:

1. jednakosti – gradska uprava i glavni dionici lokalnog razvoja usmjerit će sve svoje aktivnosti na osiguravanje jednakosti i ravnopravnosti svih stanovnika Grada Zlatara te svih posjetitelja i prijatelja Grada;
2. demokracije – odluke se donose i provode poštivanjem načela demokracije;
3. homogenosti – Grad Zlatar njeguje prijateljstvo u zajednici, međusobno uvažavanje stanovnika te potporu lokalne zajednice;
4. poštovanja – njegovat će se povijesno i kulturno nasljeđe Grada, otvorenost prema novim vrijednostima uz poštovanje tradicije kraja i osobina svakog građanina.

Vizija Grada Zlatara proizlazi iz gore navedenih načela, predstavlja kratki opis stanja Grada Zlatara s predloženim ciljevima razvoja koje želi postići do 2020. godine. Misija razvoja Grada Zlatara opisuje način na koji će se definirana vizija ostvariti uz poštovanje posebnosti Grada kao cjeline.

VIZIJA

Grad zadovoljnih ljudi, biser baroka, kulturno, upravno i obrazovno središte istočnog dijela Krapinsko-zagorske županije

MISIJA

> Grad Zlatar prostor je bogate kulturno-povijesne baštine. Održivim upravljanjem prirodnim i kulturno-povijesnim resursima te znanjem i sposobnošću svih stanovnika, Grad Zlatar postat će mjesto koje nudi kvalitetan standard življenja.

> Sinergijom poduzetništva i selektivnih oblika turizma Grad Zlatar omogućiti će prosperitetan životni standard. Ovaj moderan i prirodno očuvan prostor partnerskim pristupom osigurava jednak pristup i jednake mogućnosti svima.

> Grad pruža priliku mladima, novim idejama i inovacijama.

U nastavku je prikazan raspis pojedinih ciljeva i prioriteta poštujući gore navedena načela. Svaki od četiri postavljena cilja nosi jednaku težinu i važnost. Ciljevi su međusobno uvjetovani i odnose se na područja gospodarskog rasta, ekološke održivosti i društvene stabilnosti.

CILJ 1 – RAZVOJ LJUDSKIH RESURSA I POBOLJŠANJE KVALITETE ŽIVOTA

Prioritet 1.1. Socijalna kohezija i razvoj civilnog društva

Prioritet 1.2. Uloga povijesno-kulturne baštine u cilju društvenog razvitka

Prioritet 1.3. Učinkovito korištenje dostupnih obrazovnih resursa te njena implementacija u razvojnu ulogu cjelokupnog društva

Prioritet 1.4. Kontinuirano ulaganje u edukaciju i razvoj institucionalnih kapaciteta javne uprave

Prioritet 1.5. Poticanje zdravih stilova života i prirodno očuvanje zdravlja

CILJ 2 – IZGRADNJA I MODERNIZACIJA KOMUNALNE I PROMETNE INFRASTRUKTURE

Prioritet 2.1. Održiv prostorno-funkcionalni razvoj Grada Zlatara

Prioritet 2.2. Modernizacija i uređenje gradske prometne mreže

Prioritet 2.3. Izgradnja i modernizacija komunalnog sustava

CILJ 3 - STVARANJE POTICAJNOG OKRUŽENJA ZA RAZVOJ MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA, EKOLOŠKE POLJOPRIVREDE I RURALNOG TURIZMA

Prioritet 3.1. Dugoročna zaštita prostora i održivo upravljanje ekosustavom

Prioritet 3.2. Poboljšanje komercijalnih vrijednosti prirodnih resursa, povijesno-kulturne baštine u cilju razvoja selektivnih oblika turizma

Prioritet 3.3. Revitalizacija i poticanje razvoja malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva

CILJ 1	RAZVOJ LJUDSKIH RESURSA I POBOLJŠANJE KVALITETE ŽIVOTA

PRIORITET 1.1.	SOCIJALNA KOHEZIJA I RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA
SVRHA PRIORITETA	Unapređivanjem kvalitete programa usmjerenih prema osobama kojima prijeti socijalna isključenost podići će razumijevanje i solidarnost članova zajednice prema problemima i životnim okolnostima. Mjerom se žele osigurati jednake mogućnosti za sve građane. Ujedno, programima potpore za obitelji s više djece te pronatalitetnom politikom želi se utjecati na smanjenje negativnog prirodnog prirasta.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Potpora za novorođenčad Sufinanciranje programa za djecu s teškoćama u razvoju Programi za socijalno isključene obitelji Sufinanciranje produženog boravka u osnovnoj školi Prilagodba infrastrukture za osobe s invaliditetom Potpora radu udruga u pružanju i širenju mreže socijalnih usluga u zajednici
CILJNE SKUPINE	Djeca, umirovljenici, novorođenčad, osobe s invaliditetom, osobe kojima prijeti socijalna isključenost
NOSITELJI PRIORITETA	Grad Zlatar, Crveni križ, obrazovne ustanove, privatni investitori, udruge
INDIKATORI	Broj korisnika socijalnih usluga, broj pomoćnika u nastavi, broj objekata javne infrastrukture koji su prilagođeni osobama s invaliditetom, broj programa pružanja socijalnih usluga, broj udruga koje pružaju socijalne usluge, broj mobilnih timova, broj novorođene djece.

PRIORITET 1.2.	ULOGA POVIJESNO-KULTURNE BAŠTINE U CILJU DRUŠTVENOG RAZVITKA
SVRHA PRIORITETA	Mjera se odnosi na kulturno održiv razvoj te participativno razvijanje i provedbu kulturne politike koja potiče umjetnost, umjetničko obrazovanje te ojačati sudjelovanje u svekolikom kulturnom životu. Predviđene aktivnosti usmjerene su na očuvanje kulturne raznolikosti, promicanje kulture kao razvojne snage društva. Svrha je osnažiti kulturno poduzetništvo, profilirati lokalnu sredinu kao kulturni centar i upotrebu kulturne baštine u suvremenim uvjetima. Stimulacija ulaganja u obnovu graditeljske baštine.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Potpora djelovanju kulturnih udruga Poticanje kulturnog poduzetništva Umrežavanje kulturnih djelatnika radi stvaranja i razvijanja novih kulturnih i umjetničkih tendencija i pravaca Uključivanje pojedinih objekata u Registar kulturnih dobara RH kako bi se osigurala zakonska regulativa koja omogućuje stručan nadzor Održavanje materijalne i nematerijalne kulturne baštine i njezino održivo korištenje u funkciji turizma
CILJNE SKUPINE	Kulturni djelatnici, umjetnici, stanovnici, posjetitelji
NOSITELJI PRIORITETA	Grad Zlatar, Krapinsko-zagorska županija, udruge, vjerska zajednica
INDIKATORI	Broj udruga civilnog društva koje djeluju isključivo u sektoru kulture, broj programa OCD u sektoru kulture, broj kulturnih manifestacija, broj posjetitelja kulturnih manifestacija, iznos investicija za očuvanje / obnovu materijalnih kulturnih dobara

PRIORITET 1.3.	**UČINKOVITO KORIŠTENJE DOSTUPNIH OBRAZOVNIH RESURSA TE NJENA** IMPLEMENTACIJA U RAZVOJNU ULOGU CJELOKUPNOG DRUŠTVA
SVRHA PRIORITETA	Ovom mjerom želi se utjecati na povećanje kvalitete obrazovanja te uspostavu sustava koji će producirati nove vještine kroz sustav obrazovanja i osposobljavanja: Sustav obrazovanja nužno je uskladiti s EU standardima te poboljšati pedagoške standarde kroz suradnju sva tri sektora – javnog, poslovnog i civilnog. Unapređivanje uvjeta za dostupnost i kvalitetu svih oblika obrazovanja.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Sufinanciranje dodatnih programa u predškolskom i osnovnoškolskom obrazovanju
	Osiguravanje materijalnih uvjeta za kvalitetno djelovanje osnovnoškolskih, predškolskih i srednjoškolskih ustanova, ustanova za obrazovanje odraslih, knjižnica, glazbenih škola
	Stipendiranje učenika strukovnih škola i deficitarnih zanimanja
	Stipendiranje studenata
	Ulaganje u društvenu infrastrukturu (povećanje postotka sufinanciranja programa ranog i predškolskog odgoja) Sufinanciranje prijevoza učenika Potpora projektima i programima cjeloživotnog obrazovanja Podupiranje uvođenja tehnologije u nastavne procese te osiguravanja preduvjeta za dostizanje standarda potrebnih za uspostavu e-škole Poticanje modernizacije školskih nastavnih programa kako bi se uskladili sa stvarnim potrebama tržišta rada
CILJNE SKUPINE	Djeca, mladi, obitelji, učitelji i profesori, odgajatelji
NOSITELJI PRIORITETA	Grad Zlatar i ustanove u vlasništvu Grada i Krapinsko-zagorske županije
INDIKATORI	Broj stipendija za učenike, broj stipendija za studente, visina materijalnog ulaganja u objekte i opremu u školama, broj projekata za razvoj ljudskih potencijala u školama/ustanovama za obrazovanje odraslih/srednjoškolskim ustanovama financiranih kroz EU fondove i nacionalne programe, broj novih programa za obrazovanje odraslih, broj osoba uključenih u obrazovanje odraslih, broj učenika za koje se sufinancira prijevoz

PRIORITET 1.4.	KONTINUIRANO ULAGANJE U EDUKACIJU I RAZVOJ INSTITUCIONALNIH KAPACITETA JAVNE UPRAVE
SVRHA PRIORITETA	Cilj ove mjere je jačanje kapaciteta javne uprave i olakšavanje komunikacije građanstva s javnom upravom kroz uspostavu sustava javne e-Uprave. Transparentnost javnog sustava, jačanje sposobnosti, znanja, vještina i kontinuirano usavršavanje službenika i predstavnika lokalne samouprave podiže razinu učinkovitosti uprave.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Uvođenje i edukacija za sustav e- poslovanja Osiguravanje materijalnih preduvjeta za kvalitetan rad službenika
	Umrežavanje i edukacije javnih tvrtki, ustanova i Grada Unaprjeđivanje programa kvalitetne zaštite i spašavanja građana i imovine na području Grada i okolice Jačanje komunikacijskih i timskih vještina djelatnika radi povećanja učinkovitosti Povezivanje i umrežavanje jedinica lokalne i područne samouprave (unutar i izvan Hrvatske)

CILJNE SKUPINE	Stanovnici Grada Zlatara, javna uprava
NOSITELJI PRIORITETA	Grad Zlatar, ustanove i tvrtke na području Grada Zlatara
INDIKATORI	Broj korisnika e-Uprave Broj sati edukacija službenika i djelatnika javnih tvrtki Broj riješenih e- zahtjeva te prosječno vrijeme njihovog rješavanja Broj službenih prigovora na rad javnih službi

PRIORITET 1.5.	POTICANJE ZDRAVIH STILOVA ŽIVOTA PRIRODNO **OČUVANJE ZDRAVL.JA**
SVRHA PRIORITETA	Osiguravanje zdravstveno ispravne hrane i vode za piće, zaštita od buke, visoka kakvoća zraka. Stvaranje pozitivnih socijalnih pomaka kroz promicanje i poticanje vrednota zdravog života kroz - sport, aktivni način života, zdrava prehrana. Podrška međusobne suradnje svih dionika unutar i izvan lokalne zajednice radi lakše razmjene iskustava, spoznaja, ideja i aktivnosti te međusobne podrške i praktične pomoć. Ovom mjerom želi se omogući viša kvaliteta života te pristup uslugama građanima koji je primjeren njihovim potrebama.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Održavanje i izgradnja sportskih objekata (izgradnja i uređenje postojećih sportskih i rekreativnih objekata, šetnica, biciklističke staze, planinarske rute) Javna predavanja i radionice, aktivnosti vezane uz prevenciju bolesti Uspostavljanje sustava praćenja korisnika objekata zdravstvene zaštite Uključivanje infrastrukture u ponudu turističkih aktivnosti (turizam baziran na aktivnom odmoru u funkciji očuvanja zdravlja)
CILJNE SKUPINE	Sve generacije stanovnika Grada Zlatara, turisti, posjetitelji
NOSITELJI PRIORITETA	Gradska uprava, Zavod za javno zdravstvo Krapinsko-zagorske županije, sportske i druge udruge, ustanove za obrazovanje
INDIKATORI	Broj sportskih objekata, iznos investicije za uređenje postojećih sportskih i rekreativnih objekata, broj kilometara izgrađene javne turističke (sportske) infrastrukture (šetnice, biciklističke staze, planinarske staze), broj realiziranih projekata u sektoru poticanja zdravog života, broj sudionika edukacija na temu zdravlja, broj projekata udruga u sektoru zdravlja, zdravog života

CILJ 2	IZGRADNJA I MODERNIZACIJA KOMUNALNE I PROMETNE INFRASTRUKTURE

PRIORITET 2.1.	ODRŽIV PROSTORNO-FUNKCIONALAN RAZVOJ GRADA ZLATARA
SVRHA PRIORITETA	Održivo upravljanje prirodnim potencijalima podrazumijeva integraciju gospodarskih, socijalnih i ekoloških pitanja kako bi se osiguralo da gospodarski i društveni rast nema negativan utjecaj na okoliš. Svrha mjere je identificirati i zaštititi prirodne vrijednosti u funkciji održivog razvoja te uređenje i očuvanje zaštićenih dijelova prirode te prepoznati, pažljivo koristiti i očuvati bogatu biološku i krajobraznu raznolikost. Provedbom mjera energetske učinkovitosti pozitivno će se utjecati na očuvanje okoliša. Očuvanje i održivo korištenju biološke raznolikosti.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Provođenje mjera energetske učinkovitosti u kućanstvima i gospodarstvu Smanjenje emisije štetnih tvari u atmosferu Podignuta razina javne uključenosti i svijesti donositelja odluka o važnosti i implementaciji održivog upravljanja resursima Zaštita prirodnih dobara i zaštićenih svojti Edukacija lokalne zajednice o nužnosti očuvanja okoliša Podupiranje programa udruga u području ekologije i zaštite okoliša Revizija i aktualizacija dokumenata prostornog planiranja
CILJNE SKUPINE	Stanovnici Grada Zlatara, gospodarski subjekti, poslovna zajednica
NOSITELJI PRIORITETA	Grad Zlatar, Krapinsko-zagorska županija, Regionalna energetska agencija sjeverozapadne Hrvatske
INDIKATORI	Broj gospodarskih subjekata koji koriste obnovljive izvore energije, broj projekata u sektoru zaštite okoliša, broj izmjena prostornog plana, kakvoća zraka, broj kućanstava koje koriste obnovljive izvore energije, broj održanih radionica za zaštitu prirodne baštine i okoliša.

PRIORITET 2.2.	**MODERNIZACIJA I UREĐENJE GRADSKE PROMETNE MREŽE**
SVRHA PRIORITETA	Područje Grada Zlatara nezadovoljavajuće je povezano s ostatkom Krapinsko-zagorske županije. Potrebna je sanacija pojedinih cestovnih pravaca koji su u lošem stanju. Održavanje i obnova kolnika i opreme na cestama te modernizacija rekonstrukcija najkritičnijih dionica podići će ukupnu razinu kvalitete cestovne mreže i ostale prometne infrastrukture.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Rekonstrukcija pojedinih cestovnih pravaca i nogostupa Sanacija klizišta na cestama Izrada potrebne dokumentacije za sanaciju klizišta Ulaganje u daljnji razvoj željezničke i cestovne infrastrukture Stanovnici Grada Zlatara, putnici, prolaznici, turisti
CILJNE SKUPINE	Grad Zlatar, Krapinsko-zagorska županija, Hrvatske ceste, Županijska uprava za ceste
NOSITELJI	Grad Zlatar, Krapinsko-zagorska županija, Hrvatske ceste, Županijska uprava za ceste,

PRIORITETA	Hrvatske vode
INDIKATORI	Broj saniranih klizišta, broj pravilno označenih pružnih prijelaza, dužina sanirane / modernizirane željezničke mreže, dužina sanirane / modernizirane lokalne ceste, dužina sanirane / modernizirane županijske ceste, dužina sanirane / modernizirane državne ceste, dužina izgrađenog nogostupa, duljina novoizgrađene ceste (lokalne, državne, županijske)

PRIORITET 2.3.	IZGRADNJA I MODERNIZACIJA KOMUNALNOG SUSTAVA
SVRHA PRIORITETA	Kvalitetan sustav komunalne infrastrukture podrazumijeva uređen sustav odvodnje otpadnih voda, vodoopskrbe, prikupljanja i odlaganja otpada. Izgradnja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom nužna je sukladno zakonskim propisima kako bi se osigurala zaštita podzemnih i površinskih voda, tla i zraka. Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda ujedno doprinosi višoj kvaliteti života i većem stupnju zaštite okoliša. Poboljšanjem i sanacijom vodoopskrbnog sustava smanjio bi se gubitak vode u javnom vodoopskrbnom sustavu koji je trenutno dosta visok. Povećanje kapaciteta pitke vode ljeti te smanjenje broja domaćinstava sa zdravstveno neispravnom kvalitetom vode.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Nastavak izgradnje kanalizacijske mreže sukladno razvoju stambenih i gospodarskih područja Osvijestiti ljude u javnosti o sigurnom odlaganju opasnog otpada Izgradnja kapitalnih objekata nužnih za povećanje kapaciteta vodoopskrbnog sustava Izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom Uređenje zelenih otoka Prilagoditi sortirnicu otpada i reciklažno dvorište suvremenim uvjetima
CILJNE SKUPINE	Cjelokupno stanovništvo, komunalne tvrtke, poduzetnici i obrtnici, javne ustanove, agrikultura, civilne organizacije te stanovništvo izvan Grada koje se opskrbljuje vodom iz zajedničkih vodosprema.
NOSITELJI PRIORITETA	Grad Zlatar, Zagorski vodovod d.o.o., Hrvatske vode
INDIKATORI	Duljina izgrađene kanalizacijske mreže, duljina rekonstruirane kanalizacijske mreže, količina, pročišćene vode, broj priključaka na kanalizacijsku mrežu (kućanstva), dužina magistralnog cjevovoda (vodoopskrba), količina obrađenog otpada, broj zelenih otoka

CILJ 3	STVARANJE POTICAJNOG OKRUŽENJA ZA RAZVOJ MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA, EKOLOŠKE POLJOPRIVREDE I RURALNOG TURIZMA

PRIORITET 3.1.	**DUGOROČNA ZAŠTITA PROSTORA I ODRŽIVO UPRAVLJANJE** EKOSUSTAVOM
SVRHA PRIORITETA	Čuvanje prirodnih resursa promicanjem održive, poglavito ekološke poljoprivrede. Poboljšanje gospodarskih rezultata svih poljoprivrednih gospodarstava i olakšavanje restrukturiranja i modernizacije s ciljem povećanja sudjelovanja na tržištu te poljoprivredna diversifikacija. Uvođenjem i primjenom inovativnih poljoprivrednih tehnologija te okrupnjavanjem zemljišta osigurat će potrebne količine i kvalitetu poljoprivrednih proizvoda na tržištu. Usmjerenost na ekološku proizvodnju omogućit će zaštitu autohtonih proizvoda podneblja. Aktiviranjem očuvanih poljoprivrednih površina stvorit će se kvalitetna baza proizvođača (ekoloških) proizvoda. Poticanje stvaranja nasada novih poljoprivrednih kultura s naglaskom na stvaranje i brendiranje gotovog proizvoda.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Uspostava sustava potpore za okrupnjavanje zemljišta Potpore za uređivanje zapuštenih zemljišta Uvođenje inovativnih poljoprivrednih tehnologija i modernizacija proizvodnje postojećih poljoprivrednih proizvođača Jačanje proizvođačkih grupa te povezivanje proizvođača radi stvaranja proizvoda više dodane vrijednosti Edukacije za ekološku poljoprivredu Potpora udrugama u području poljoprivredne proizvodnje Aktivno djelovanje lokalne akcijske grupe
CILJNE SKUPINE	Vlasnici neobrađenog zemljišta, poljoprivredna gospodarstva, obrt registriran za obavljanje poljoprivredne djelatnosti, trgovačko društvo ili zadruga registrirana za obavljanje poljoprivredne djelatnosti
NOSITELJI PRIORITETA	Grad Zlatar, Krapinsko-zagorska županija, Ministarstvo poljoprivrede
INDIKATORI	Broj sudionika edukacija ruralnog razvoja, broj članova poljoprivrednih zadruga, Broj članova PG-a, povećanje/smanjenje površina poljoprivrednog neobrađenog obradivog zemljišta, broj projekata PG-a financiranih kroz Program ruralnog razvoja na razini RH, broj programa udruga u sektoru ruralnog razvoja, broj projekata LAG-a

PRIORITET 3.2.	POBOLJŠANJE KOMERCIJALNIH VRIJEDNOSTI PRIRODNIH RESURSA, POVIJESNO-KULTURNE BAŠTINE U CILJU RAZVOJA SELEKTIVNIH OBLIKA TURIZMA
SVRHA PRIORITETA	Razvijanjem novih programa pratit će se trendovi tržišta, raditi na promociji Grada Zlatara te će se diversificirati turistički proizvod. Povezivanjem turističkih djelatnika sustavno će se raditi na razvoju turističke ponude. Aktivnosti su usmjerene prema unapređivanju ponude turističkih proizvoda i usluga, povećanju smještajnih kapaciteta. Osnovni cilj je povećanje konkurentnosti i atraktivnosti Grada kao turističkog odredišta.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Potpora rada turističke zajednice koja ima zadatak okupiti sve turističke djelatnike sa svrhom jačanja ponude i veće konkurentnosti Grada Osmišljavanje turističke ponude, definiranje programa razvoja turizma i način održive valorizacije postojećih turističkih područja Osmišljavanje i sufinanciranje programa manifestacija od posebnog značaja za Grad Uspostava potpore udrugama koje djeluju u turističkom segmentu i doprinose promociji

	Grada te promoviraju uključivanje građana u razvoj civilnog društva
CILJNE SKUPINE	Građani Grada Zlatara i Zagorja
NOSITELJI PRIORITETA	Gradska uprava, turistička zajednica, poduzetnici, udruge, mediji, pojedinci, vjerska zajednica
INDIKATORI	Broj provedenih programa udruga u sektoru turizma, broj poduzetnika / obrtnika u djelatnosti turizma, broj OCD-a u sektoru turizma i kulture, broj posjetitelja, broj noćenja, broj postelja, broj ostvarenih prihoda u djelatnosti pružanja usluga smještaja i pripreme i posluživanja hrane

PRIORITET 3.3.	REVITALIZACIJA I POTICANJE RAZVOJA MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA I OBRTNIŠTVA
SVRHA PRIORITETA	Svrha i cilj prioriteta je olakšavanje poslovanja postojećih poduzetnika na području Grada, revitalizacija postojeće poslovne infrastrukture koja trenutno nije iskorištena, privlačenje novih ulaganja u gospodarstvo i formiranje poslovne zone u skladu s prostorno planskom dokumentacijom. Direktan rezultat prioriteta je porast ulaganja u gospodarstvo kao posljedica bolje komunalne opremljenosti zone, povećanih površina za ulaganja i bolje strategije privlačenja ulaganja. Razvoj poslovnog okruženja podrazumijeva i kvalitetnu poduzetničku klimu koja je bazirana na educiranoj i konkurentnoj radnoj snazi. Realizacija poslovnog poduhvata podrazumijeva kvalitetnu pripremu investicijskog ciklusa te dostupne financijske instrumente. Time se podupire rast gospodarskih aktivnosti, odnosno doprinosi rastu konkurentnosti, zaposlenosti i profitabilnosti poslovnih subjekata.
AKTIVNOSTI / PROJEKTI	Marketinške aktivnosti za privlačenje investitora – brošure, sajmovi, internet Plan upravljanja zonom Certificiranje zone – međunarodno priznat certifikati Otkup i priprema zemljišta Povećanje energetske učinkovitosti u industriji Izrada projektne dokumentacije za uređenje zone Opremanje, izgradnja te modernizacija poslovne zone Gradnja cjelokupne komunalne infrastrukture i uređenje okoliša unutar zone Organizacija edukacija za poduzetnike – nove poslovne prilike, trendovi, umrežavanje Ovisno o vrijednosti ulaganja i broju novozaposlenih, potencijalni investitori će dobivati parcele po povoljnim uvjetima uz djelomično ili potpuno oslobađanje plaćanja lokalnih poreza, naknada i doprinosa. Organizacija savjetovanja i edukacije za privlačenje sredstava iz fondova EU i potpora ministarstava Uspostava fizičke potpore za podršku poduzetnicima u obliku info točke, centra za razvoj poduzetništva ili poslovnog inkubatora Financijska potpora poduzetnicima – sufinanciranje kamate za poduzetničke kredite, osmišljavanje modela / programa potpore za poduzetnike
CILJNE SKUPINE	Postojeći gospodarski subjekti, potencijali poduzetnici, zainteresirani investitori
NOSITELJI PRIORITETA	Javna uprava Grada Zlatara, javne tvrtke u vlasništvu Grada, Krapinsko-zagorska županija
INDIKATORI	Produktivnost poduzetnika koji posluju na području Grada Zlatara mjerena omjerom ukupnog prihoda i ukupnog broja zaposlenika, popunjenost poslovne zone, broj novo realiziranih investicija, stupanj izrađenosti komunalne i cestovne infrastrukture u zoni, broj poduzetnika u zoni, broj programa za financijsku potporu poduzetničkih potpora koje provodi Grad Zlatar, broj sudionika edukacija za poduzetnike

14. USKLAĐENOST CILJEVA RAZVOJA S EUROPSKIM, NACIONALNIM I REGIONALNIM STARTEŠKIM DOKUMENTIMA

Temeljem pretpostavki strateškog planiranja za područje Grada Zlatara izrađena je lokalna razvojna strategija. Prilikom izrade Strategije, primijenilo se osnovno načelo koje odražava koncept solidarnosti. Time se izražava moralna dimenzija društvenog sustava, koncept održivosti te koncept konkurentnosti jedinica lokalne samouprave. S relevantnim dokumentima na svim razinama planiranja usklađeni su prioritetni ciljevi razvoja sa svrhom osiguranja vertikalne kohezije razvojnih ciljeva i prioriteta i ispunjenja zadanih prioriteta. Vremenski period za koje se strategija izrađuje odnosi se na programsko razdoblje na razini Europske unije – period 2014. – 2020. godina.

Izrada Strategije namijenjena je prvenstveno za potrebe proaktivnog i odgovornog upravljanja lokalnim razvojem. To podrazumijeva stvaralačko oblikovanje budućnosti i sistematično upravljanje aktivnostima u cilju ostvarenja zadanih ciljeva. Odgovorno upravljanje podrazumijeva odgovornost spram građana, uključujući i buduće generacije. Sve aktivnosti poduzete tijekom izrade Strategije odnose se za osiguranje sukladnosti dokumenta s važnim strateškim dokumentima na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini.

Na razini Europske unije, Lokalna razvojna strategija Grada Zlatara **usklađena je sa:**

1. Europa 2020 – Strategija Europa 2020. sadrži viziju europske socijalne tržišne ekonomije za 21. stoljeće. Predlažu se tri prioriteta koji se međusobno nadopunjuju: pametan rast - razvijanjem ekonomije utemeljene na znanju i inovaciji; održiv rast - promicanje ekonomije koja učinkovitije iskorištava resurse, koja je zelenija i konkurentnija te uključiv rast - njegovanje ekonomije s visokom stopom zaposlenosti koja donosi društvenu i teritorijalnu povezanost. U toj namjeri Europska komisija predlaže sljedeće glavne ciljeve EU: 75 % populacije u dobi između 20- 64 godina trebalo bi biti zaposleno; 3% BDP-a EU treba investirati u istraživanje i razvoj; treba ispuniti klimatsko-energetske ciljeve „20/20/20“ (uključujući i povećanje do 30% smanjenja emisije ukoliko okolnosti dozvoljavaju); postotak osoba koje rano napuste školovanje trebao bi biti ispod 10%, a najmanje 40% mlađe generacije trebalo bi završiti tercijarni stupanj obrazovanja te bi 20 milijuna manje ljudi trebalo biti u opasnosti od siromaštva.
2. CLLD – *Community – Led Local Development* –smjernice za planiranje lokalnog razvoja dane su od strane Europske unije s ciljem maksimalnog iskorištavanja strukturnih fondova. Metodologija koja se primjenjuje fokusira se na lokalne razine, u razvoj se uključuju lokalne razvojne grupe (LAG), ciljevi se planiraju u odnosu na lokalne potrebe i potencijale te razvoj uključuje inovativne pristupe lokalnom kontekstu, umrežavanje i suradnju.
3. Promocija kulturnih i kreativnih sektora za rast i poslove u EU – odnosi se na niz političkih inicijativa i promociju modernog nadzornog okruženja. Komisija ovom Strategijom također želi potaknuti jače partnerstvo između različitih politika, osobito kulture, obrazovanja, industrije, ekonomije, turizma, urbanog i

regionalnog razvoja te prostornog planiranja. Ujedno, planira pokrenuti EU financiranje da poveća podršku za sektore, posebice kroz predloženi program Kreativna Europe 2014. – 2020., koji iznosi 1.8 milijarde €, te kroz fondove Kohezijske politike.

Na razini Republike Hrvatske, Strategija je usklađena sa:

1. Strategija razvoja turizma – glavni ciljevi ove Strategije usmjereni su na sustavno podizanje razine znanja, obogaćivanje postojećih i generiranje novih turističkih sadržaja i doživljaja, vještina i obrazovanja turističkih djelatnika, čime će se kontinuirano unaprjeđivati postojeća kvaliteta i izvrsnost usluge, stvaranje preduvjeta za jačanje poduzetništva, čime će se omogućiti ulazak u novi investicijski ciklus, stvaranje novih radnih mjesta i samozapošljavanje, učinkovito brendiranje Hrvatske i njenih turističkih regija. Time se želi postići postići kvalitativno diferenciranje od konkurencije i osiguranje tržišne prepoznatljivosti.

2. Sporazum o partnerstvu i Nacionalni program reformi (2014. godina) u Republici Hrvatskoj formulira prioritete Vlade za smanjenje nezaposlenosti i uočavanje neusklađenosti i manjkavosti, očuvanje radnih mjesta i sprječavanje daljnje nezaposlenosti, te daljnjem radu na fleksibilnom i mobilnom tržištu rada, povezujući obrazovanje i tržište rada putem Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO), te poboljšanje djelotvornosti institucija tržišta rada.

3. Program ruralnog razvoja 2014. – 2020. - definira način na koji će se dostići ciljevi Zajedničke poljoprivredne politike, a odnose se konkurentnost poljoprivrede, održivo gospodarenje resursima i uravnotežen razvoj ruralnih područja.

4. **Operativni program Učinkoviti ljudski** potencijali 2014. - 2020. – glavni ciljevi ovog programa odnose se na promicanje održivog i kvalitetnog zapošljavanja i podrške mobilnosti radne snage, promicanje socijalne uključenosti, borbe protiv siromaštva i svake diskriminacije, ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje za vještine i cjeloživotno učenje, jačanje institucionalnih kapaciteta javnih tijela i zainteresiranih strana te učinkovite javne uprave.

5. Pametna specijalizacija je novi koncept politike inovacija osmišljen kako bi se promicalo učinkovito djelotvorno korištenje investicija u istraživanje. Cilj je potaknuti regionalne inovacije u cilju postizanja gospodarskog rasta i prosperiteta, omogućujući da se regije usredotoče na njihove prednosti. Strategija pametne specijalizacije treba biti izgrađena na čvrstim analizama regionalnih sredstava i tehnologije što bi također trebalo uključivati analizu potencijalnih partnera u drugim regijama.

6. **Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti Republike Hrvatske** (2014. – 2020.) - bazira se na osiguravanju uvjeta za ostvarenje tri glavna cilja: borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti te smanjenje nejednakosti u društvu; sprječavanje nastanka novih kategorija siromašnih, kao i smanjenje broja siromašnih i socijalno isključenih osoba; uspostava koordiniranog sustava potpore skupinama u riziku od

siromaštva i socijalne isključenosti. Pritom je potrebno istaknuti da je anti diskriminacijska politika polazni princip u ostvarenju navedenih prioriteta i ciljeva. Strateška područja sadrže nekoliko glavnih strateških aktivnosti te načine njihove provedbe koje će se detaljnije razraditi u okviru trogodišnjeg programa provedbe na nacionalnoj razini, a koji će zahtijevati izradu odgovarajućih dokumenata na regionalnoj i lokalnoj razini. Dokument zastupa aktualnu europsku i međunarodnu politiku i sadrži poveznice s europskim i međunarodnim dokumentima ovoga karaktera te planira korištenje europskih i međunarodnih fondova za realizaciju dijela predviđenih strateških aktivnosti.

7. Akcijski plan za provedbu Strategije razvoja poduzetništva žena u Republici Hrvatskoj. 2014. – 2020. – akcijski plan predstavlja niz mjera i aktivnosti koje će se provoditi za postizanje zadanih ciljeva: poboljšanje usklađenosti i umreženosti javnih politika, poboljšanje sustavne podrške poduzetništvu žena, uvođenje poduzetništva žena u cjelokupnu institucionalnu infrastrukturu te promocija poduzetništva žena.

8. Strategija razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013. - 2020. donešena je u skladu s Ekonomskim programom Republike Hrvatske 2013. s ciljem jačanja poduzetničkog potencijala i unapređenja kulture poduzetništva. Strateški ciljevi odnose se na unapređenje ekonomske uspješnosti maloga gospodarstva u sektorima proizvođačkih i uslužnih djelatnosti, većim razvijanjem raznih financijskih mogućnosti za subjekte maloga gospodarstva i uklanjanje financijskog jaza za malo gospodarstvo, pružanje potpore osnivanju novih poduzeća, rast broja aktivnih poduzeća i jačanje institucija koje pružaju potporu poduzetnicima kako bi se na taj način pridonijelo ravnomjernijem i uravnoteženom razvoju hrvatskih regija, pružanje potpore većem razvoju subjekata maloga gospodarstva jačanjem njihove uprave, uvođenjem i djelovanjem većeg broja visokokvalificiranih zaposlenika te podupiranjem cjeloživotnog učenja zaposlenih u subjektima maloga gospodarstva.

9. Strategija razvoja sustava strukovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj 2008. – 2013. - izazovi brzog razvoja novih znanja i tehnologija, čestih promjena na tržištu rada i sve veće potražnje za visoko kvalificiranom radnom snagom, demografskog starenja stanovništva, procesa globalizacije i pristupanja Republike Hrvatske Europskoj Uniji kao središnji prioritet nameću razvoj društva temeljenog na znanju i procesu cjeloživotnog učenja. Strategija razvoja sustava strukovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj 2008. – 2013. oslanja se i na načela i ciljeve Lisabonske deklaracije Obrazovanje i stručno usavršavanje do 2010. godine iz 2000. godine koja poziva zemlje članice na osuvremenjivanje obrazovnih sustava kako bi Europska unija postala najkonkurentnija i najdinamičnija ekonomija utemeljena na znanju. Europski prioriteti i strategije razvoja strukovnog obrazovanja potvrđeni su i u Kopenhaškoj deklaraciji (2002.), Izjavama iz Maastrichta (2004.) i Helsinkija (2006). Ciljevi donošenja S*trategije razvoja sustava strukovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj 2008. – 2013.* su: odrediti pravce razvoja strukovnog obrazovanja i načine njihove realizacije, utvrditi parametre promjena strukovnog obrazovanja, uspostaviti mehanizme sustavnog praćenja i ostvarivanja ciljeva, promicati jednaka prava i uvjete učenja za sve, promicati strukovno obrazovanje i osposobljavanje, unaprijediti kvalitetu strukovnog obrazovanja te izgraditi mehanizme usporedivosti i priznavanja hrvatskih strukovnih kvalifikacija u Europi (Europski kvalifikacijski okvir).

10. Operativni program „Konkurentnost i kohezija 2014-2020" - obuhvaća ulaganja Republike Hrvatske iz europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova u sedmogodišnjem razdoblju od 2014.-2020. Financijska alokacija iz ESI fondova za navedeni Operativni programa iznosi 6,881 milijardi, a obuhvaća sljedeće prioritetne osi:

    1. Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija
    2. Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije
    3. Poslovna konkurentnost
    4. Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije
    5. Klimatske promjene i upravljanje rizicima
    6. Zaštita okoliša i održivost resursa
    7. Povezanost i mobilnost
    8. Socijalno uključivanje i zdravlje
    9. Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje
    10. Tehnička pomoć

11. Industrijska strategija Republike Hrvatske 2014. – 2020. – procjena je kako će se stopa zaposlenosti 2020. godine povećati za 5 postotnih bodova. Naglasak se pritom stavlja na srednje visoke tehnologije proizvodnje, komunikaciju i informatiku, u skladu s pametnim specijalizacijskim okvirima, a imajući u vidu zahtjeve rastućeg "zelenog gospodarstva". To zahtijeva znatna ulaganja u razvoj nastavnih planova i programa, atraktivnost i kvalitetu strukovnog obrazovanja i naukovanja, uz zadržavanje ljudskog kapitala starijih radnika već zaposlenih radnika, kao i sustav koordinacije i suradnje između poslovnog, obrazovnog sustava i znanstveno-istraživačkog sektora.

12. Strategija prometnog razvitka Republike Hrvatske – predstavlja smislen i planski razvoj prometnog sektora u Republici Hrvatskoj, a obuhvaća 6 prethodno izrađenih sektorskih prometnih strategija od kojih su za Lokalnu razvojnu strategiju Grada Zlatara bitne – ceste, javni prijevoz i regionalna mobilnost.

13. Operativni programi za razdoblje 2007. – 2013. godine – usklađuju investicijske prioritete i mjere Republike Hrvatske u prošlom programskom razdoblju u sektorima prometa, okoliša, regionalne konkurentnosti i ljudskih potencijala. Strategija razvoja Grada Zlatara usklađena je s mjerama u operativnim programima i fokusira se na poboljšanje komunalne infrastrukture, uspostavu održivog prometnog sustava, razvoj ljudskih potencijala i ustanova za obrazovanje te promiče učinkovitu javnu upravu.

14. Strateški plan ministarstva uprave za 2014.-2016. – glavni ciljevi **ovog strateškog područja su:** unaprijediti stručnost i kvalitetu pružanja upravnih usluga, unaprijediti sustav javne uprave, izgraditi korisnički usmjerenu upravu, unapređenje kvalitete javnih usluga kroz djelotvornu primjenu ICT-a u radu javne uprave.

Na **regionalnoj razini, Strategija je usklađena sa strateškim dokumentima:**

1. Strategija razvoja Krapinsko-zagorske županije 2011. – 2015. - županijska razvojna strategija je temeljni planski dokument namijenjen planiranju održivog društveno-gospodarskog razvoja svake županije. Smjernice poboljšanja kvalitete života i poticanje zapošljavanja, obrazovanja i socijalnog uključivanja, predočeni su u sva 4 cilja razvoja Krapinsko-zagorske županije.

2. Akcijski plan za provedbu mjera Nacionalne politike za ravnopravnost spolova za razdoblje 2011. – **2015. godine na području Krapinsko**-zagorske županije - ovim se planom promiče ravnopravnost spolova kao temeljna ustavna vrednota te se u skladu s tim osmišljavaju aktivnosti koje će rezultirati podizanjem znanja i svijesti o ljudskim pravima žena i ravnopravnosti spolova s naglaskom na projekte usmjerene na pružanje pomoći ženama žrtvama nasilja, ženama s invaliditetom i pripadnicama nacionalnih manjina. U dijelu tržišta rada i poduzetništva, potpomagat će se aktivnosti usmjerene na unapređenje konkurentnosti žena na tržištu rada te ojačati poduzetništvo žena. Poticat će se veće sudjelovanje muškaraca u brizi oko djece i ojačati institucionalna skrb za djecu te starije i nemoćne članove/ice obitelji.

3. Akcijski plan socijalnih usluga za 2014. godinu za Krapinsko-zagorsku županiju – akcijski plan usmjeren je na pružanje socijalnih usluga za djecu i mlade u riziku kroz aktivnosti udomiteljstva, te osnivanje mobilnih timova za ranu intervenciju te edukacijsko-rehabilitacijskih skupina za djecu predškolske dobi. Usporedno s ovim aktivnostima, osmišljene su aktivnosti i za stare i nemoćne u vidu osnivanja savjetovališta za oboljele, dnevnih centara te promicanje volonterstva pri pružanju socijalnih usluga. Plan predviđa i aktivnosti za dugotrajno nezaposlene osobe u vidu osnivanja klubova podrške, osmišljavanja novih oblika zapošljavanja i promoviranje socijalnog poduzetništva.

4. Županijski program djelovanja za mlade Krapinsko-zagorske županije 2012. – 2016. – ovim programom djelovanja za mlade definiraju se aktivnosti usmjerene na podupiranje razvoja u području obrazovanja i informatizacije, zapošljavanja i poduzetništva, socijalne politike, zdravstvene zaštite, aktivnog sudjelovanja mladih u društvu, izgradnja civilnog društva i volonterskog rada, kulture mladih i slobodnog vremena te mobilnosti, informiranja i savjetovanja. Aktivnosti se ovim programom usmjeravaju u socijalno poduzetništvo, ekologiju, kulturu i ravnopravnost te održivi razvoj.

5. Strategija održivog korištenja energije Krapinsko-zagorske županije – odnosi se na koncept održivog razvitka Županije u cilju zaštite njezinih ljudskih i prirodnih resursa; usmjerena je na strateško poticanje korištenja obnovljivih izvora kao domaćih, sigurnih i čistih izvora energije; pruža kontinuiranu podršku učinkovitom korištenju energije u svim sektorima ljudskog djelovanja - zgradarstvu, prometu, industriji, poljoprivredi te se usuglašava s institucionalnim i zakonskim okvirima na nacionalnoj i EU razini.

6. Strategija razvoja ljudskih potencijala Krapinsko-zagorske županije 2014. – 2020. – osnovni cilj strategije je dostizanje veće zaposlenosti uz konkurentno društveno i odgovorno gospodarstvo. Strategija razvoja općine Grada Zlatara usklađena je sa Strategijom razvoja ljudskih potencijala utoliko što doprinosi postizanju navedenih ciljeva: Unapređenje znanja, vještina i kompetencija u funkciji konkurentnog

gospodarstva; razvoj i usklađivanje programa obrazovanja s potrebama tržišta rada te povećanje razine zapošljivosti, produktivnosti i socijalne kohezije.

INSTITUCIONALNI OKVIR UPRAVLJANJA STRATEGIJOM

Kvalitetno upravljanje lokalnim razvojem pretpostavlja uspostavu lokalnog partnerstva koje odgovara realnostima lokalnog konteksta. Za potrebe izrade Lokalne razvojne strategije Grada Zlatara osnovano je Partnersko vijeće koje predstavlja lokalne dionike, sugerira smjernice razvoja, osmišljava predviđene aktivnosti unutar prioriteta poštujući načela jednakosti i partnerstva. Partnersko vijeće dio je institucionalnog okvira provedbe Strategije te njegovi članovi predstavljaju i glavno tijelo za praćenje i provedbu Strategije.

Uspostavljen **institucionalni okvir** nužan je za maksimiziranje prilika vezanih uz korištenje sredstava te osiguravanje odgovarajućeg administrativnog kapaciteta kako bi se osigurala učinkovita provedba, nadziranje i procjena Strategije sa stajališta upravljanja i financijske kontrole. Institucionalni okvir Strategije predstavljaju svi glavni dionici lokalnog razvoja koji svojim usmjerenim djelovanjem i koncentracijom sredstava doprinose ostvarenju postavljenih ciljeva. Glavni dionici, njihova uloga u pripremi, provedbi i praćenju Strategije prikazana je u tablici u nastavku.

DIONIK	ULOGA U PRIPREMI	ULOGA U PROVEDBI	**ULOGA U PRAĆENJU** I OCJENI PROVEDE
GRADSKO **VIJEĆE**	Redovito prima izvješća o tijeku pripreme Strategije, sudjeluje u procesu javne rasprave te potvrđuje i usvaja dokument	Provodi aktivnosti komunikacijskog plana, diseminira postignute rezultate, animira ciljne skupine za usmjereno i ciljano djelovanje, inicira i sudjeluje u provedbi projekata, potvrđuje i usvaja akcijski plan.	Prima i usvaja izvješća o provedbi, nadzire i kontrolira provedbu, razmatra rezultate i učinke provedbe u odnosu na postavljene ciljeve te inicira i priprema dopune i izmjene akcijskog plana i izmjene Strategije.
GRADONAČELNIK	Sudjeluje na sastancima Partnerskog vijeća, usvaja predložene mjere razvoja, predlaže potrebne izmjene i nadopune. Komunicira s Gradskim vijećem i upoznaje članove vijeća s tijekom izrade i provedbe Strategije.	Potvrđuje akcijski i komunikacijski plan Strategije i priprema za usvajanje na sjednici Gradskog vijeća, inicira i sudjeluje u pripremi i provedbi razvojnih projekata te usvaja predložene projekte. Provodi aktivnosti zadane komunikacijskim planom.	Daje prijedloge za izradu Akcijskog plana, inicira projekte i realizaciju projektnih ideja, promovira postignute rezultate, vrši monitoring nad ispunjavanjem zadanih ciljeva te predlaže dodatne mjere u slučaju neispunjavanja zadanog cilja.
GRADSKA UPRAVA	Organizira i sudjeluje na sastancima Partnerskog vijeća, prikuplja potrebne podatke za situacijsku i SWOT analizu, prikuplja podatke o indikatorima te u suradnji s Partnerskim vijećem izrađuje plan razvojnih prioriteta i ostale dijelove Strategije.	Zadaci u provedbi su: • redoviti pregledi stanja prema zadanim indikatorima i ocjenjivanje utjecaja provedenih mjera na razvoj • pregled, praćenje i ocjena napretka Strategije u skladu s	Priprema izvješća o provedbi strategija, prikuplja potrebne podatke, daje kvantitativnu i kvalitativnu ocjenu provedbe.

		utvrđenim ciljevima Strategije i Akcijskim planom • priprema akcijskog plana za svaku godinu • koordinacija rada Partnerskog vijeća, načelnika i općinskog vijeća.	
PARTNERSKO **VIJEĆE**	Sudjeluje na radionicama za izradu Strategije, ukazuje na mogućnosti razvoja i otvorene prijetnje. Identificira snage i slabosti lokalnog područja, usmjerava razvoj, daje prijedlog sadržaja strateških ciljeva i mjera.	Razmatra otvorena pitanja, daje mišljenje i prijedloge o značajnim pitanjima iz područja stručnosti njegovih članova. Sudjeluje u provedbi komunikacijskog plana.	Prati rezultate i razvojne učinke predloženih mjera te priprema podloge za izradu izvješća o provedbi Strategije.
GOSPODARSKI SUBJEKTI OBRAZOVNE USTANOVE ORGANIZACIJE CIVILNOG DRUŠTVA	Ove tri skupine predstavljaju glavne dionike izrade Strategije. Sudjeluju u procesu javne rasprave, daju prijedloge i komentare.	Svojim djelovanjem i provedbom aktivnosti doprinose ostvarenju zadanih ciljeva.	Dostavljaju podatke o provedenim aktivnostima, iznosima ulaganja i sl. u skladu s postavljenim indikatorima.

PROVEDBA STRATEGIJE

Provedba Strategije temelji se na implementaciji predloženih aktivnosti / projekata unutar zadanih ciljeva i prioriteta razvoja. Glavni dionici provedbe Strategije su: Grad Zlatar, privatni i civilni sektor te ostali dionici javnog sektora. Sukladno glavnim nositeljima aktivnosti, provedba Strategije vrši se kroz tri kanala:

1. Provođenjem aktivnosti i akcija koje inicira i implementira Grad Zlatar u skladu s definiranim ciljevima razvoja u razdoblju do 2020. godine (programsko razdoblje);
2. Implementacijom projekata, programa i akcija kojima su nositelji jedinica regionalne samouprave, javna (državna tijela) i ustanove izvan ingerencije lokalne samouprave – dionici javnog sektora;
3. Akcijama ostalih glavnih dionika razvoja (civilnog sektora, gospodarski subjekata) koji su u skladu s postavljenim ciljevima i doprinose ostvarenju zadanih indikatora.

Provedba Strategije vrši se pomoću Akcijskog plana provedbe Strategije te jedinstvene Baze projekata Grada Zlatara.

Akcijski plan implementacije daje pregled prioritetnih projekata i mjera, uključujući njihove veze sa strateškim i sektorskim ciljevima, kao i najbitnije elemente za njihovu implementaciju. Akcijski plan provedbe Strategije izrađuje se jednom godišnje i usvaja zajedno s proračunom za narednu fiskalnu godinu, a prema obrascu u PRILOGU 1. Za aktivnosti i mjere čija realizacija započinje u prvoj godini, u odgovarajućem formatu sažeto se navode elementi važni za planiranje i praćenje njihove implementacije: naziv programa / aktivnosti, proračunska klasifikacija, plan financijskih sredstava za narednu godinu te projekcije za naredne dvije, pokazatelji rezultata, polazne vrijednosti u baznoj godini (godini sastavljanja Akcijskog plana) te ciljane vrijednosti za tri godine. Akcijski plan preuzima ulogu Plana razvojnih programa sukladno Zakonu o proračunu (NN 87/08, NN 136/12, NN 15/15) i predstavlja strateško-planski dokument koji stvara dobru pretpostavku za povezivanje svih strateških dokumenata jedinice sa proračunskim planiranjem.

Osnova za pripremu Akcijskog plana je koordinacija među glavnim dionicima lokalnog razvoja koji su navedeni u institucionalnom okviru. Nositelj pripreme Akcijskog plana su službenici Gradske uprave uz intenzivnu suradnju sa Partnerskim vijećem i predstavničkim tijelom Grada. Akcijski plan usvaja se zajedno sa usvajanjem prijedloga proračuna na sjednici Gradskog vijeća.

Drugi i treći segment provedbe (od gore navedena tri segmenta – razina lokalne samouprave, javni sektor te privatni i civilni sektor) prati se kroz stvaranje jedinstvene Baze projekata putem otvorenog poziva za dostavu projekata. Baza sadrži ključne podatke o planiranim investicijama, projektima i aktivnostima koje se planiraju provesti od strane šireg kruga dionika, a doprinijet će direktno postizanju navedenih indikatora. Pregled obrasca kojim će se prikupljati

projekti dan je u PRILOGU 3, a sistematični pregled Baze projekata koja se vodi u Excel dokumentu prikazan je u PRILOGU 4.

Baza projekata uspostavit će se po usvajanju Strategije od strane Gradskog vijeća te će kontinuirano pratiti i nadopunjavati tijekom cijelog programskog razdoblja. Baza se ne uspostavlja radi financiranja navedenih projekata, već se provodi isključivo s ciljem sustavnog pregleda aktivnosti na području Grada Zlatara, a vlasništvo nad projektnim idejama će se u potpunosti poštivati. Preporučljivo je da projektni prijedlozi imaju veći krug korisnika, odnosno širu ciljanu skupinu te veći utjecaj na razvoj zajednice.

Baza projekata analizira se s obzirom na:

→ Vrstu prijavitelja projekta (privatna osoba, pravna osoba, OCD, javni sektor)

→ Vrijednost projekta

→ Sektor projekta

→ Fazu u kojoj se projekt nalazi

Ovako pripremljena analiza Baze projekata sastavni je dio godišnjeg izvješća o provedbi projekta.

PRAĆENJE PROVEDBE STRATEGIJE

Osim operativnog sustava provedbe i osmišljavanja alata kojima funkcionalno i koordinirano provodimo Strategiju, potrebno je uspostaviti sustav praćenja i izvještavanja koji se temelji na bazi u kojoj se nalaze podaci o ostvarenim rezultatima te na izvještajima koji na sažet i jasan način pružaju informacije o ostvarenim rezultatima. Svrha sustava praćenja i izvještavanja je osigurati dovoljno informacija za nositelje provedbe Strategije za donošenje ocjena o sljedećim ključnim elementima:

- » uspješnosti postizanja postavljenih ciljeva za tekuće razdoblje,
- » razlozima za eventualno nedostizanje postavljenih ciljeva i mogućim rješenjima,
- » adekvatnosti planiranih resursa (materijalnih, ljudskih, financijskih) za dostizanje planiranih ciljeva, odnosno prijedlozima za eventualnim realokacijama resursa,
- » relevantnosti planiranih prioriteta i mjera s obzirom na eventualne promijenjene okolnosti odnosno temeljem iskustava iz provedbe,
- » financijskoj učinkovitosti provedbe mjera, i
- » uspješnosti procesa partnerstva s ključnim socio-ekonomskim dionicima.

Iskustvo i istraživanja pokazuju da mnogi strateški planovi nisu implementirani upravo zbog toga što nisu uloženo kvalitetni napori da bi se oni operacionalizirali. Stoga, kako bi se maksimalno umanjila pojavnost ovog rizika, Strategija propisuje i načine provedbe i praćenja:

1. Praćenje financijskog učinka provedenih mjera.
2. Praćenje kvalitativnog učinka provedenih mjera putem zadanih indikatora.

Praćenje financijskog i kvalitativnog učinka provedenih mjera vrši se putem pripreme godišnjeg Izvješća o provedbi Strategije. Izvješće se sastoji od financijskog i narativnog dijela (PRILOG 5). U financijskom izvještaju se ukratko opisuje koje su sve razvojne mjere poduzete u izvještajnom razdoblju te se daje kratak izvještaj o financiranju provedbe skupine razvojnih mjera u izvještajnom razdoblju. To znači da se opisuju ukupno planirana sredstva za ostvarivanje skupine razvojnih mjera u izvještajnom razdoblju te utrošena sredstva za provedbu skupine mjera u izvještajnom razdoblju prema izvorima financiranja (državni proračun, županijski proračun, lokalni proračun, pomoći Europske unije, javna poduzeća, ostali izvori (javno-privatna partnerstva, koncesije, sredstva privatnog sektora), ukupno. Drugi dio financijskog izvješća sastoji se od izvještaja o pokazateljima rezultata - opisni i tablični dio. U opisnom se dijelu ukratko opisuju postignuti konkretni rezultati provedenih razvojnih mjera u izvještajnom razdoblju pomoću pokazatelja rezultata[6]. Za svaku mjeru koja je identificirana u Strategiji odabrani su pokazatelji rezultata.

[6] Pokazatelj rezultata najčešće mjeri konkretno postignuće u fizičkim ili monetarnim jedinicama kao npr., broj osoba koje su prošle trening.

Tablični dio sumarno prikazuje pokazatelje rezultata, njegov opis, jedinicu mjere, izvor podatka, polaznu vrijednost u baznoj godini te trenutnu vrijednost u izvještajnom razdoblju i ciljanu vrijednost za naredno razdoblje.

Narativni dio izvješća o provedbi sastoji se od sumarnog prikaza provedenih mjera i ocjeni izvršenja planiranih sredstava. U narativnom dijelu opisuju se glavni dionici koji su sudjelovali u provedbi i sastavljanju izvješća te realizacija planiranih sredstava i postignuti zadani pokazatelji rezultata prema grupama razvojnih mjera. Narativnom dijelu dodaje se i izvješće o statusu projekata unutar Baze projekata.

U sljedećoj tablici dan je pregled indikatora po pojedinim prioritetima – tablica je sastavni dio narativnog izvješća. Izvješće (financijsko i narativno) se sastavlja temeljem izvršenja proračuna za godinu za koju se sastavlja se temeljem prikupljenih podataka o investicijama i pokazateljima rezultata, a ne kasnije od 30.09. tekuće godine za prethodnu godinu. Izvješće usvaja Partnersko vijeće za pripremu i provedbu Strategije te Gradsko vijeće.

CILJ	PRIORITET	INDIKATOR	JEDINCIA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENUTNA VRIJEDNOST (2014.)	CILJANA VRIJEDNOST (2020.)
Razvoj ljudskih resursa i poboljšanje kvalitete života	1.1. Socijalna kohezija i razvoj civilnog društva	Broj korisnika socijalnih usluga	Broj	Grad Zlatar	23	20
		Broj mobilnih timova	Broj	Grad Zlatar	0	1
		Broj pomoćnika / asistenata u nastavi	Broj	Grad Zlatar	6	10
		Broj udruga koje pružaju pomoć u sektoru socijalne potpore	Broj	Grad Zlatar	1	2
		Broj osoba u domovima za starije i nemoćne osobe	Broj	Grad Zlatar	20	40
	1.2. Uloga kulturno-povijesne baštine u cilju društvenog razvitka	Broj obnovljenih objekata kulturne baštine	Broj	TZ Grada Zlatara	1	2
		Broj novo-uspostavljenih kulturno-umjetničkih institucija	Broj	TZ Grada Zlatara	0	1
		Broj turističkih paketa koji uključuju posjet uspostavljenim kulturnim objektima	Broj	TZ Grada Zlatara	0	2
		Broj projekata udruga u sektoru kulture	Broj	Grad Zlatar	3	4
		Broj kulturnih manifestacija	Broj	Grad Zlatar, TZ Grada Zlatara	7	10
		Broj posjetitelja kulturnih manifestacija	Broj	Grad Zlatar, TZ Grada Zlatara	10 000	30 000

	1.3. **Učinkovito** korištenje dostupnih obrazovnih resursa te njena implementacija u razvojnu ulogu cjelokupnog društva	Veličina knjižnog fonda	Broj građe	Grad Zlatar, Gradska knjižnica	26 531	30 000
		Broj članova knjižnice	Broj	Grad Zlatar, Gradska knjižnica	2 060	2 300
		Broj danih pomoći za učenike srednjih škola	Broj	Grad Zlatar	6	10
		Broj danih pomoći za studente	Broj	Grad Zlatar	3	10
		Visina materijalnog ulaganja u osnovnu školu	000 kuna	Grad Zlatar, KZŽ, OŠ	7, 325	20
		Broj djece u vrtiću i jaslicama	Broj	Grad Zlatar	85	105
		Broj programa za obrazovanje odraslih	Broj	Grad Zlatar	0	3
		Broj polaznika programa za obrazovanje odraslih	Broj	Grad Zlatar	0	20
		Broj učenika kojima se sufinanciraju troškovi prijevoza	Broj	Grad Zlatar	171	200
	1.4. Kontinuirano ulaganje u edukaciju i razvoj institucionalnih kapaciteta javne uprave	Broj edukacija za službenike javne uprave	Broj	Grad Zlatar	0	8
		Broj polaznika edukacija za javnu upravu	Broj	Grad Zlatar	0	4
		Broj službenih prigovora na rad javne uprave	Broj	Grad Zlatar	0	0

		Brzina izlaska na intervenciju DVD-a	minuta	DVD Grada Zlatara	5	5
	1.5. Poticanje zdravih stilova života i prirodno **očuvanje** zdravlja	Broj sportskih objekata	Broj	Grad Zlatar	3	5
		Dužina biciklističke staze / planinarske rute / šetnice	m	Grad Zlatar, TZ Grada Zlatara	-	10 000 / 20 000 / 1 000
		Broj dječjih igrališta	Broj	Grad Zlatar	1	5
		Broj projekata udruga u sektoru zdravstva / zdravlja	Broj	Grad Zlatar	0	2

CILJ	PRIORITET	INDIKATOR	JEDINCIA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENUTNA VRIJEDNOST (2014.)	CILJANA VRIJEDNOST (2020.)
Izgradnja i modernizacija komunalne i prometne infrastrukture	2.1. Održiv prostorno-funkcionalni razvoj Grada Zlatara	Broj projekata u sektoru zaštite okoliša	Broj	Grad Zlatar	0	2
		Izrađen plan gospodarenja šumama	DA / NE	Grad Zlatar	NE	DA
		Broj radionica za zaštitu prirode	Broj	Grad Zlatar	0	1
		Broj kućanstava koja koriste obnovljive izvore energije	Broj	Grad Zlatar	-	50
		Broj dokumenata prostornog planiranja	Broj	Grad Zlatar	1	3
	2.2. Modernizacija i **uređenje** gradske prometne mreže	Broj saniranih klizišta	Broj	Grad Zlatar	0	2
		Dužina moderniziranih / saniranih županijskih cesta	km	Grad Zlatar, ŽUC	1,51	10
		Dužina sanirane / modernizirane državne ceste	km	Grad Zlatar / HC	0	4
		Dužina izgrađene / modernizirane nerazvrstane ceste	km	Grad Zlatar	0	2
		Dužina nogostupa	km	Grad Zlatar	5	10
	2.3. Izgradnja i modernizacija komunalnog sustava	Broj zelenih otoka	Broj	Grad Zlatar	0	6
		Broj priključaka na kanalizacijsku mrežu	Broj	Grad Zlatar, Zagorski vodovod d.o.o.	439	800
		Dužina kanalizacijske mreže	km	Grad Zlatar	12	20

CILJ	PRIORITET	INDIKATOR	JEDINICA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENUTNA VRIJEDNOST (2014.)	CILJANA VRIJEDNOST (2020.)
Stvaranje poticajnog okruženja za razvoj malog i srednjeg poduzetništva, ekološke poljoprivrede i ruralnog turizma	3.1. **Dugoročna** zaštita prostora i održivo upravljanje ekosustavom	Prosječna veličina zemljišta po kućanstvu	ha	APRRR	0,5	2
		Površina obrađenog poljoprivrednog zemljišta	ha	APRRR	1.650,07	2 000
		Iznos dobivenih potpora po poljoprivrednom gospodarstvu	kune	APRRR	2.093.209,96	4 000 000
		Broj projekata u sektoru poljoprivrede i promocije	Broj	Grad Zlatar	0	4
	3.2. Poboljšanje komercijalnih vrijednosti prirodnih resursa, povijesno-kulturne baštine u cilju razvoja selektivnih oblika turizma	Smještajni kapaciteti	Broj	TZ Grada Zlatara	0	50
		Broj noćenja	Broj	TZ Grada Zlatara	0	1 000
		Broj posjetitelja manifestacija	Broj	TZ Grada Zlatara	10 000	30 000
		Broj manifestacija	Broj	TZ Grada Zlatara	7	10
		Broj obnovljenih objekata kulturne baštine uključenih u turističku ponudu	Broj	TZ Grada Zlatara, Grad Zlatar	1	2
		Broj turističkih proizvoda uvrštenih u ponudu KZŽ	Broj	TZ Grada Zlatara	4	8
	3.3. Revitalizacija i poticanje razvoja malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva	Površina zemljišta zone u vlasništvu Grada Zlatara	m^2	Grad Zlatar	0	200
		Broj poduzetnika u zoni	Broj	Grad Zlatar	0	2
		Broj novih investitora	Broj	Grad Zlatar	0	1
		Broj odobrenih subvencija za poduzetničke kredite	Broj	Grad Zlatar	0	4

		Broj zaposlenih u zoni	Broj	Grad Zlatar	0	10
		Izgrađenost komunalne i cestovne infrastrukture u zoni	%	Grad Zlatar	0	50

KOMUNIKACIJSKI AKCIJSKI PLAN

Komunikacijski akcijski plan sastavni je dio Strategije, a odnosi se na koordinirane aktivnosti promocije i širenja svijesti o strateškim ciljevima razvoja Grada Zlatara. Zajedničkim djelovanjem, koncentracijom sredstava, partnerstvom, suradnjom te uključivanjem cjelokupne zajednice, osigurat će se postizanje zadane misije i vizije razvoja Grada Zlatara.

Kako bi se diseminirali rezultati Strategije te ojačala svijest o samom postojanju strateškog okvira razvoja, osmišljen je Komunikacijski akcijski plan. Glavni nositelj aktivnosti unutar Akcijskog plana je Grad Zlatar i Gradska uprava. Osnovna svrha ovog Akcijskog plana je davanje informacija i promoviranje programa i operacija. Informacije su upućene lokalnoj zajednici, glavnim dionicima i nositeljima razvoja.

Komunikacijski akcijski plan izrađen je sa svrhom:

- podizanja svijesti u javnosti o izrađenoj Strategiji;
- informiranja nositelja razvojnih mjera o njihovoj ulozi u provedbi Strategije;
- razvijanja administrativne sposobnosti za učinkovitu komunikaciju u okviru Strategije;
- osiguranja transparentnosti u provedbi Strategije;
- povezivanja osoba koje rade na informiranju i promidžbi programa i projekata kako bi se informacije što kvalitetnije kanalizirale kao i definirati ovlasti i odgovornosti osoba zaduženih za isto u pojedinim institucijama, a sukladno ulogama koje te institucije imaju u strukturi provedbe projekata.

Sve aktivnosti koje će se poduzimati u okviru Komunikacijske strategije pridržavat će se načela transparentnosti u komunikaciji:

- informacije će biti prezentirane u jasnom, pristupačnom i razumljivom obliku
- aktivnosti će se temeljiti na usmjeravanju svih relevantnih poruka ciljanim skupinama
- ciljane skupine bit će uzete u obzir već prilikom razvijanja i korištenja komunikacijskih alata
- sve će aktivnosti biti komplementarne i konzistentne, te će težiti uspostavljanju dopunjujućih komunikacijskih alata i odašiljanju cjelovite poruke;
- uspostavit će se sistem praćenja i ažuriranja informacija, kako bi iste bile u tijeku s vremenom i potencijalnim promjenama situacije.

Ciljne skupine na koje su usmjerene komunikacijske aktivnosti su dionici koji imaju aktivnu ulogu u ostvarenju ciljeva i mjera razvoja područja Grada Zlatara, a to su:

- Javnost – važno je javnost upoznati sa predviđenim ciljevima razvoja te dodanom vrijednosti koja će se stvoriti implementacijom predviđenih aktivnosti. Ova interesna skupina bit će upoznata sa Strategijom putem internetskih stranica Grada, društvenih mreža i medija.

» Mediji će također imati značajnu ulogu u prijenosu informacija ciljnoj skupini, posebno kroz objavu u regionalnom i lokalnom tisku te putem emisija i promidžbi na radiju i televiziji. Mediji predstavljaju komunikacijski kanal za prijenos informacija, ne samo široj javnosti, nego i potencijalnim korisnicima. Komunikacija s medijima bit će proaktivna i uključivat će priopćenja za novinare, brošure, letke i obavijesti za novinare, za čiju pripremu će biti zadužen tim unutar općinske uprave.

» Šira zajednica / potencijalni korisnici - osim institucija izravno uključenih u upravljanje i provedbu Strategije, potrebno je u provedbu uključiti širu zajednicu: privatni sektor i poslovne organizacije, sindikate, obrazovni, znanstveni i istraživački sektor, nevladin sektor. Ovo je ciljna skupina čiji članovi mogu imati značajnu ulogu kod određivanja uspjeha provođenja Strategije. Za svaku podgrupu koja je uključena u ovaj segment ciljne skupine, razvija se prilagođena metoda komunikacije.

» Partneri u provedbi – partneri u provedbi su obrtnička i gospodarska komora, Zavod za zapošljavanje, Regionalna energetska agencija sjeverozapadne Hrvatske, Zagorska razvojna agencija d.o.o., Centar za socijalnu skrb, Crveni križ, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Krapinsko-zagorske županije, Krapinsko-zagorska županija te svi ostali nosioci mjera definirani unutar pojedinog prioritetnog cilja.

Aktivnosti koje će se provoditi unutar Komunikacijskog akcijskog plana prikazane su u nastavku.

Aktivnost	Ciljana skupina	Metoda	Trošak	Izvor troška	Vrijeme implementacije
Uspostava komunikacijske strukture koja doprinosi širenju informacija	Javnost, mediji, šira zajednica, potencijalni korisnici, partneri u provedbi	Definirati vizualni identitet Strategije u skladu s *brandingom* Grada, implementirati ga na Internet stranicu, imenovati osobu za kontakt u slučaju upita	15.000,00 kuna	Lokalni proračun	Svibanj 2015. – kolovoz 2015.
Predstavljanje Strategije	Javnost, mediji, šira zajednica, potencijalni korisnici, partneri u provedbi	Organizirati javno predstavljanje strategije nakon njezina usvajanja, jednom polugodišnje organizirati sastanak vijeća za izradu radi utvrđivanja potrebe za izmjenama	0,00	n/a	kontinuirano
Osigurati da sva **tijela uključena u** provedbu Strategije posjeduju potrebne alate kako bi mogla odgovoriti na sve komunikacijske i promidžbene zahtjeve	Javnost, mediji, šira zajednica, potencijalni korisnici, partneri u provedbi	Osigurati kanale komunikacije sa partnerima u provedbi Strategije koji će osigurati protok svježih informacija vezanih za razvoj i postizanje ciljeva, prioriteta i mjera navedenih u Strategiji, organizirati jednu radionicu godišnje za predstavnike partnera kako bi ih se informiralo	0,00	n/a	kontinuirano

		o novim metodama i komunikacijskim alatima			
Kreirati sažetak strategije kako bi **bila čitljivija i** dostupnija javnosti	Javnost, mediji, šira zajednica, potencijalni korisnici, partneri u provedbi	Kreirati sažetak strategije s glavnim ciljevima razvoja koja će se lako diseminirati prema krajnjim korisnicima čime će se direktno utjecati na jačanje svijesti o zajedničkim ciljevima	5.000,00 kuna	Lokalni proračun	Svibanj – kolovoz 2015.

Prilog I – **Partnersko vijeće za izradu Strategije razvoja** Grada Zlatara

Članovi Partnerskog vijeća za izradu strategije razvoja Grada Zlatara:

1. Stanko Majdak
2. Mladen Krušelj
3. Martina Špoljar
4. Ivica Brčić
5. Želimir Kurečić
6. Ivana Parlov Roksandić
7. Ivan Štahan
8. Darko Varga
9. Dražen Androić
10. Jurica Bizjak
11. Damir Bručić
12. Drago Delija
13. Đurđa Drašić
14. Božica Futivić
15. Anđelko Hrastić
16. Ivan Jambroković
17. Tomo Jakopić
18. Matija Kesak
18. Krunoslav Klancir
19. Krešo Klemar
20. Josip Kuntić
21. Dominik Mezak
22. Danijel Miković
23. Štefica Minđak
24. Vladimir Minđak
25. Patrik Naumovski
26. Marijo Perak
27. Jurica Petrić
28. Josip Požgaj
29. Juraj Požgaj
30. Zvonimir Preis

31. Robert Rod
32. Ivana Sambolić
33. Željko Spevec
34. Emil Sviben
35. Kazimir Sviben
36. Ratimir Sviben
37. Nikola Škrlec
38. Robert Vrlec

Stručno vodstvo u izradi Strategije pružila

Zagorska razvojna agencija d.o.o.

Prilog II – Akcijski plan

CILJ	PRIORITET	PROGRAM / AKTIVNOST		FINANCIJSKA SREDSTVA			POKAZATELJ REZULTATA					
		Šifra aktivnosti / programa	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.	Naziv	Jedinica mjere	Trenutna vrijednost 2014.	Ciljana vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.	Ciljana vrijednost 2017.
1.	1.1.											
	1.2.											
	1.3.											
2.	2.1.											
	2.2.											
	2.3.											
3.	3.1.											
	3.2.											
	3.3.											
	3.4.											

Prilog III – Prijedlog obrasca za prikupljanje projekata

1. OSNOVNE INFORMACIJE O PROJEKTU

Naziv projekta:	
Lokacija projekta:	
Očekivano trajanje projekta:	
Procjena vrijednosti projekta u HRK:	

2. Informacije o prijavitelju

Naziv prijavitelja:	
Osoba ovlaštena za zastupanje:	
Kontakt osoba:	
Adresa:	
Telefon/fax kontakt osobe:	
e-mail kontakt osobe:	
Web stranica:	

3. Opis projektne ideje

Kratak opis projektnih aktivnosti:	
Ciljevi projekta:	
Očekivani rezultati projekta (kvantificirati):	
Ciljane skupine:	
Krajnji korisnici projekta:	

4. Sektor projekta

Sektor projekta: (***odaberite jedno od ponuđenog***)	☐ gospodarstvo ☐ poljoprivreda ☐ turizam ☐ infrastruktura ☐ obrazovanje ☐ zaštita prirode i okoliš ☐ kultura ☐ sport ☐ razvoj civilnog društva ☐ ostalo (navesti što): _____

5. Projektni partneri

Naziv partnera:	
Uloga partnera u projektu:	

6. Sufinanciranje projektne ideje

Planirana struktura financiranja projekta:	☐ vlastita sredstva (___%) ☐ gradski/općinski proračun (___%) ☐ županijski proračun (___%) ☐ sredstva iz državnog proračuna i državnih ustanova (___ %) ☐ EU fondovi (___ %) ☐ sredstva iz drugih inozemnih izvora ☐ zajam/kredit (___ %)

	☐ zaklade (___%) ☐ ostali izvori (___ %) (navesti koji) _____

7. **Tehnička pripremljenost projektne prijave**

Faza zrelosti projekta: ***(odabrati jedno od ponuđenog)***	☐ provedba projekta je u tijeku ☐ u tijeku je priprema za provedbu projekta ☐ projekt je u potpunosti pripremljen za prijavu na izvore financiranja i provedbu ☐ projekt je tek u fazi idejnog rješenja – prijedlog
Zemljište/objekt je u vlasništvu prijavitelja	☐ Da ☐ Ne Ako nije, objasniti: _____ _____ _____
PROJEKTNA DOKUMENTACIJA – **označiti sa „DA“ ukoliko postoji, označiti sa „NE“ ako ne** postoji ili sa „n/p“ ukoliko nije potrebna	
Projektni zadatak	
Idejno rješenje	
Idejni projekt	
Lokacijska dozvola	
Glavni projekt	

Građevinska dozvola/potvrda glavnog projekta[7]	
Izvedbeni projekt	
Tehničke specifikacije	
Troškovnik za radove	
2-5 nacrta	
Zahtjev za izdavanje građevinske dozvole/potvrde glavnog projekta	
Studija izvedivosti	
Analiza troškova i koristi	
Procjena utjecaja zahvata na okoliš	
Akt nadležnog tijela o provedenom postupku ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu	
Dokument kojim se dokazuje da je kod nadležnog tijela pokrenut postupak ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu	
Mišljenje konzervatora	

NAPOMENE:

- Prilikom ispunjavanja ovog obrasca koristite elektronski format
- Obrazac je nužno popuniti za svaku projektnu ideju (jedan prijavitelj može prijaviti više projektnih ideja)
- Poželjno je da projektni prijedlozi uključuju širi krug dionika i pozitivno utječu na razvoj zajednice
- Popunjene obrasce poslati na e-mail:

[7] Ukoliko prijavitelj ne posjeduje građevinsku dozvolu/potvrdu glavnog projekta mora dokazati da je kod ovlaštenog tijela podnio zahtjev za njeno izdavanje. Prijavitelj navedeno dokazuje zahtjevom za izdavanje građevinske dozvole/potvrde glavnog projekta kojeg je podnio ovlaštenom tijelu iz kojeg mora biti jasno vidljivo da je zahtjev zaprimljen kao i datum zaprimanja zahtjeva.

PRILOG IV - Minimalni sadržaj Baze projekta

Red. br.	Naziv projekta	Nositelj	Procijenjena vrijednost projekta u kunama	Izvori financiranja	Procijenjeni početak i kraj projekta	Usklađenost sa strategijom	Faza

PRILOG V – FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ O PROVEDBI

R. Br.	PODRUČJE RAZVOJA	PRIORITET LRS	Planirana sredstva za provedbu skupine mjera u izvještajnom razdoblju							Utrošena sredstva za provedbu skupine mjera u izvještajnom razdoblju						
			Državni **proračun**	Županijski **proračun**	Lokalni **proračun**	**Pomoći** Europske unije	Javna **poduzeća**	Ostali izvori	Sveukupno	Državni **proračun**	Županijski **proračun**	Lokalni **proračun**	**Pomoći** Europske unije	Javna **poduzeća**	Ostali izvori	Sveukupno
1.	Gospodarstvo	3.1.							0,00							0,00
		3.2.							0,00							0,00
		3.3.							0,00							0,00
UKUPNO 1.			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Komunalna infrastruktura	2.2.							0,00							0,00
		2.3.							0,00							0,00
UKUPNO 2.			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	Društvene djelatnosti	1.1.							0,00							0,00
		1.3.							0,00							0,00
		1.5.							0,00							0,00
UKUPNO 3.			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Zaštita okoliša, prostor i priroda	2.1.							0,00							0,00
		1.2.							0,00							0,00
UKUPNO 4.			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Institucije	1.4.							0,00							0,00
UKUPNO 5.			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
UKUPNO 1. + 2. + 3. + 4. + 5.			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Izvještaj o pokazateljima rezultata

CILJ	PRIORITET	INDIKATOR	JEDINICA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENUTNA VRIJEDNOST 2014.	Ostvarena Vrijednost 2015.	Ostvarena Vrijednost 2016.	Ostvarena Vrijednost 2017.	Ostvarena Vrijednost 2018.	Ostvarena Vrijednost 2019.	CILJANA VRIJEDNOST (2020.)
Razvoj ljudskih resursa i poboljšanje kvalitete života	1.1. Socijalna kohezija i razvoj civilnog društva	Broj korisnika socijalnih usluga	Broj	Grad Zlatar							
		Broj mobilnih timova	Broj	Grad Zlatar							
		Broj pomoćnika / asistenata u nastavi	Broj	Grad Zlatar							
		Broj udruga koje pružaju pomoć u sektoru socijalne potpore	Broj	Grad Zlatar							
		Broj osoba u domovima za starije i nemoćne osobe	Broj	Grad Zlatar							
	1.2. Uloga kulturno-povijesne baštine u cilju društvenog razvitka	Broj obnovljenih objekata kulturne baštine	Broj	TZ Grada Zlatar							

		Broj turističkih paketa koji uključuju posjet uspostavljenim kulturnim objektima	Broj	TZ Grada Zlatar							
		Broj projekata udruga u sektoru kulture	Broj	Grad Zlatar							
		Broj kulturnih manifestacija	Broj	Grad Zlatar, TZ Grada Zlatar							
		Broj posjetitelja kulturnih manifestacija	Broj	Grad Zlatar, TZ Grada Zlatar							
	1.3. Učinkovito korištenje dostupnih obrazovnih resursa te njena implementacija u razvojnu ulogu cjelokupnog društva	Veličina knjižnog fonda	Broj građe	Grad Zlatar, Gradska knjižnica							
		Broj članova knjižnice	Broj	Grad Zlatar, Gradska knjižnica							
		Broj danih pomoći za učenike srednjih škola	Broj	Grad Zlatar							
		Broj danih pomoći za studente	Broj	Grad Zlatar							
		Visina materijalnog ulaganja u osnovnu školu	000 kuna	Grad Zlatar, KZŽ, OŠ							
		Broj djece u vrtiću i jaslicama	Broj	Grad Zlatar							

	1.4. Kontinuirano ulaganje u edukaciju i razvoj institucionalnih kapaciteta javne uprave	Broj učenika kojima se sufinanciraju troškovi prijevoza	Broj	Grad Zlatar							
		Broj edukacija za službenike javne uprave	Broj	Grad Zlatar							
		Broj polaznika edukacija za javnu upravu	Broj	Grad Zlatar							
		Broj službenih prigovora na rad javne uprave	Broj	Grad Zlatar							
		Brzina izlaska na intervenciju DVD-a	minuta	DVD							
	1.5. Poticanje zdravih stilova života i prirodno **očuvanje zdravlja**	Broj sportskih objekata	Broj	Grad Zlatar							
		Dužina biciklističke staze / planinarske rute / šetnice	m	Grad Zlatar, TZ Grada Zlatar							
		Broj dječjih igrališta	Broj	Grad Zlatar							

CILJ	PRIORITET	INDIKATOR	JEDINCIA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENUTNA VRIJEDNOST 2014.	Ostvarena vrijednost 2015.	Ostvarena vrijednost 2016.	Ostvarena vrijednost 2017.	Ostvarena vrijednost 2018.	Ostvarena vrijednost 2019.	CILJANA VRIJEDNOST (2020.)
Izgradnja i modernizacija komunalne i prometne infrastrukture	2.1. Održiv prostorno-funkcionalni razvoj Grada Zlatara	Broj projekata u sektoru zaštite okoliša	Broj	Grad Zlatar							
		Izrađen plan gospodarenja šumama	DA / NE	Grad Zlatar							
		Broj radionica za zaštitu prirode	Broj	Grad Zlatar							
		Broj kućanstava koja koriste obnovljive izvore energije	Broj	Grad Zlatar							
		Broj dokumenata prostornog planiranja	Broj	Grad Zlatar							
	2.2. **Modernizacija i uređenje gradske prometne mreže**	Broj saniranih klizišta	Broj	Grad Zlatar							
		Dužina moderniziranih / saniranih županijskih cesta	km	Grad Zlatar, ŽUC							
		Dužina sanirane / modernizirane državne ceste	km	Grad Zlatar / HC							
		Dužina izgrađene / modernizirane nerazvrstane ceste	km	Grad Zlatar							
		Dužina nogostupa	km	Grad Zlatar							

	2.3. Izgradnja i modernizacija komunalnog sustava	Broj zelenih otoka	Broj	Grad Zlatar							
		Broj priključaka na kanalizacijsku mrežu	Broj	Grad Zlatar, Zagorski vodovod d.o.o.							
		Dužina kanalizacijske mreže	km	Grad Zlatar, Zagorski vodovod d.o.o.							

CILJ	PRIORITET	INDIKATOR	JEDINICA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENUTNA VRIJEDNOST 2014.	Ostvarena vrijednost 2015.	Ostvarena vrijednost 2016.	Ostvarena vrijednost 2017.	Ostvarena vrijednost 2018.	Ostvarena vrijednost 2019.	CILJANA VRIJEDNOST (2020.)
Stvaranje poticajnog okruženja za razvoj malog i srednjeg poduzetništva, ekološke poljoprivrede i ruralnog turizma	3.1. **Dugoročna zaštita prostora i održivo** upravljanje ekosustavom	Prosječna veličina zemljišta po kućanstvu	ha	APRRR	0.5						
		Površina obrađenog poljoprivrednog zemljišta	ha	APRRR	1.660,07						
		Iznos dobivenih potpora po poljoprivrednom gospodarstvu	Kn	APRRR							
		Broj projekata u sektoru poljoprivrede i promocije	Broj	Grad Zlatar							
	3.2. Poboljšanje komercijalnih vrijednosti prirodnih resursa, kulturno-povijesne baštine u cilju razvoja selektivnih oblika turizma	Smještajni kapaciteti	Broj	TZ Grada Zlatara							
		Broj noćenja	Broj	TZ Grada Zlatara							
		Broj posjetitelja manifestacija	Broj	TZ Grada Zlatara							
		Broj manifestacija	Broj	TZ Grada Zlatara							
		Broj obnovljenih objekata kulturne baštine uključenih u turističku ponudu	Broj	TZ Grada Zlatara, Grad Zlatar							
		Broj turističkih proizvoda uvrštenih u ponudu KZŽ	Broj	TZ Grada Zlatara							

	3.3. Revitalizacija i poticanje razvoja malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva	Površina zemljišta zone u vlasništvu Grada Zlatara	m^2	Grad Zlatar							
		Broj poduzetnika u zoni	Broj	Grad Zlatar							
		Broj novih investitora	Broj	Grad Zlatar							
		Broj odobrenih subvencija za poduzetničke kredite	Broj	Grad Zlatar							
		Broj zaposlenih u zoni	Broj	Grad Zlatar							
		Izgrađenost komunalne i cestovne infrastrukture u zoni	%	Grad Zlatar							

Narativno izvješće o provedbi Lokalne razvojne strategije Grada Zlatara sadrži:

1. Uvod

- Razdoblje za koje se izvještava
- Metodologija pripreme izvješća
- Izvori podataka

2. Sažetak financijskog učinka provedenih mjera

- Kratak prikaz financijskog učinka provedenih mjera / aktivnosti u izvještajnom razdoblju prema grupama razvojnih mjera i izvorima financiranja
- Opis odstupanja od definiranog financijskog okvira
- Preporuke za drugo financijsko razdoblje

3. Sažetak izvješća o pokazateljima rezultata provedbe aktivnosti

- Ocjena provedbe obzirom na postavljeni akcijski plan te aktivnosti koje provode glavni dionici (definirani institucionalnim okvirom)
- Odnos zadano / ostvareno – u odnosu na postavljene indikatore
- Preporuke za naredno financijsko razdoblje

4. Ocjena potrebe za revizijom strateškog dokumenta

- Identifikacija odstupanja u financijskoj i kvalitativnoj provedbi Strategije
- Opis glavnih prepreka u provođenju Strategije i prijedlog otklanjanja prepreka
- Obzirom na postignute indikatore, ocjena potrebe promjene Strategije

5. Ocjena suradnje glavnih dionika

- Provedene aktivnosti glavnih dionika definiranih Institucionalnim okvirom
- Osvrt na održane sastanke / radionice
- Popis provedenih aktivnosti / mjera sukladno Komunikacijskom akcijskom planu

6. Izvješće o Bazi projekata prema zadanim parametrima analize

- Izvješće o statusu Baze projekata u izvještajnom razdoblju sukladno definiranim parametrima u Strategiji

7. Popis imena i prezimena osoba koje su sastavile izvješće

- Navesti osobe koje su sudjelovale u pripremi izvješća